

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

Jaarverslag

2024

Hoofdstuk 1	
Missie en doelen, subsidies en activiteiten in 2024	5

Hoofdstuk 2	
Creatie, productie en presentatie	9
Regelingen	10
Programma's	15
Talentontwikkeling	15
Residenties	16
Prijzen	17

Hoofdstuk 3	
Vertaalde literatuur	19
Regelingen	20
Programma's	21
Kennis- en talentontwikkeling	21
Schwob	22
Prijzen	22

Hoofdstuk 4	
Internationaal presenteren en promoten	25

Regelingen	26
Internationale erkenning	27
Internationale activiteiten	27
Internationaal cultuurbeleid	27
Vertalingendatabase	28

Hoofdstuk 5	
Communicatie	30

Website	31
Sociale media	31
Nieuwsbrief	32
Spreekuren	32
Zichtbaarheid	32
Samenwerkingen	32
Pers	33

Hoofdstuk 6	
Evaluatie	35

Lopend en afgerond onderzoek	36
Nieuwe regelingen	36

Hoofdstuk 7	
Organisatie en personeel	38
Bestuur en beheer	39
Bezwaar, beroep en klachten	42
Personeelsbeleid/ Code Diversiteit & inclusie	43
ICT	44
Financiën	45
Huisvesting	45
Hoofdstuk 8	
Financiën	47
Exploitatieresultaat, financiële positie, realisatie doelstellingen	48
Risicomanagement	49
Recoupment	50
Liquiditeitenbeheer	50
Hoofdstuk 9	
Samenwerking rijkscultuurfondsen	52

Bijlage 1	
Verslag Raad van Toezicht	59
Bijlage 2	
Overzicht activiteiten	62
Bijlage 3	
Publicaties, websites en sociale media	69
Bijlage 4	
Subsidiebesluiten	71
Bijlage 5	
Adviseurs, externe lezers en klankbordgroepen	120
Bijlage 6	
Private stichtingen	126

Stichting Kleine Lettertjes, organisator van literair-educatieve evenementen, ontving dit jaar voor het eerst een meerjarensubsidie van het Letterenfonds. Op de foto Het Mooie Kinderboekenfestival 2024. © Chris van Houts.

Missie en doelen, subsidies en activiteiten in 2024

Het Nederlands Letterenfonds is het publieke fonds voor literatuur in het Nederlands, Fries, Papiaments en Nederlandse Gebarentaal, en is één van de zes door het Rijk gefinancierde cultuurfondsen. Het fonds wil bijdragen aan een belezende, intelligente en creatieve samenleving waarin de rol van de letteren, van schrijvers en vertalers wordt erkend en gewaardeerd.

Het fonds is ervan overtuigd dat literatuur vormt, vermaakt en het kritisch denkvermogen stimuleert en dat ook literatuur buiten het boek van grote waarde is. In opdracht van de minister van OCW is het fonds verantwoordelijk voor het bevorderen van de kwaliteit en diversiteit binnen de literatuur en de promotie ervan in binnen- en buitenland.

Hoofdstuk 1

Missie en doelen, subsidies en activiteiten in 2024

Jaarverslag

p.6

Missie en doelen

Voor de beleidsperiode 2021-2024 heeft het Letterenfonds de volgende doelstellingen, waarbij in 2023 het aantal talen waar het fonds zich op richt is uitgebreid met het Papiaments en de Nederlandse Gebarentaal:

- Het bevorderen van kwaliteit en diversiteit van de literatuur in het Nederlands, Fries, Papiaments en Nederlandse Gebarentaal.
- Het bevorderen van kwaliteit en diversiteit van de literatuur uit andere taalgebieden in het Nederlands, Fries, Papiaments en Nederlandse Gebarentaal.
- Het bevorderen van de vertaling van kwalitatief hoogstaande, oorspronkelijk literaire werken in andere talen dan het Nederlands, Fries, Papiaments en Nederlandse Gebarentaal, alsmede de internationale verspreiding van de vertalingen.

Nationaal en internationaal is het letterenveld volop in beweging. Binnen dit dynamische speelveld geeft het Letterenfonds invulling aan deze unieke culturele opdracht. Het fonds richt zich op de professionele makers en organisaties en geeft hen de ruimte, de tijd en de middelen om zich te ontwikkelen.

Nieuwe literaire domeinen

Vanaf de beleidsperiode 2025-2028 is ‘het steunen van activiteiten en beleid op het gebied van leesbevordering en letteren’ als een vierde doel van het Letterenfonds opgenomen in het beleidsplan. In aanloop naar deze periode zette het fonds een pilotregeling leesbevordering op, die een grote toestroom van aanvragers kende.

In 2024 lag de focus ook op toegankelijkheid voor het Caribisch deel van het Koninkrijk. Fondsmedewerkers brachten werkbezoeken aan de eilanden om in gesprek te gaan met literaire makers en organisaties. In het najaar opende het fonds de regeling Literatuur Caribe, met het doel de literaire infrastructuur op de ABCSSS-eilanden te versterken en in het bijzonder het aanbod van Papiamentstalige literatuur te vergroten. Daarnaast lanceerden de [rijkscultuurfonds](#) gezamenlijk een online portaal met relevante regelingen voor aanvragers op de eilanden.

Nederlandse literatuur in het buitenland

Duitsland vormt het belangrijkste exportland voor Nederlandse literatuur. Belangrijk in 2024 was dan ook het gastlandschap op de Leipziger Buchmesse – de grootste publieksboekenbeurs van Duitsland. Onder de titel *Alles außer flach* kreeg het publiek een breed beeld van wat de Nederlandstalige literatuur te bieden heeft. Hierbij was er speciale aandacht voor het werk van een nieuwe generatie schrijvers en de kunst van het vertalen. De beurs ontving meer dan een kwart miljoen bezoekers.

In 2024 maakte het fonds nieuwe manifestaties in het buitenland bekend: in 2025 is Nederland gastland op de boekenbeurs in Turijn, en in 2027 samen met Literatuur Vlaanderen op de Gothenburg Book Fair.

De boekenmarkt

In 2024 bleef het aantal verkochte boeken stabiel. Er was weliswaar sprake van een krimp van de non-fictiemarkt, maar die werd deels goedgemaakt door de verkoop van kinderboeken en fictie. Dit betekent niet dat de Nederlandse literatuur niet onder druk staat – Engelstalige romans hebben een steeds groter marktaandeel. De inkomenspositie voor schrijvers en vertalers en de financiële gezondheid van uitgevers staat nog steeds onder druk.

Het fonds volgt in nauw overleg met verschillende stakeholders (onder meer GAU, CPNB en de Auteursbond) de ontwikkelingen in het maatschappelijk-culturele en politieke domein. De voorgenomen btw-verhoging op boeken lijkt op het moment van schrijven van de baan, maar ook technologische ontwikkelingen zoals de invloed van A.I. op de werkwijze van literair vertalers en makers raken rechtstreeks aan de doelen van het fonds. Deze vragen ook in de nieuwe beleidsperiode om aandacht.

Rijkscultuurfonds

Lees meer over deze website en andere gezamenlijke initiatieven in Hoofdstuk 9: Samenwerking rijkscultuurfonds.

p.47

Plannen voor 2025-2028

Hoewel het jaar 2024 de afsluiting vormt van beleidsperiode 2021-2024, ging de blik al grotendeels vooruit. Op 1 februari presenteerde het fonds het beleidsplan 2025-2028, met aandacht voor een breder palet aan kunstvormen en typen makers, zichtbaarheid van vertalers, extra inzet op een vitaal leesklimaat en specifiek beleid voor de Cariben. Voor het maken van heldere keuzes zijn evaluatie en monitoring een voorwaarde. Daarnaast is er groeiende aandacht voor fair practice in de cultuursector, waar vanuit OCW middelen voor vrij zijn gemaakt.

In 2024 zijn de regelingen voor vierjarige subsidies voor literaire en literair-educatieve organisaties opengesteld. Continuïteit, ademruimte en vertrouwen vormden hiervoor de basis. De besluiten werden in juli openbaar gemaakt, gelijktijdig met de besluiten van de andere rijkscultuurfondsen en de Raad voor Cultuur. Bij beide regelingen waren er geen afwijzingen. Eind 2024 werd ook besloten over de literaire tijdschriften die het Letterenfonds in 2025-2028 zal ondersteunen.

In november bezochten de directeuren van de rijkscultuurfondsen de ABCSSS-eilanden, met als doel de toegankelijkheid voor aanvragers in het Caribisch deel van het Koninkrijk te vergroten. Tijdens de vele presentaties en speeddates bracht het Letterenfonds ook de nieuwe regeling Literatuur Caribe onder de aandacht. Op de foto een bijeenkomst in Teatro Kadaken, Curaçao. © Leonid Antonia

Creatie, productie en presentatie

Met het steunen van schrijvers, literaire makers, uitgevers en literaire en literair-educatieve organisaties draagt het Letterenfonds bij aan een rijk en divers letterenveld in Nederland. Dit gebeurt via subsidieregelingen, maar ook via talentontwikkelingsprogramma's, prijzen en residenties. In dit hoofdstuk doet het fonds verslag van zijn activiteiten rondom de creatie, productie en presentatie van oorspronkelijk werk.

Aanvragen
Hoe het fonds aanvragen
beoordeelt, is te lezen in
Hoofdstuk 7.1 onder
'Adviesstructuur subsidies'.

p.37

2.1 Regelingen

Het Letterenfonds heeft verschillende subsidieregelingen. Individuele makers en organisaties kunnen binnen deze regelingen subsidie aanvragen voor een literair project. Voor de beoordeling van de aanvragen maakt het fonds gebruik van de kennis en ervaring van adviseurs uit de Raad van advies, en daarbuiten.

Hieronder worden de subsidieregelingen uiteengezet die betrekking hebben op het eerste doel van het Letterenfonds en die in 2024 zijn uitgevoerd. Het volledige overzicht met alle afzonderlijke subsidiebesluiten is terug te vinden in Bijlage 4.

Projectsubsidies voor publicaties

De regeling Projectsubsidies voor publicaties stelt schrijvers in staat om tijd vrij te maken voor het schrijven van nieuw werk in boekvorm. Boeken in alle literaire genres worden ondersteund, waaronder fictie, non-fictie, poëzie en kinder- en jeugdliteratuur. Het Letterenfonds draagt met deze regeling bij aan de totstandkoming van kwalitatief hoogstaande literatuur en een rechtvaardige beloning voor professionele literaire schrijvers.

Voorwaarde is dat uitgever en schrijver een modelcontract afsluiten voor het te schrijven boek. Om deze subsidie aan te vragen, moeten schrijvers minstens één (literaire) titel hebben gepubliceerd. Het fonds onderscheidt drie groepen schrijvers met elk hun eigen subsidiebandbreedte. In 2024 kwamen er 191 aanvragen binnen, waarvan er 145 werden gehonoreerd voor een totaalbedrag van € 3.183.000. Dit is een groei ten opzichte van 2023 (127 van de 149 aanvragen gehonoreerd). Met het oog op het schrijven van een nieuwe brede regeling voor literaire makers werd de regeling in 2023-2024 geëvalueerd. (Zie hoofdstuk 6: Evaluatie.)

Ontwikkelbeurzen auteurs

Aanvullend op de projectsubsidies kunnen schrijvers ook een Ontwikkelbeurs aanvragen. Deze ontwikkelbeurs kunnen ze gebruiken voor hun professionele ontwikkeling, bijvoorbeeld met scholing, coaching, begeleiding, residenties of studiereizen. In 2024 vroegen 42 schrijvers een ontwikkelbeurs aan, waarvan er 29 werden gehonoreerd. (2023: 28 van de 40 aanvragen gehonoreerd).

Schrijverslevens, biografieregeling

Biografieën van schrijvers stimuleren de aandacht voor literatuur en dragen bij aan het literair erfgoed. Het Letterenfonds bevordert met de regeling Schrijverslevens, biografieregeling de totstandkoming van goed geschreven literair-historische biografieën. Eerdere toekenningen leidden in 2024 tot de publicatie van biografieën van Belcampo, Theo van Gogh, Eise Eisinga, Hans Warren, Trinus Riemersma en Peter Pontiac. In 2024 werden 9 aanvragen ingediend, die resulteerden in 4 toekenningen. (2023: 5 van de 7 aanvragen toegekend).

Werkbijdrage theatertekst

Met de regeling Werkbijdrage theatertekst investeert het fonds in de totstandkoming van nieuw werk voor theater. Dit doet het Letterenfonds in samenwerking met het Fonds Podiumkunsten. Het doel is de kwaliteit, diversiteit en ontwikkeling van het Nederlands theaterrepertoire te stimuleren. In 2024 werden 15 van de 25 in behandeling genomen aanvragen gehonoreerd. Er was niet genoeg budget om alle positief beoordeelde aanvragen te honoreren. Om deze reden zijn 3 van deze aanvragen afgewezen. (2023: 13 van de 20 aanvragen gehonoreerd).

Makers

De regeling Makers buiten het boek werd in 2023-2024 geëvalueerd door KWINK groep en zal in de komende beleidsperiode worden herschreven.
Hoofdstuk 6: Evaluatie

Digitale literaire projecten

De regeling Digitale Literaire Projecten is gericht op vernieuwende, experimentele digitale projecten die belangrijk zijn voor de diversiteit en artistieke ontwikkeling van de literatuur. 2024 was het laatste jaar dat de regeling op deze manier werd uitgevoerd. 3 organisaties dienden deze laatste ronde een aanvraag in voor een digitaal project: een audiofilm, een digitale publicatie en een poëzie-app. Alle 3 de aanvragen werden gehonoreerd. (2023: 6 van de 8 aanvragen gehonoreerd).

Makers buiten het boek

Literaire makers konden vanaf het najaar 2024 subsidie aanvragen voor literaire projecten anders dan boekpublicaties, zoals een performance, podcast of digitaal werk. Deze regeling is er voor het vergroten van de diversiteit van het literaire aanbod. Een deel van het subsidiebedrag kan worden besteed aan professionele ontwikkeling. Voorwaarde voor de subsidie is een verbintenis met een presentatiepartner zoals een productiehuis of festival. Er werden uiteindelijk 13 aanvragen ingediend, waarvan er 12 werden gehonoreerd. (2023: 28 van de 32 aanvragen gehonoreerd.)

Productiekosten bijzondere uitgaven

De regeling Productiekosten bijzondere uitgaven ondersteunt literaire uitgevers bij de kosten voor de uitgave van bijzondere literaire titels. Dit is belangrijk voor het waarborgen van de kwaliteit en diversiteit van het aanbod hoogwaardige en bijzondere literatuur. In 2024 werden 40 aanvragen ingediend door 28 verschillende uitgeverijen en imprints. 29 aanvragen werden gehonoreerd. Onder de toekenningen bevinden zich onder andere historische non-fictie, prentenboeken, dichtbundels, uitgaves met briefwisselingen en graphic novels. (2023: 36 van de 39 aanvragen gehonoreerd.)

Projectsubsidies literaire en literatuur-educatieve activiteiten

Deze regeling is er voor de totstandkoming van literaire publieksevenementen en binnen- of buitenschoolse activiteiten met een literair-educatief karakter. Organisaties kunnen via deze regeling een incidentele projectsubsidie aanvragen. De regeling bestaat naast de vierjarige subsidies en de basisinfrastructuur, waarmee de grootste literaire organisaties structureel worden ondersteund. In het belang van regionale spreiding krijgen aanvragen die buiten de Randstad plaatsvinden prioriteit.

In 2024 waren er twee reguliere aanvraagrondes voor de regeling Projectsubsidies literaire en literatuur-educatieve activiteiten. In totaal werden er 39 aanvragen ingediend, waarvan er 15 werden gehonoreerd. (2023: 17 van de 40 aanvragen gehonoreerd). De tweede ronde vertoonde een daling van het aantal aanvragen door het openen van de regeling Leesbevordering in het najaar. 7 van de 15 gehonoreerde activiteiten vinden plaats buiten de Randstad. Nog eens 5 activiteiten zijn verspreid over meerdere locaties in het land.

Vierjarige subsidies literaire organisaties
2025-2028

Deze regeling is voor instellingen die literaire manifestaties en literair-educatieve activiteiten van (inter)nationaal belang organiseren. Deze regeling levert een belangrijke bijdrage aan de kwaliteit en diversiteit van het literaire landschap en vergroot de belangstelling voor literatuur bij het brede publiek. Voor de beleidsperiode 2025-2028 zijn er twee regelingen ontworpen, een voor literaire organisaties en een regeling voor literair-educatieve organisaties. De aanvraag- en adviesprocedure vond plaats in 2024.

Ook in de periode 2025-2028 is er in de culturele basisinfrastructuur (bis) wederom ruimte voor één letterenfestival. Deze plaats wordt ingevuld door Stichting Literatuurhuis (International Literature Festival Utrecht - ILFU). Daarnaast konden letterenorganisaties subsidie aanvragen binnen andere disciplines van de bis. Explore the North-Productiehuis en Story Academy, die voorheen meerjarige subsidie ontvingen van het Letterenfonds, werden eveneens voor de periode 2025-2028 in de bis opgenomen. Zij gingen daarom niet mee in de vierjarige subsidie van het Letterenfonds.

De overgebleven 12 aanvragen werden voorgelegd aan de adviescommissie. 5 van deze aanvragers ontvingen ook in de beleidsperiode 2021-2024 een vierjarige subsidie. 6 aanvragers ontvingen in de afgelopen periode een tweejarige subsidie en één deed nog niet eerder een aanvraag voor meerjarige subsidie. De aanvragen werden beoordeeld op vier criteria: artistieke kwaliteit; profiel van de instelling, maatschappelijke betekenis en inbedding; toegankelijkheid; en bedrijfsvoering. Ook let de commissie op de toepassing van de codes en geografische spreiding van de aanvragers en het vergroten van het literaire aanbod buiten de Randstad. De financiële positie van de organisaties werd geanalyseerd door een externe deskundige.

Alle 12 aanvragen werden gehonoreerd voor een totaalbedrag van € 7.153.156 voor de periode 2025-2028. De organisaties zijn gevestigd in Amsterdam, Den Haag, Eindhoven, Groningen, Nijmegen, Rotterdam en Tilburg. Voor alle aanvragers geldt dat er sprake is van een landelijke betekenis en bereik. De commissie is positief over de ontwikkeling van aanvragers, die steeds meer functioneren als productiehuizen voor auteurs en nieuw talent. Ze trekken een jonger publiek. De organisaties omarmen een steeds bredere rol, met aandacht voor uiteenlopende genres zoals spoken word, literaire podiumproducties en digitale literatuur. Veel van deze positieve ontwikkeling is te danken aan het samenwerkingsverband VLAM21 en de betrokkenheid bij de ketentafel Letteren van Platform ACCT.

Aan alle gesubsidieerde instellingen is na de toekenning van de vierjarige subsidie nog een fair pay-toeslag verleend. Dit was mogelijk dankzij een extra bijdrage van het Ministerie van OCW. De toegekende subsidiebedragen worden nog geïndexeerd op grond van loon- en prijspeil 2024.

Vierjarige subsidies literair-educatieve organisaties 2025-2028

Het budget voor binnen- en buitenschoolse literatuureducatie is structureel verhoogd. Literatuur-educatieve instellingen vormen een steeds belangrijkere schakel tussen het literaire aanbod en jonge lezers. Het Letterenfonds heeft in 2024 een aparte vierjarenregeling ingericht met ruimte voor verhoogde subsidies ten opzichte van de vorige beleidsperiode. Het doel van deze regeling is om een breed publiek nieuwsgierig te maken naar literatuur, en om kennis over literatuur te verbreden.

Het Letterenfonds ontving 5 aanvragen voor een vierjarige subsidie. 3 van deze aanvragers ontvingen ook in de beleidsperiode 2021-2024 een vierjarige subsidie, één organisatie ontving in de afgelopen periode een tweejarige subsidie en één organisatie deed nog niet eerder een aanvraag voor meerjarige subsidie bij het fonds. De adviescommissie hanteerde de volgende vier beoordelingscriteria: profiel en visie op literatuureducatie, maatschappelijke betekenis en inbedding; literair-educatieve kwaliteit; toegankelijkheid; en bedrijfsvoering. Net als bij de vierjarige subsidies voor literaire organisaties lette de commissie op de toepassing van de codes en geografische spreiding. Een externe deskundige analyseerde de financiële positie van de organisaties.

De aanvragen van alle 5 organisaties ontvingen een positief advies, voor een totaalbedrag van € 3.600.000 voor de periode 2025-2028. Aan 3 organisaties is niet het gehele aangevraagde bedrag toegekend; aan 2 hiervan wordt de subsidie verleend onder voorwaarden. De organisaties zijn gevestigd in Amsterdam, Groningen en Rotterdam. De activiteiten van alle aanvragers hebben een landelijk bereik.

Literaire tijdschriften 2025-2028

Literaire tijdschriften fungeren als een belangrijke springplank voor bekend en onbekend talent. Ze geven schrijvers, vertalers en redacteuren de mogelijkheid om hun vaardigheden te scherpen. Daarnaast bieden literaire tijdschriften de ruimte om

te spiegelen op de maatschappij en nieuwe literaire vormen te verkennen. In 2024 vond de aanvraag- en adviesprocedure voor de vierjarige subsidies 2025-2028 plaats.

Er zijn in 2024 18 aanvragen ingediend, waarvan er 17 in behandeling werden genomen. De aanvragen werden beoordeeld op drie primaire criteria: literaire kwaliteit; de redactionele plannen, publieksbereik en toekomstvisie; en de kwaliteit en realiteitszin van de begroting. Van de 12 gehonoreerde tijdschriften ontving er één niet eerder een vierjarige subsidie van het Letterenfonds. 2 van de 5 afgewezen aanvragen ontvingen een positief oordeel van de adviescommissie, maar konden wegens gebrek aan budget aanvankelijk niet worden gehonoreerd. Het fonds is voornemens deze in 2025 alsnog toe te kennen.

Literaire uitwisselingen

De regeling Literaire uitwisselingen heeft als doel de uitwisseling van kennis en expertise te bevorderen tussen de verschillende delen van het Nederlandse taalgebied. Hieronder vallen Nederland, Vlaanderen, het Caribisch deel van het Koninkrijk en Suriname. De regeling is aan te vragen door organisaties en individuen, en wordt georganiseerd in samenwerking met Literatuur Vlaanderen en de Taalunie.

De regeling is verdeeld in een B-categorie voor professionele organisaties en een laagdrempeligere A-categorie voor individuele literaire makers, collectieven en meer vrijblijvende samenwerkingen. In 2024 kwamen er 34 aanvragen binnen, waarvan 14 in de B-categorie en 20 in de A-categorie. Dit is een significante groei ten opzichte van vorig jaar. 15 aanvragen werden gehonoreerd. (2023: 9 van de 18 aanvragen gehonoreerd.) Het relatieve aandeel literaire projecten die in Suriname en het Caribisch deel van het Koninkrijk plaatsvinden is in 2024 aanzienlijk toegenomen.

Pilotregeling Leesbevordering

Er wordt minder gelezen en de leesvaardigheid neemt af. Daarom ondersteunt het Letterenfonds vanaf 2024 leesbevorderingsprojecten die van toegevoegde waarde zijn op het bestaande aanbod. Deze doorlopende regeling startte in juli met een budget van € 1,2 miljoen. Vanwege grote belangstelling werd dit bedrag tweemaal opgehoogd, tot in totaal € 1.728.962. Voor inhoudelijk advies voor aanvragers werkte het fonds samen met Stichting Lezen.

Het gaat om workshops, festivals, theatervoorstellingen, schrijversbezoeken op school, podcasts, het ontwikkelen van lesmateriaal, een schrijfwedstrijd en digitale prentenboeken. Een meerderheid van de leesbevorderingsprojecten is gericht op kinderen in het primair en voortgezet onderwijs.

In 2024 zijn er 104 aanvragen ingediend, waarvan er 66 in behandeling konden worden genomen voordat het subsidieplafond werd bereikt. 38 aanvragen werden toegekend. Hiervan vroegen 23 organisaties voor het eerst bij het fonds aan. Naast landelijke projecten, werden lokale projecten ondersteund in 8 verschillende provincies en op 4 eilanden in het Caribisch deel van het Koninkrijk.

Literatuur Caribe

In het najaar van 2024 opende de regeling Literatuur Caribe. Deze regeling is gericht op individuele makers en organisaties die gevestigd zijn in het Caribisch deel van het Koninkrijk. Doel van de regeling is om de originele verhalen, gedichten, performances van en op de eilanden wijd gelezen en gehoord te laten worden. Ook het vergroten van het aanbod van literatuur in het Papiamentu en Papiamento is een belangrijk doel van de regeling. Daarom maakte het fonds de regeling ook in deze talen beschikbaar op de website.

Twee fondsmedewerkers brachten in april 2024 een werkbezoek aan Aruba, Bonaire Curaçao en Sint Maarten. Ze gingen in gesprek met potentiële aanvragers en brachten de behoeftes in kaart. Op basis van deze input ging de regeling Literatuur Caribe van start in september 2024 met een subsidieplafond van € 300.000. Wegens grote belangstelling werd dit bedrag later opgehoogd.

Eind 2024 bracht directeur-bestuurder Romkje de Bildt tijdens een **werkbezoek** aan alle zes eilanden de regeling onder de aandacht.

Er werden 47 aanvragen ingediend, waarvan er 45 in behandeling werden genomen. 24 organisaties ontvingen een toekenning, waarvan er 20 nog niet eerder een aanvraag bij het Letterenfonds deden. Er werd onder andere subsidie toegekend voor de creatie van nieuw literair werk, vertalingen, evenementen, workshops, onderzoek naar literair erfgoed en talentontwikkeling.

Steunfonds Oekraïense makers 2024

In 2022 opende het Nederlands Letterenfonds namens de zes rijkscultuurfondsen een tijdelijk loket, bedoeld voor professionele kunstenaars die recent uit Oekraïne en Rusland naar Nederland zijn gevlucht. Het steunfonds biedt tijdelijke ondersteuning in de uitoefening van hun werkpraktijk. Het steunfonds, zowel gericht op individuele makers als op gezelschappen, kreeg in 2024 een vervolg.

De eerste ronde van de regeling opende in januari en beschikte over een budget van € 465.000. In de zomer werd door het kabinet een extra budget van € 180.000 euro vrijgemaakt voor een heropening van de regeling. In totaal werden er 56 projecten ondersteund, waarbij 87 kunstenaars betrokken waren. In beide rondes lag de nadruk op beeldende kunst, podiumkunsten en film. De belangstelling voor deze regeling was zo groot dat het subsidieplafond beide rondes na twee maanden was bereikt.

Werkbezoek

Zie ook het activiteitenoverzicht in Bijlage 2

p.58 t/m 61

Steunfonds Russische dissidente makers 2024

Naast de eerste ronde van het Steunfonds Oekraïense makers, opende in januari 2024 het Steunfonds Russische dissidente makers. Er was een budget van € 70.000 beschikbaar om kunstenaars te ondersteunen die Rusland zijn ontvlucht. 7 projecten ontvingen een subsidie. Bij deze projecten waren 6 makers en twee collectieven betrokken. De nadruk lag op projecten binnen de beeldende kunst, maar ook literatuur, theater en film werden ondersteund.

2.2 Programma's

Naast het verstrekken van subsidies, organiseert het Letterenfonds een aantal programma's die de kwaliteit en diversiteit van de literatuur in Nederland bevorderen, waaronder prijzen, residenties en talentontwikkelingsprogramma's.

a. Talentontwikkeling

Slow Writing Lab

Het Slow Writing Lab is een jaarlijks talentontwikkelingsprogramma dat jonge talenten een omgeving biedt waarin zij hun talent op creatief en professioneel gebied kunnen ontwikkelen. Elk van de deelnemers ontvangt daarnaast een beurs van € 7.000 voor een persoonlijk ontwikkeltraject. De talenten worden geselecteerd uit recente alumni van kunstvakopleidingen creatief schrijven in Nederland en Vlaanderen: Image & Language van de Gerrit Rietveld Academie, Writing for Performance van de HKU en Creative Writing van ArtEZ, Woordkunst van het Koninklijk Conservatorium Antwerpen en Schrijven aan het RITCS Brussel. Daarnaast werden in 2024 deelnemers aangedragen door productiehuizen Poetry Circle Nowhere, El Hizra en TRILL. Vaste partner vanuit België is Literatuur Vlaanderen.

De 12 deelnemers van de negende editie van het Slow Writing Lab waren: Asmae Amaddaou, Olivier Arts, Kenneth Cardon, Willemijn Bussink, Veerle de Caestecker, Stef Hulskamp, Lena Plantinga, Mees van Rijswijk, Hagar Schuringa, Jane Stuhlmacher, Nabil Tkhidousset en Mina Yasien. Gedurende 2024 vonden er diverse bijeenkomsten, workshops en excursies plaats, met een gezamenlijke afsluitende presentatie en publicatie in januari 2025.

Met het begin van de nieuwe beleidsperiode 2025-2028 stopt het Slow Writing Lab. Samen met de betrokken opleidingen wordt gezocht naar geschikte vormen om elementen van het lab door te zetten. Het Letterenfonds zal budget blijven inzetten voor de ontwikkeling van ongepubliceerd literair talent. In Vlaanderen start in 2025 het programma Elk verhaal begint, en de schrijfopleiding van ArtEZ start in september 2025 een internationale masteropleiding Creative Writing.

#Nieuwestukken

#NieuweStukken is een talentontwikkelingsprogramma dat is bedoeld om verhalen tot stand te brengen die ontbreken of onvoldoende verteld en gehoord worden op Nederlandse podia. Geselecteerde schrijvers volgen een traject van acht maanden waarin ze theaterteksten schrijven en hun schrijverschap verder ontwikkelen. #Nieuwestukken werd georganiseerd in samenwerking met het Fonds Podiumkunsten.

In 2024 werd de laatste editie van #NieuweStukken afgesloten. De deelnemende partnerorganisaties waren het Bijlmer Parktheater, El Hizra, Explore the North, Filling the Gap, Mensen Zeggen Dingen, Poetry Circle en Theater Zuidplein. De deelnemende schrijvers waren Munganyende Hélène Christelle, Stuart Rahan, Soraya Shawki, Nicole van den Berg, Preston Losack, Veronique Efomi, Benzokarim, Demaro Popken, Djadi Loose, Daniëlle Zawadi, Steff Geelen, Said El Abboudi en Nabil Tkhidousset.

Deelnemers

Op slowwritinglab.nl is van elk van de deelnemers een bio te vinden

Literatuur op het Scherm

Het interdisciplinaire programma Literatuur op het Scherm is een samenwerking van het Letterenfonds en het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie. Auteurs ontwikkelen samen met interactieontwerpers, gamemakers of digitale mediamakers literaire producties gericht op het digitale domein. In 2024 hebben drie teams verder gewerkt aan de ontwikkeling van een werkend prototype of demo.

Eind 2024 ontving elk team het toegezegde presentatiebudget van € 4.000 voor het maken van een promotiefilmpje voor de eindpresentatie in 2025. Ook ontving elk team het restant van het werkbudget van € 3.500 en een compensatiebudget van € 3.500 voor het wegvallen van twee bijeenkomsten en onderbenutting van de helpdesk.

Cursus Literair podcasten

In 2023-2024 werd samen met het Podcastnetwerk voor een derde keer de basiscursus Literair podcasten georganiseerd. Dit keer was de cursus exclusief voor startende schrijvers die maximaal één boek hebben gepubliceerd. De cursus bestond uit zes workshops van vier uur, gegeven door ervaren audiomakers. De veertien deelnemers presenteerden hun podcasts in mei 2024 aan een enthousiast publiek.

b. Residenties

Schrijversresidentie Amsterdam

In de woonruimte boven boekhandel Athenaeum op het Spui in Amsterdam, kunnen buitenlandse auteurs tijdelijk wonen en werken. De residentie kan gebruikt worden voor de productie van nieuw werk en/of de promotie van eerder werk op Nederlandse literaire evenementen. Alleen schrijvers wier werk is vertaald in het Nederlands komen in aanmerking.

In 2024 verbleven er vier schrijvers: Ronelda Kamfer (Zuid-Afrika) van januari tot begin april om te schrijven aan nieuw werk; Alfred Schaffer (Zuid-Afrika) verbleef in mei in de residen-

tie voor de productie nieuw werk en een optreden tijdens Poetry International; Carys Davies (Verenigd Koninkrijk) werkte in juli en augustus aan een nieuwe roman; en Bart Meuleman (België) verbleef in september in Amsterdam, in het kader van het uitwisselingsproject met het Vlaamse Passa Porta. In ruil hiervoor verbleef schrijver Emma van Meyeren, geselecteerd door het Letterenfonds, in het voorjaar bij Passa Porta.

Jan van Eyck Academie

Het Letterenfonds heeft voor de schrijvers een residentiemogelijkheid aan de Jan van Eyck Academie in Maastricht, een post-academisch instituut voor beeldende kunst. In 2024 verbleef Merel van Slobbe hier als writer in residence om te werken aan haar tweede boek. Haar residentie begon in november 2023 en duurde zes maanden. De residentie is onderdeel van talentontwikkeling in internationale context.

Amsterdam Vluchtstad

De voormalige woning van de familie van Anne Frank biedt onderdak aan een schrijver, dichter of journalist. Het gaat hierbij om mensen die in eigen land vanwege hun werk worden vervolgd, bedreigd dan wel belemmerd in hun schrijverschap. In 2024 was Mohamedou Ould Slahi uit Mauritanië te gast in het programma Amsterdam Vluchtstad. Dit programma werd uitgevoerd in samenwerking met de gemeente Amsterdam, de Anne Frank Stichting en het International Cities of Refuge Network (ICORN). Ould Slahi werkte in 2024 aan voorstellingen en projecten, waaronder scholenbezoeken, samen met De Balie in Amsterdam en NITE in Groningen.

Van Doesburghuis

In de voormalige atelierwoning van Theo van Doesburg in Meudon is een residentie voor kunstenaars uit verschillende disciplines. Het Letterenfonds beheert de residentie samen met de andere rijkscultuurfondsen en de Stichting Van Doesburghuis. In 2024 werd de residentie benut door makers uit andere disciplines; het Letterenfonds plaatste een open oproep voor een schrijfresidentie die begin 2025 zal plaatsvinden.

NIAS

Elk academisch jaar is er een werkplek voor een Nederlandse literaire schrijfresident in the Netherlands Institute for Advanced Study (NIAS). Vanaf september 2024 werkte Dirk Vis temidden van vijftig wetenschappers en andere fellows aan een nieuw boek met de werktitel *Ik boom* (Atlas Contact). In augustus verscheen *Luisteroefeningen* (De Bezige Bij) van Miriam Rasch, die van september 2023 tot januari 2024 op het NIAS verbleef.

Ledig House

Het Letterenfonds werkt samen met de Amerikaanse organisatie Art Omi om per jaar één residentieplek aan te bieden in het Ledig House, een residentie in upstate New York. Afwisselend is deze plek voor een literair vertaler en een schrijver. Schrijver Pim Lammers verbleef er in mei 2024.

c. Prijzen

Toneelschrijfprijs

De jaarlijkse Toneelschrijfprijs bekroont de beste toneeltekst die het voorgaande jaar tot uitvoering is gebracht. In het najaar koos de jury uit 54 ingezonden toneelteksten vier genomineerden. De winnaar van de Toneelschrijfprijs 2024 zal worden bekendgemaakt in april 2025. De prijs bedraagt € 10.000; de andere genomineerden ontvangen elk € 1.000. De Toneelschrijfprijs wordt afwisselend georganiseerd door Literatuur Vlaanderen en het Letterenfonds, in samenwerking met Fonds Podiumkunsten. Stichting Lira Fonds, Sabam for Culture, deAuteurs en de Taalunie hebben een financierende rol. In 2024 lag het penvoerderschap bij het Fonds Podiumkunsten.

Prijs der Nederlandse Letteren

De Prijs der Nederlandse Letteren is een driejaarlijkse oeuvreprijs van € 60.000. De prijs wordt afwisselend uitgereikt door de Belgische en Nederlandse koning. De prijsuitreiking wordt georganiseerd door het Letterenfonds, Literatuur Vlaanderen en de Taalunie. In maart 2024 werd de Vlaamse auteur Tom Lanoye bekendgemaakt als laureaat. Op 1 oktober ontving Lanoye de prijs uit handen van de Belgische koning.

Tijdens de Vertaalfabriek werken beginnende vertalers een week lang in het in het Vertalershuis Amsterdam, onder begeleiding van een ervaren mentor-vertaler. Op de foto Lisette Keustermans en Lieke Maier, die een dichtbundel uit het Noors vertalen. © Elbert Besarís

Vertaalde literatuur

Literaire vertalingen maken een gelijkwaardige culturele uitwisseling mogelijk, bieden zicht op de literatuur en cultuur van andere landen en hebben daarmee een belangrijke rol bij het bevorderen van internationale sociale cohesie.

Het Letterenfonds heeft als doel om vertaalde literatuur uit andere taalgebieden in Nederland te bevorderen. Het fonds doet dit via subsidieregelingen, waarmee literair vertalers en uitgevers worden ondersteund bij het realiseren van kwalitatief hoogstaande vertalingen. Daarnaast organiseert het fonds activiteiten om een bloeiende en duurzame vertaalcultuur te bevorderen, zoals symposia, workshops, ontwikkelingsprogramma's en literaire prijzen.

3.1 Regelingen

Projectsubsidies voor literaire vertalingen

Via de regeling Projectsubsidies voor literaire vertalingen kunnen vertalers in het Nederlands of Fries subsidie aanvragen voor de vertaling van een literaire titel. Het Letterenfonds wil met deze regeling de literatuur in Nederland verrijken met kwalitatieve vertalingen van literair werk uit alle taalgebieden en genres.

Aanvragen kunnen worden ingediend door vertalers die minstens één literaire vertaling op hun naam hebben staan. Voor de vertaling dient een modelcontract te zijn afgesloten bij een uitgever. Bij de beoordeling van de aanvraag spelen de literaire kwaliteit van de brontekst, de vertaalkwaliteit van recent werk en de moeilijkheidsgraad van de vertaling een belangrijke rol. Daarnaast kan een toeslag worden aangevraagd voor redactionele werkzaamheden of voor het schrijven van een voor- of nawoord.

In 2024 zijn er 227 aanvragen binnengekomen, waarvan er 220 werden gehonoreerd. Dit aantal ligt lager dan het jaar ervoor (2023: 255 van de 274 aanvragen gehonoreerd), omdat de voorgaande jaren het budget voor de regeling is verruimd met corona-steunmaatregelen. Het aantal toekenningen ligt op peil met de jaren voor covid. Van de aanvragen zijn er 34 afkomstig van beginnende vertalers. Er werden 40 moeilijkheidstoelagen uitgedeeld en 12 keer ontvingen vertalers een aanvullend bedrag voor het schrijven van een voor- of nawoord. Met 74 toekenningen blijft Engels de meest vertaalde taal.

Starters- en ontwikkelbeurzen literair vertalers

Via deze regeling kunnen vertalers een startersbeurs of een ontwikkelbeurs aanvragen. Met ontwikkelbeurzen krijgen literair vertalers met alle ervaringsniveaus de mogelijkheid zich professioneel verder te ontwikkelen, met bijvoorbeeld scholing, coaching, een studiereis of een residentie.

De maximale hoogte van een ontwikkelbeurs is € 2.500.

Een startersbeurs is specifiek bedoeld voor startende vertalers die aan hun eerste vertaling in het Nederlands of Fries gaan werken. Hiermee kunnen zij een aanvulling krijgen op het vertaalhonorarium van hun uitgeverij, tot maximaal € 5.000.

In 2024 ontving het Letterenfonds 47 aanvragen binnen de regeling Starters- en ontwikkelbeurzen, waarvan er 45 werden gehonoreerd. 7 van de toekenningen waren voor een startersbeurs, 38 voor een ontwikkelbeurs. (2023: 10 startersbeurzen en 48 ontwikkelbeurzen van in totaal 60 aanvragen gehonoreerd.)

Schwob

De Schwob-regeling is aan te vragen door uitgeverijen voor de productie van een vertaling van een literaire klassieker uit de wereldliteratuur. Met deze regeling vergroot het Letterenfonds de beschikbaarheid van en aandacht voor belangrijke literaire titels uit de geschiedenis.

Via de Schwob-regeling heeft het Letterenfonds in 2024 € 115.886 toegekend aan 15 verschillende uitgeverijen voor de publicatie van 25 titels, vertaald uit 12 verschillende talen. In totaal werden er 31 aanvragen ingediend. Het aantal toekenningen is iets gedaald ten opzichte van vorig jaar (2023: 27 van de 36 aanvragen toegekend).

Beginnende vertalers

Voor de deelnemers in 2024, zie het activiteitenoverzicht in bijlage 2

p.58 t/m 61

3.2 Programma's

a. Kennis- en talentontwikkeling

Literaire vertaaldagen

Elk jaar organiseert het Letterenfonds de Literaire vertaaldagen, in samenwerking met het Lira Fonds, Literatuur Vlaanderen, het Expertisecentrum Literair Vertalen en de Auteursbond. De vertaaldagen bestaan uit twee dagen met seminars en workshops over actuele onderwerpen. In 2024 werd besloten de Vertaaldagen te verplaatsen van de winter naar de zomer. Om deze reden was er dat jaar geen evenement. De eerstvolgende Vertaaldagen vinden plaats in juni 2025. Vanaf 2026 worden de Vertaaldagen elk even jaar buiten de Randstad georganiseerd.

Vertalershuis Amsterdam

Het Vertalershuis Amsterdam is een residentiemogelijkheid voor buitenlandse literair vertalers uit het Nederlands. In het Vertalershuis kunnen zij twee weken tot twee maanden verblijven om te werken aan een vertaling, zich onder te dompelen in de Nederlandse cultuur en in contact te komen met schrijvers en vakgenoten. Het pand in Amsterdam-Zuid is eigendom van het Letterenfonds en heeft plek voor vijf residenten. In het Vertalershuis worden ook regelmatig workshops en andere evenementen georganiseerd. Na een grondige renovatie was het Vertalershuis afgelopen jaar weer volop in bedrijf. In totaal verbleven er dit jaar 42 vertalers in de residentie. Het Vertalershuis Amsterdam is aangesloten bij RECIT, het Europese netwerk van vertalershuizen.

The Chronicles en de Vertalersfabriek

Het Vertalershuis Amsterdam organiseert elk jaar twee aansluitende workshops gericht op talentontwikkeling voor **Beginnende vertalers** in en uit het Nederlands: The Chronicles en de Vertalersfabriek. Deze workshops organiseert het fonds samen met het Crossing Border Festival. Tijdens The Chronicles in Den Haag vertalen vijf leerling-vertalers onder begeleiding van een ervaren mentor-vertaler elke dag een kort, door het festival geïnspireerd verhaal van een beginnende auteur. De teksten en vertalingen verschijnen online en worden afgesloten met een presentatie op het festival.

De Vertalersfabriek vindt de week erna plaats in het Vertalershuis. Leerling-vertalers werken samen met hun persoonlijke mentor aan een langere tekst van de aan hen gekoppelde schrijvers. Ze maken kennis met de literatuurwereld door een bezoek aan het Letterenfonds en uitgeverij De Bezige Bij.

Vertaalworkshop *Misjka*

In december 2024 organiseerde het Letterenfonds een vertaalworkshop voor ervaren vertalers uit het Nederlands. Het fonds nodigde zes vertalers uit, die allemaal werken of hebben gewerkt aan het Nederlandse jeugdboek *Misjka*. In het Vertalershuis kregen ze de ruimte om met elkaar, met schrijver Edward van de Vendel en illustrator Annet Schaap in gesprek te gaan. Ze spraken over hun ervaringen, bron- en doeltekst, vertaalproblemen en -vondsten. Ook kregen ze de gelegenheid om met rechtenmanagers van kinderboeken nieuwe auteurs en titels te leren kennen, die voor hen interessant zouden kunnen zijn om te vertalen.

Vertaalworkshop voor beginnende vertalers Nederlands-Duits

Het Letterenfonds organiseerde in maart 2024 een vertaalworkshop voor beginnende vertalers Nederlands-Duits. Onderwerp was de winnende vertaling van het verzameld werk van Etty Hillesum. De workshop werd gegeven door Simone Schroth en Christina Siever, en werd georganiseerd ter gelegenheid van het gastlandschap op de Leipziger Buchmesse en de uitreiking van de Else Otten Übersetzerpreis.

Mentoraten en Ontwikkelingstrajecten

Het Expertisecentrum Literair Vertalen biedt twee vormen van individuele begeleiding aan voor beginnende literair vertalers. Het centrum organiseert dit in samenwerking met het Letterenfonds en Literatuur Vlaanderen. **Beginnende vertalers** zonder vertaalopdracht kunnen een Ontwikkelingstraject aanvragen. Tijdens dit traject worden ze begeleid door een ervaren vertaler met de publicatie van een kort verhaal of fragment. **Beginnende vertalers** komen in aanmerking voor een Mentoraat als zij wer-

ken aan een literaire boekvertaling bij een uitgeverij. Tijdens een Mentoraat worden ze begeleid door een ervaren vertaler. In 2024 werden er 45 ontwikkelingstrajecten aangevraagd, waarvan er 9 werden toegekend. Er werden 10 mentoraten aangevraagd, die alle 10 werden toegekend. (2023: 13 ontwikkelbeurzen en 8 mentoraten toegekend.)

b. Schwob

Naast de Schwob-subsidieregeling vindt er een Schwob-programma plaats. Dit programma richt zich op de zichtbaarheid van ondersteunde titels. In 2024 werd dit programma, na 10 jaar en ruim 200 boeken, voor het laatst door het Letterenfonds uitgevoerd. Met ingang van de nieuwe beleidsperiode 2025-2028 neemt ILFU de uitvoering over.

Schwob-actie

Dankzij de verspreiding van 24.000 folders, 600 posters, tientallen banieren, aandacht op sociale media, de website schwob.nl en nieuwsbrieven heeft de Schwob-actie 21 herontdekkingen bij de boekhandel onder de aandacht gebracht. Dit deed het Letterenfonds in de lente, zomer en herfst in samenwerking met 13 uitgeverijen. Ter ondersteuning zijn boekhandelaren uit het hele land twee keer uitgenodigd bij het Letterenfonds voor een informatiemiddag.

Leesclubs

In 2024 organiseerden boekhandels in het hele land in totaal 17 Schwob-leesclubs. De leesclubs werden begeleid door vertalers, auteurs of recensenten als ambassadeur van het boek. Ze worden ondersteund door het Letterenfonds en de Schrijverscentrale. 200 lezers zijn op de leesclubs afgekomen.

Schwob Young

Het Letterenfonds bouwt sinds 2022 aan een digitale community van 16 bookstagrammers uit Nederland en Vlaanderen. Zij zetten zich in voor de bekendheid van Schwob-titels bij jongere lezers. In 2024 vonden in dit kader 4 leesclubs plaats in Amsterdam en Utrecht, met in totaal 56 deelnemers. De leden van Schwob-Young namen in februari deel aan een professionaliseringsweekend met influencers, uitgevers en promotiemedewerkers.

c. Prijzen

Else Otten Überzetzerpreis

Het Letterenfonds organiseert drie vertaalprijzen voor de beste literaire vertaling uit het Nederlands in de taalrichtingen Engels, Duits en Frans. Aan elke prijs is een bedrag van € 5.000 verbonden. Ieder jaar wordt een van de drie prijzen uitgereikt.

In 2024 werd de driejaarlijkse Else Otten vertaalprijs uitgereikt. Uit meer dan 200 vertalingen uit de jaren 2020-2023 koos de jury de duo-vertaling van Simone Schroth en Christina Siever: *Ich will die Chronistin dieser Zeit werden. Sämtliche Tagebücher und Briefe. 1941-1943* van Etty Hillesum. In maart 2024 werd de prijs uitgereikt tijdens de Leipziger Buchmesse, als onderdeel van het Vlaams-Nederlands gastlandschap

Hoofdstuk 3

Vertaalde literatuur

Jaarverslag

p.23

Winnaar

Kijk op europeseliteratuurprijs.nl voor alle genomineerde titels en de juryleren.

Europese Literatuurprijs 2024

De Europese Literatuurprijs, de jaarlijkse prijs voor de beste hedendaagse Europese roman die in het voorgaande jaar in Nederlandse vertaling is verschenen, ging in 2024 naar *Empusion* van de Poolse auteur en Nobelprijswinnaar Olga Tokarczuk. Karol Lesman vertaalde de roman in het Nederlands. Bij deze veertiende editie werd de prijs voor schrijver en vertaler gelijkgetrokken, beiden ontvangen een geldbedrag van € 10.000.

De longlist werd samengesteld door literaire boekhandelaren uit het hele land. De jury onder voorzitterschap van Niña Weijers koos uit deze lijst een shortlist en een winnaar. De shortlist werd bekendgemaakt tijdens een evenement in SPUI25 in Amsterdam. De prijsuitreiking vond plaats in november in het Kunstmuseum Den Haag, als onderdeel van het Crossing Border Festival.

Tijdens de Vertalersgeluktournee treden de vertalers van de longlist van de Europese Literatuurprijs op in boekhandels door het hele land. Zeven genomineerde vertalers namen hieraan deel. Aansluitend publiceerde lezerscommunity Hebban.nl essays van de genomineerde vertalers online.

Het Letterenfonds organiseert de Europese Literatuurprijs in samenwerking met de Groene Amsterdammer, boekhandel Athenaeum en Academisch Centrum SPUI25. Extra financiële steun van de De Lancey & De la Hanty Foundation en het Lira Fonds maken de prijs mogelijk.

Nederlands Letterenfonds Vertaalprijs

Met de jaarlijkse Nederlands Letterenfonds Vertaalprijs bekroont het fonds literair vertalers die zich onderscheiden door de hoge kwaliteit van hun vertaalwerk en door hun inzet als ambassadeur voor het literair vertalen in het algemeen. Afwisselend ontvangt een vertaler in en een vertaler uit het Nederlands deze oeuvreprijs. Aan de prijs is een bedrag van € 15.000 verbonden.

In 2024 ging de Letterenfonds Vertaalprijs naar Laura Pignatti, de Italiaanse vertaler van onder andere Anjet Daanje, Edward van de Vendel en Hella Haasse. Ze ontvangt de prijs vanwege haar brede vertaalkwaliteit en haar rol als wegbereider van de Nederlandse literatuur in Italië.

Kasse
Cash Desk

Kassen
Cash Desk

AUF WIEDERSEHEN

27. - 30. MÄRZ 2025

#LBM MIT LEIPZIG LIEST

Leipziger
Buchmesse

alles außer flach

Het thema van het Vlaams-Nederlandse gastlandschap op Leipziger Buchmesse was 'Alles außer flach' (Alles behalve vlak). In drie dagen trok de Duitse boekenbeurs ruim 280.000 bezoekers. © Tom Schulze

Internationaal presenteren en promoten

Een belangrijke taak van het Nederlands Letterenfonds is de promotie van Nederlandse literatuur in het buitenland, en de bevordering van vertalingen van Nederlandse boeken. Met dit doel voert het Letterenfonds subsidieregelingen voor buitenlandse uitgevers en literaire organisaties uit. Brochures, aanwezigheid op boekenbeurzen en internationale campagnes zorgen voor nog meer promotie van de Nederlandse literatuur.

In 2024 was er sprake van een verder krimpend internationaal leespubliek, wat leidt tot een omzetsdaling en een behoudender inkoopbeleid van buitenlandse uitgevers voor vertalingen. De belangrijke Frankfurter Buchmesse liet een toename in het aantal bezoekers zien ten opzichte van 2023, maar is nog niet op het niveau van voor de coronapandemie.

De zegetocht van Anjet Daanje met haar roman *Het lied van ooievaar en dromedaris* duurt voort met verkochte rechten aan 12 landen. Ook Rutger Bregmans *Morele ambitie*, Jente Posthuma's *Waar ik liever niet aan denk* en Yorick Goldewijks *Films die nergens draaien* doen het goed in het buitenland, met vertalingen in respectievelijk 12, 8 en 6 talen. De dierenverhalen van Toon Tellegen blijven een groeiende belangstelling zien (15 verkochte titels) en bij de klassiekers is er belangstelling voor onder andere Jacob Israël de Haan, J.J. Voskuil (*Het bureau* werd dit jaar voor het eerst in het Zweeds vertaald) en Lucebert (zijn volledig werk in Amerika werd voltooid). In totaal werden er het afgelopen jaar 298 nieuw verschenen vertalingen van Nederlandse literatuur met een vertaalsubsidie gesteund. Kinder- en jeugdliteratuur blijft het populairste genre, en deze markt blijft relatief stabiel.

4.1 Regelingen

Translation Grants

Buitenlandse uitgeverijen kunnen subsidie aanvragen voor de vertaling van een Nederlandse titel via de Translation Grants-regeling. Een belangrijke voorwaarde is dat de uitgever samenwerkt met een door het Letterenfonds geaccrediteerde vertaler uit het Nederlands. Op deze manier bevordert het fonds de publicatie van kwalitatief hoogstaande vertalingen.

Eind 2024 bevatte de lijst geaccrediteerde **vertalers** circa 750 namen. Om geaccrediteerd te worden als vertaler uit het Nederlands, behandelt het Letterenfonds proefvertalingen die worden beoordeeld door professionele literair vertalers en docenten vertaalwetenschap. Van de dit jaar 56 binnengekomen proefvertalingen zijn er 40 positief beoordeeld, 8 afgewezen en 8 nog in behandeling.

In 2024 zijn er 305 Translation Grants aan buitenlandse uitgeverijen toegekend, iets meer dan 2023 (291). De toegekende subsidies hadden betrekking op uitgaven in 44 talen. Daarvan waren de populairste talen Duits (46) en Engels (30), gevolgd door Italiaans (24), Macedonisch (18), Frans (17), Turks (16) en Spaans (14). De subsidies zijn toegekend aan vertalingen uit alle literaire genres: kinder- en jeugdliteratuur blijft in trek met 115 toekenningen, daarna volgen fictie (93), non-fictie (75) en poëzie (15).

Vertalers uit het Nederlands die woonachtig zijn in Nederland kunnen hiernaast een aanvullend honorarium aanvragen. Met dit bedrag kunnen zij het honorarium van de uitgeverij aanvullen. In juli 2024 verhoogde het Letterenfonds het tarief van het aanvullend honorarium van 7,5 naar 10 cent per woord.

Travel Costs

De buitenlandse uitgever (of een festival) kan ondersteuning aanvragen voor de promotie van een boek dat vertaald is uit het Nederlands: denk aan een bezoek van de auteur, illustrator of vertaler. Er is veel gebruikgemaakt van deze regeling, in 2024 werden er 82 aanvragen ingediend (2023: 66 aanvragen).

Vertalers

Een overzicht per genre is te vinden op flandersliterature.be

4.2 Internationale erkenning

Dichter en schrijver Ellen Deckwitz won in 2024 de Premio Ciampi, de grootste Italiaanse poëzieprijs, met haar bundel *Hogere natuurkunde*. De bundel is vertaald door Pierluigi Lanfranchi. Jente Posthuma haalde de shortlist van de International Booker Prize met haar roman *Waar ik liever niet aan denk*, vertaald door Sarah Timmer Harvey. *De kannibaal* van Tom Hofland, vertaald in het Italiaans door Laura Pignatti, won de Internationale Literatuurprijs van de stad Como. Vertaler Rolf Erdorf, ontving de Jugendliteraturpreis voor zijn oeuvre. Hij vertaalde diverse Nederlandse auteurs in het Duits.

De Engelse Times Literary Supplement vroeg aan medewerkers hun favoriete boeken van het jaar te noemen. Claire Lowdon noemde *Falling Is Like Flying* van Manon Uphoff, vertaald door Sam Garrett. Daarnaast werd de graphic novel *Lord of the Flies* van Aimée de Jongh in The Guardian uitgeroepen tot een van de vijf beste Young Adult boeken van 2024, en My *Heavenly Favourite* van Lucas Rijnveld, vertaald door Michele Hutchison, werd in dezelfde krant genoemd als een van de vijf best vertaalde romans van 2024.

4.3 Internationale activiteiten

Brochures

Dit jaar publiceerde het Letterenfonds vijf brochures met een selectie van de beste en kansrijkste Nederlandse titels voor het buitenland. De brochures bieden een overzicht van recent verschenen boeken, een keuze uit belangwekkende nieuwe vertalingen, succesvolle Nederlandse boeken in het buitenland en algemene informatie over het fonds.

Voor de selectie wordt gebruik gemaakt van klankbordgroepen, bestaande uit deskundige lezers zoals recensenten, academici, boekhandelaren en vertalers. De brochures *New Dutch Fiction*, *Dutch Non-Fiction* (beiden twee keer per jaar) en *Dutch Children's Books* (jaarlijks) verschijnen in print en worden daarnaast per email verspreid en op de website van het Letterenfonds gepubliceerd.

Internationaal netwerk

De genrespecialisten fictie, non-fictie en kinderboeken van het Letterenfonds bezochten de grote boekenbeurzen in Bologna, Londen, Parijs, Frankfurt en Leipzig. Ook waren medewerkers aanwezig op kleinere beurzen en festivals in Angoulême, Göteborg en Turijn. Tijdens deze beurzen hebben medewerkers van het fonds tientallen afspraken met rechtenmanagers en uitgevers om Nederlandse titels onder de aandacht te brengen. Op het Haagse Crossing Border Festival vond dit jaar weer The Addict plaats. Dit is een netwerkborrel voor het internationale boekenvak met een door het Letterenfonds verzorgd literair programma.

4.4 Internationaal cultuurbeleid

Het Letterenfonds organiseert brede internationale campagnes om Nederlandse literatuur zichtbaar te maken bij specifieke buitenlandse markten. Afgelopen jaar ging de aandacht naar de markten in Duitsland en Italië. Daarnaast heeft het fonds wederom ingezet op het werken met afgevaardigden in het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk, zodat in deze belangrijke landen aandacht blijft bestaan voor Nederlandse literatuur.

Duitsland: Alles außer flach

Nederland en Vlaanderen stonden in maart 2024 als gastland centraal op de Leipziger Buchmesse, de grootste publieksboekenbeurs van Duitsland. Het motto was *Alles außer flach* (‘Alles behalve vlak’). Mark Rutte verzorgde de opening, samen met de Vlaamse minister-president Jan Jambon en de Duitse bondskanselier Olaf Scholz.

Met meer dan 100 verschillende evenementen op diverse podia van meer dan 40 auteurs lieten Nederland en Vlaanderen belangrijke hedendaagse literaire stemmen zien aan het Duitse publiek, naast diverse exposities en digitale installaties. In vier dagen trok de Leipziger Buchmesse maar liefst 283.000 bezoekers. Voor de organisatie werkte het Letterenfonds nauw samen met Literatuur Vlaanderen en curatoren Margot Dijkgraaf en Bettina Baltschev.

Voorafgaand aan de beurs bezochten elf Duitse journalisten Nederland en Vlaanderen. Ze kregen een voorproef van wat het publiek te wachten stond. Als resultaat verschenen vele artikelen, podcasts, recensies en interviews in de Duitse pers.

In de Duitstalige boekenpodcast *Kopje Koffie*, worden Nederlandse schrijvers geïnterviewd. Deze podcast werd in 2021 gestart, samen met Literatuur Vlaanderen, de Nederlandse ambassade en de Vlaamse Vertegenwoordiging in Berlijn. Inmiddels is de podcast in totaal meer dan 20.000 keer gedownload, waarvan ruim 15.000 keer in Duitsland. De podcast wordt ook in 2025 voortgezet.

Italië: La Scoperta dell’Olanda

In 2024 werd bekendgemaakt dat Nederland in 2025 gastland zal zijn op de Salone del Libro in Turijn. In aanloop naar deze boekenbeurs vinden op diverse Italiaanse beurzen en festivals evenementen rondom Nederlandse literatuur plaats, onder de noemer *La Scoperta dell’Olanda* (‘De ontdekking van Nederland’). Het Letterenfonds werkt hierbij samen met de Nederlandse Ambassade en het Consulaat-Generaal in Italië.

In juni 2024 ontving het Letterenfonds een delegatie van Italiaanse festivals en acquirerende redacteurs van uitgeverijen. Tijdens ontmoetingen met auteurs, vertalers, uitgevers en organisatoren maakten zij kennis met de Nederlandse literatuur. In het najaar werd de campagne afgetrapt tijdens het festival Pordenonelegge met de Nederlandse auteurs Rico Hop, Yorick Goldewijk en Geert Mak.

Zweden: Gothenburg Book Fair 2027

Nederland en Vlaanderen zullen gastland zijn op de Gothenburg Book Fair 2027, de grootste boekenbeurs van Scandinavië. Het Letterenfonds werkt hierbij samen met Literatuur Vlaanderen aan een grote overkoepelende campagne. De aankondiging gebeurde in 2024 tijdens de Leipziger Buchmesse; voorbereidingen gingen later in het jaar van start.

4.5 Vertalingendatabase

Het Letterenfonds onderhoudt de online Vertalingendatabase. In deze database worden alle vertalingen geregistreerd van Nederlandse en Friese literatuur die in het buitenland zijn verschenen of daar in voorbereiding zijn. De site is een veel geraadpleegd onderdeel van de Letterenfondswebsite en een onmisbaar instrument voor promotie van Nederlandse literatuur in het buitenland.

Eind 2024 bedroeg het aantal vertalingen in de Vertalingendatabase 25.745 treffers, een stijging van 717 ten opzichte van vorig jaar. Hiervan waren er 24.541 gepubliceerd en 1.204 nog in voorbereiding. Het totaal aantal aanwezige vertalingen in de bibliotheek stond op 18.888.

Vertalingdatabase

Meer cijfers over de Vertalingendatabase zijn te vinden in Bijlage 3.

Wie leest heeft een goed verhaal

'Wie leest heeft een goed verhaal' is de nieuwe meerjarige campagne van de Leescoalitie. De campagne ging eind 2024 van start met een korte film, die te zien was te zien op tv, in bioscopen en op social media.

Communicatie

In de communicatie van het Letterenfonds staat zichtbaarheid centraal. Via meerdere kanalen wordt het belang van literatuur verkondigd. Het fonds laat zien waar het voor staat, wat het aanbiedt aan regelingen en programma's, en wat het allemaal mogelijk maakt. Ook draagt communicatie actief bij aan de bevordering van de kwaliteit en diversiteit van de literatuur. Het helpt bij het bereiken van nieuwe potentiële aanvragers en ook bij de positionering van het fonds en de Nederlandse literatuur in binnen- en buitenland.

Per regeling of activiteit wordt gekeken hoe en wanneer de doelgroepen het best bereikt kunnen worden. In 2024 werd gewerkt aan een overkoepelende communicatiestrategie waarmee het fonds duidelijker, zichtbaarder en efficiënter kan communiceren. Zeker bij het opzetten van nieuwe regelingen of projecten is het belangrijk dat er vroeg in het proces wordt nagedacht over het bereiken van nieuwe doelgroepen.

De regelingen die in 2024 van start gingen, Leesbevordering en Literatuur Caribe, waren gericht op doelgroepen die voorheen niet door het Letterenfonds werden bereikt. Door partnerorganisaties te betrekken, de (vak)pers gericht op te zoeken en tijdig het nieuws aan te kondigen, wist het fonds deze doelgroepen succesvol te bereiken: beide regelingen waren ruimschoots overvraagd.

De belangrijkste communicatiekanalen van het Letterenfonds zijn de website, nieuwsbrieven en sociale media.

5.1 Website

Bezoekers kunnen via de website van het Letterenfonds subsidies aanvragen, meer leren over de activiteiten van het fonds en op de hoogte blijven van het laatste nieuws. In het najaar van 2024 begon het fonds met een nieuwe interviewrubriek. Hier vertellen eerdere aanvragers over hun gerealiseerde project en hun ervaringen met het fonds, met als doel nieuwe aanvragers te inspireren en de impact van het fonds te laten zien. De internationale doelgroepen – buitenlandse uitgeverijen en vertalers – komen via de Engelstalige website van het fonds in aanraking met Nederlandse boeken en auteurs, en kunnen hier tevens subsidie aanvragen voor vertaal- en reiskosten.

De nieuwe website van het Letterenfonds werd in maart 2024 gelanceerd. Deze nieuwe online omgeving, in 2022 en 2023 ontwikkeld door ontwerp bureau Verve, vervangt de oude site die meer dan tien jaar heeft bestaan. De Engelstalige versie van de website is specifiek ingericht voor de behoeftes van het internationale publiek. De nieuwe site is ontworpen met het oog op moderniteit, vindbaarheid en toegankelijkheid. Er is rekening

gehouden met de toegankelijkheidseisen volgens de Wet digitale overheid; de verwachting is dat begin 2025 de B-status wordt behaald en er wordt gestreefd naar de A-status.

Naast letterenfonds.nl beheert het fonds enkele websites van aparte projecten, zoals het Schwob-programma, de Europese Literatuurprijs en het Slow Writing Lab. Met de introductie van de nieuwe website zijn enkele van deze losse sites, waaronder die van het Vertalershuis, geïncorporeerd. Uit het oogpunt van eenduidigheid en onderhouds- en toegankelijkheidseisen is het streven om het aantal losse websites terug te brengen. Deze worden in de toekomst stopgezet, gearchiveerd of overgedragen aan andere organisaties.

5.2 Sociale media

Via sociale media deelt het Letterenfonds onder andere belangrijk nieuws, beeldmateriaal van evenementen, recente toekenningen en ervaringen van aanvragers. Een belangrijk doel van sociale media is het bereiken van nieuwe potentiële aanvragers. In 2024 was het Letterenfonds actief op Facebook, Instagram en LinkedIn met Nederlands- en Engelstalige accounts. Berichtgeving wordt afgestemd op de doelgroepen die actief zijn op verschillende kanalen. Het aantal volgers op Instagram en LinkedIn is gedurende het jaar aanzienlijk gegroeid; het aantal volgers op Facebook is nagenoeg stabiel gebleven. Een kwantitatief overzicht van het bereik van alle communicatiekanalen is opgenomen in Bijlage 3.

Bij buitenlandse campagnes kiezen we ervoor om, samen met buitenlandse samenwerkingspartners, met aparte sociale media-accounts aan te sluiten op de doelgroep in de betreffende landen. Het Nederlands-Vlaamse gastlandschap op de Leipziger Buchmesse was in het Duits als @gastlandleipzig24 aanwezig op Instagram en Facebook. De Italiaanse campagne La Scoperta dell’Olanda ging in 2024 van start op het Instagram-account @olandiamo.

Websites

schwob.nl
europeseliteratuurprijs.nl
slowwritinglab.nl

5.3 Nieuwsbrief

Het Letterenfonds stuurt een maandelijkse Nederlandstalige email-nieuwsbrief met het laatste nieuws, nieuwe of gewijzigde regelingen, aankomende deadlines en recente toekenningen. Deze had eind 2024 3.874 abonnees. Email blijft een waardevol kanaal om gericht te communiceren: de openratio was dit jaar gemiddeld 59%, een stijging ten opzichte van vorig jaar en ruim boven het marktgemiddelde.

Daarnaast stuurde het fonds Engelstalige highlights-nieuwsbrieven om buitenlandse uitgevers te informeren over recente Nederlandse titels in verschillende genres.

5.4 Spreekuren

Spreekuren blijken een efficiënte manier om (nieuwe) aanvragers van informatie te voorzien en ze op weg te helpen met hun aanvraag. Daarom heeft het Letterenfonds hier in 2024 extra op ingezet. Geïnteresseerden kunnen een tijdsslot boeken voor een kort gesprek met een subsidiespecialist, online of op locatie. In 2024 organiseerde het fonds spreekuren voor vijf regelingen: meerjarensubsidies 2025-2028 voor organisaties (januari), de startersronde van Projectsubsidies voor publicaties (januari-februari), de Biografieregeling (augustus), en de pilotregelingen Leesbevordering (augustus-september) en Literatuur Caribe (september-oktober). In totaal werden er bijna 100 gesprekken gevoerd.

5.5 Zichtbaarheid

Het Letterenfonds werkt aan zijn eigen zichtbaarheid door vermelding van het fonds als voorwaarde op te nemen in de subsidieregelingen. Bij ondersteunde boeken (met een subsidie voor schrijver, vertaler of uitgever) wordt steun van het Letterenfonds zichtbaar gemaakt door het fondslogo op te nemen in het colofon. Bij ondersteunde evenementen wordt het Letterenfonds vermeld op aankondigingen en posters, en getagd op social media. Ook worden subsidieontvangers aangemoedigd het fonds te noemen, bijvoorbeeld in interviews of dankwoorden. Als leidraad voor makers en organisaties plaatste het fonds in 2024 een Toekenningentoolkit op de website.

5.6 Samenwerkingen

Het Letterenfonds neemt deel aan de Leescoalitie, een samenwerkingsverband van in totaal tien organisaties die zich inzetten voor lezen en geletterdheid. In 2024 werkte de Leescoalitie aan een groot-schalige bewustwordingscampagne die meerdere jaren zal lopen. De campagne 'Wie leest heeft een goed verhaal' was vanaf december 2024 onder andere te zien in bioscopen, in het straatbeeld, op sociale media en in de boekhandel.

Ook bij prijzen, gedeelde regelingen en andere activiteiten werkt het Letterenfonds regelmatig samen met andere organisaties. Publicitaire samenwerking en afstemming was er in 2024 met de andere rijkscultuurfondsen (o.a. rondom de website rijkscultuurfondsen.org en de Johannes Vermeerprijs), met de Groene Amsterdammer, Spui25, Athenaeum Boekhandel en Hebban.nl (voor de Europese Literatuurprijs) en met de Taalunie en Literatuur Vlaanderen (voor de Prijs der Nederlandse Letteren, de regeling Literaire uitwisselingen en de Toneelschrijfprijs).

5.7 Pers

Via persberichten communiceert het Letterenfonds met de pers in Nederland en Vlaanderen. Afhankelijk van het onderwerp worden relevante contacten benaderd in de algemene en vakpers. In 2024 verstuurde het fonds 20 persberichten, onder andere over literaire prijzen, nieuwe regelingen, internationale campagnes en belangrijke toekenningen.

Vakbladen als Boekblad, Tzum en INCT nemen regelmatig toekenningen en ander nieuws over. In 2024 kregen de subsidiebesluiten voor 2025-2028 (o.a. NRC, Trouw, Volkskrant) en de Leipziger Buchmesse (artikelen in Duitse, Vlaamse en Nederlandse pers, waaronder items in het NOS Journaal) veel aandacht. Ook prijzen trokken media-aandacht, zoals de Europese Literatuurprijs (o.a. Nieuwsuur, Nu.nl, Volkskrant en Poolse media) en de Johannes Vermeerprijs (o.a NOS Jeugdjournaal, grote dagbladen). Het ANP en AD berichtten over een persbericht van het Letterenfonds en de Auteursbond over de sluiting van talenstudies. De Volkskrant begon in 2024 een serie artikelen over geldstromen in de boekenwereld, met daarin een prominente rol voor het Letterenfonds.

Schrijver Olga Tokarczuk en vertaler Pools-Nederlands Karol Lesman nemen de Europese Literatuurprijs 2024 in ontvangst, uit handen van Letterenfonds-directeur Romkje de Bildt. Ze wonnen de prijs voor de roman *Empusion*. © Bart Maat

Evaluatie

Evaluatieonderzoek

Het eindrapport is te vinden op de website van het Letterenfonds

6.1 Lopend en afgerond onderzoek

Evaluatie Projectsubsidies voor publicaties en Makers buiten het boek

In het voorjaar verscheen *Evaluatie regelingen Nederlands Letterenfonds. Eindrapport* (Den Haag, 19 maart 2024). Het betrof een **evaluatieonderzoek** van twee regelingen voor makers, de regeling Projectsubsidies voor publicaties en de regeling Makers buiten het boek. Het onderzoek bestond onder meer uit deskresearch, interviews met medewerkers en een enquête onder aanvragers. Het fonds verleende KWINK groep de opdracht voor het onderzoek. Het fonds gaat met de aanbevelingen aan de slag en neemt alle informatie mee in de opzet van een bredere regeling voor literaire makers. Deze gaat naar verwachting in op 1 januari 2026.

Impactonderzoek Leesbevordering

In de maanden mei en juni werkte het fonds in samenwerking met KWINK groep aan het opstellen van een verandertheorie voor de pilotregeling Leesbevordering die najaar 2024 door het fonds werd uitgevoerd. Op basis daarvan werd besloten tot een impactonderzoek onder de aanvragers op de regeling. Dit onderzoek zal de komende jaren plaatsvinden, de opdracht hiervoor is verleend aan L. Alexander Research & Evaluation.

Evaluatie vierjarige en incidentele subsidies voor literaire organisaties

De adviseurs betrokken bij twee regelingen kwamen in december 2024 bijeen om de adviesprocedure te evalueren. De regelingen betreffen de Vierjarige subsidies literaire organisaties 2025-2028 en Projectsubsidies literaire en literatuur-educatieve activiteiten. Aan bod kwamen onder andere de hoogte van subsidiebedragen, aandacht voor de regio, advisering over interdisciplinaire projecten en fair pay. De bevindingen worden betrokken bij het opstellen van de nieuwe regeling projectsubsidies voor literaire activiteiten die naar verwachting in 2026 zal ingaan.

6.2 Nieuwe regelingen

In 2024 was het Letterenfonds penvoerder van verschillende tijdelijke regelingen die in samenwerking met de andere rijkscultuurfondsen werden uitgevoerd. Het betreft de regeling stimulering HR-expertise culturele en creatieve sector en de regeling Stage Cultuur Inclusief. Deze zijn beiden in het kader van de arbeidsmarktagenda uitgevoerd. Het Letterenfonds is ook penvoerder van het Steunfonds Oekraïense makers.

Daarnaast ontwikkelde het fonds in dit jaar de regeling Literatuur Caribe. Dit is een specifieke aanvraagmogelijkheid in meerdere talen voor makers en organisaties in het Caribisch deel van het Koninkrijk, met subsidiemogelijkheden die aansluiten bij de lokale infrastructuur. Dankzij de extra middelen die het Letterenfonds van het ministerie van OCW ontving kon in 2024 ook de pilotregeling Leesbevordering worden gestart.

De volgende regelingen zijn in 2024 gestart of gewijzigd, op volgorde van publicatiedatum in de Staatscourant:

- Regeling Literaire tijdschriften 2025-2028 (15 juli)
- Regeling Makers buiten het boek (15 juli)
- Pilotregeling Leesbevordering (22 juli)
- Regeling Literatuur Caribe (10 september)
- Regeling Steunfonds Oekraïense makers 2024 (16 september)
- Besluit tot wijziging van de Regeling projectsubsidies literaire activiteiten (17 december)

Tijdens de cursus Literair Podcasten 2023-2024 maakten schrijvers kennis met de wereld van het literair podcasten. Deelnemers leerden hun literaire ideeën uit te werken in audio en presenteerden een trailer aan het publiek. © Lilian van Rooij

Organisatie en personeel

7.1 Bestuur en beheer

Kernwaarden

Kwaliteit, diversiteit, integriteit en openheid zijn de vier kernwaarden van het Letterenfonds. Deze waarden gelden zowel voor de totstandkoming van subsidiebeslissingen en de uitvoering van activiteiten, als voor de inrichting van de organisatie en het personeelsbeleid.

Governance-structuur

Het Letterenfonds heeft een Raad van Toezicht-model. Het governance-model is vastgelegd in de statuten en nader uitgewerkt in het huishoudelijk reglement en het reglement van de Raad van Toezicht. Het huishoudelijk het reglement is in 2023 voor het laatst herzien.

De directeur-bestuurder is belast met het besturen van het fonds en met het beheer van en de beschikking over het vermogen van het fonds. Hieronder valt ook het nemen van de beslissingen op subsidieaanvragen. De directeur-bestuurder vertegenwoordigt het fonds en voert samen met de zakelijke directeur de dagelijkse leiding over de organisatie. Romkje de Bildt is per 1 november 2023 benoemd als directeur-bestuurder tot 1 november 2028, met de mogelijkheid van een herbenoeming voor nog eens vijf jaar.

De Raad van Toezicht controleert het beleid van de directeur-bestuurder en op de algemene gang van zaken in het fonds. De Raad van Toezicht staat de directeur-bestuurder met advies terzijde. Twee leden van de Raad van Toezicht vormen de auditcommissie. Overleg vindt plaats in nauwe samenspraak met de zakelijk directeur en controller. Eenmaal per jaar vindt apart overleg plaats met de accountant.

Organisatieontwikkeling

Sinds de invoering van het Organisatieplan en de wijziging in de organisatiestructuur in 2022, wordt continu gewerkt aan de doorontwikkeling van de organisatie. Dit betekent dat het fonds regelmatig reflecteert op de nieuwe werkwijze, die past bij het samenwerken in teams, met een teamcoördinator en in afstemming met de directie.

In september 2024 heeft DUO in opdracht van het Letterenfonds een medewerkersonderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek bracht de werkervaring, betrokkenheid en tevredenheid van medewerkers in kaart. Het laatste medewerkersonderzoek was in 2019 uitgevoerd. De uitkomsten van dit onderzoek gaven mede aanleiding voor het Organisatieplan 2022. Om de ontwikkelingen zo goed mogelijk te kunnen vergelijken is daarom – waar mogelijk – gelet op een vergelijkbare opzet en vragenlijst.

Het medewerkersonderzoek van 2024 laat zien dat de medewerkers van het Letterenfonds per saldo zeer tevreden zijn met hun werk bij het fonds. Ook is er over het algemeen een stijgende lijn te zien in de tevredenheid over de organisatie ten opzichte van 2019. Ten opzichte van de benchmark (cultuur) scoort het fonds ook hoog, behalve op werkdruk. De medewerkers zijn het meest positief over de sfeer, de inhoud van het werk en de functioneel leidinggevende. Ruimte voor verbetering wordt gezien bij werkdruk, interne communicatie en besluitvorming. Opvolging van het onderzoek gebeurt in eerste instantie per team, waarbij de teams begeleid worden door een externe coach. De belangrijkste uitkomsten van de teams worden besproken met de directie. Er zal dan ook aandacht zijn voor de samenwerking tussen de teamcoördinatoren en de directie.

De Raad van Toezicht

Van de samenstelling en werkzaamheden wordt separaat verslag gedaan in het verslag van de Raad van Toezicht in Bijlage 1

p.55 t/m 57

Adviesstructuur subsidies

De directeur-bestuurder wint waar nodig advies in over de ingediende subsidieaanvragen bij adviescommissies, die per subsidieronde worden samengesteld uit de Raad van advies van het Letterenfonds. De leden van de Raad van advies worden door de directeur-bestuurder benoemd voor de duur van twee jaar, met de mogelijkheid tot herbenoeming voor twee jaar. De werving van de leden van de Raad van advies vindt plaats via een openbare oproep, ondersteund door toegankelijke en persoonlijke communicatie. De kandidaten worden geselecteerd door de selectiecommissie. De leden van de selectiecommissie worden voorgedragen door de Auteursbond en de Literaire Uitgevers Groep (LUG). Zij worden benoemd voor twee jaar met de mogelijkheid van herbenoeming voor nog eens twee jaar.

Het Letterenfonds wil de culturele diversiteit binnen de Raad van advies vergroten en daarmee een brede variëteit aan expertises borgen. De werving van nieuwe adviseurs heeft, net als in voorgaande jaren, weer enkele goede kandidaten met een bi-culturele achtergrond opgeleverd. Ook zijn er in 2024 adviseurs toegevoegd met kennis over en ervaring met de Nederlandse Gebarentaal en literatuur in de Cariben.

Soms maken de adviescommissies gebruik van externe adviseurs. Dit gebeurt bijvoorbeeld bij de Projectsubsidies voor literaire vertalingen, waarbij literaire werken en vertalingen uit zeer veel verschillende taalgebieden worden beoordeeld en die expertises niet allemaal in één commissie vertegenwoordigd zijn.

Wet, regelgeving en gedragscodes

Het Letterenfonds is een zelfstandig bestuursorgaan. Het is gebonden aan onder meer de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en het daarin verankerde gelijkheidsbeginsel. Subsidiebeslissingen van het fonds zijn gebaseerd op het Algemeen reglement en de deelreglementen van het fonds. Deze deelreglementen worden door de directeur-bestuurder vastgesteld en worden goedgekeurd door de minister van OCW. De beslissingen van de directeur-bestuurder zijn voor bezwaar vatbaar en kunnen ter toetsing worden voorgelegd aan de bestuursrechter.

Naast de Awb past het fonds zowel de Gedragscode Cultuurfondsen als de Governance Code Cultuur toe. Van de Gedragscode Cultuurfondsen wordt op één punt afgeweken. Paragraaf 6 van deze code schrijft voor dat het jaarverslag informatie dient te bevatten over afgewezen projecten. Het Letterenfonds past dit gedeeltelijk toe. Er wordt door het fonds geen informatie verstrekt over afgewezen aanvragen van natuurlijke personen. Dit in verband met de privacy van de individuele aanvragers. Afgewezen aanvragen van rechtspersonen worden wel in de publieksectie van het jaarverslag opgenomen.

Integriteit en het vermijden van de schijn van belangenverstrengeling binnen de hele organisatie zijn een terugkerend punt van aandacht. Openheid met respect voor de privacy van aanvragers en het intellectuele eigendom van creatieve plannen zijn van belang. Net als een goed evenwicht tussen de verschillende organen van het fonds, met vastgelegde advies- en besluitprocedures. Over alle subsidiebesluiten wordt achteraf aan de Raad van Toezicht gerapporteerd.

Op sommige punten wijkt het fonds af van de aanbevelingen van de Governance Code Cultuur. Met betrekking tot belangenverstrengeling wijkt het fonds af van principe 3 van de code en wordt het strengere normenkader uit de Awb gevolgd. Op grond van wettelijke verplichtingen die op het Letterenfonds van toepassing zijn, wordt er ook afgeweken van aanbeveling 5 bij principe 1: eventuele exploitatieoverschotten vloeien, mits de Algemene reserve op voldoende hoogte is, naar het bestemmingsfonds OCW. Tot slot benoemt niet de Raad van Toezicht, maar de minister van OCW de directeur-bestuurder (in afwijking op aanbeveling 7 bij principe 7).

Toegekende subsidies worden gepubliceerd op de website van het fonds. Ze worden ook gedeeld in de nieuwsbrief en staan in de digitale editie van het jaarverslag. Bij betalingen is sprake van formele en technische functiescheiding; er zijn altijd ten minste vier ogen bij betrokken.

Functies en nevenfuncties van de Raad van Toezicht, directeur-bestuurder en leden van de Raad van advies staan op de website van het fonds. Nevenfuncties van medewerkers zijn in kaart gebracht en worden periodiek besproken op wijzigingen.

De directeur-bestuurder van het fonds, Romkje de Bildt, had in 2024 de volgende nevenfuncties: qualitate qua directeur-bestuurder van de Stichting Bert Schierbeekfonds en de Stichting Steunfonds Stimulering Nederlandse Literatuur; lid van de Raad van advies van de Koninklijke Vereniging van het Boekenvak en lid van de Raad van advies van de Internationale Vereniging voor Neerlandistiek, geassocieerd lid van het bestuur van het Expertisecentrum Literair Vertalen en namens de rijkscultuurfondsen, lid van de ledenraad van Platform ACCT.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

De Functionaris Gegevensbescherming Adri van der Peet is november 2024 met pensioen gegaan. De rijkscultuurfondsen zijn gezamenlijk aan het werven voor een opvolger. Begin 2024 heeft Van der Peet zijn laatste jaarlijkse rapport uitgebracht en in mei heeft hij een interactieve sessie geleid over de AVG. Hierin kwamen alle vragen over privacy in de werkpraktijk van het fonds aan bod.

Er was in 2024 één AVG-gerelateerd incident: er is een datalek ontstaan bij een organisatie die namens het Letterenfonds een subsidieregeling uitvoert. Dit incident is tijdig opgemerkt waardoor snel passende maatregelen konden worden genomen, ook om mogelijke herhaling te voorkomen. Bij de analyse van het incident waren de privacy officers en Functionarissen Gegevensbescherming van beide organisaties betrokken.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

De beloningen van de directeur-bestuurder en zakelijk directeur voldoen aan de normen van de WNT. Voor beide functionarissen bleef de bezoldiging onder het plafond dat voor topfunctionarissen van de rijkscultuurfondsen in 2024 is vastgesteld op € 194.000 per jaar bij een voltijds dienstverband.

Werk aan Uitvoering

Met het programma Werk aan uitvoering (WaU) werkt de overheid aan verbetering van de publieke dienstverlening. Het fonds heeft een aanvraag ingediend om in de periode 2022 tot en met 2026 te werken aan de toekomstbestendigheid en (digitale) toegankelijkheid van de eigen dienstverlening middels de IT-omgeving, website, archivering en Wet open overheid (WOO). Daarnaast worden twee thema’s gezamenlijk opgepakt met de andere cultuurfondsen: het proces voor interdisciplinaire subsidieaanvragen en scholing en training. In november 2022 zijn de middelen toegekend voor uitvoering in de huidige beleidsperiode middels een ophoging van de instellingssubsidie. In 2024 heeft het fonds een verzoek ingediend bij OCW voor enkele wijzigingen. Er is verzocht om de looptijd van de deelprojecten voor het archief en de toekomstbestendigheid van de IT-omgeving te verlengen tot en met 2029, en de uitvoeringstermijn van de gezamenlijke trajecten van de rijkscultuurfondsen tot en met 2031. Daarnaast was de overlap tussen de deelprojecten WOO en toekomstbestendige IT-omgeving zo groot dat is voorgesteld deze projecten samen te voegen.

Voor de monitoring en evaluatie van de WaU wordt gebruik gemaakt van het vierjaarlijkse waarderingsonderzoek als nulmeting. De nieuwe website (www.letterenfonds.nl) heeft op dit moment de C-status voor toegankelijkheid. Dit betekent dat de website voldoet aan de wettelijke verplichtingen en dat verdere verbeteringen nodig zijn om aan de norm te voldoen. Het fonds streeft naar een A-status en werkt in 2025 aan verbetering van de toegankelijkheid.

WNT

Zie voor verschillende bestanddelen de WNT-verantwoording in de jaarrekening 2024

Jaarverslag 2022

Te vinden op de pagina
letterenfonds.nl/publicaties

De kritische prestatie-indicatoren (KPI's) en doelstellingen worden hieronder vermeld.. Het 4e kwartaal van 2022, waarover is gerapporteerd in het [jaarverslag 2022](#), dient als nulmeting.

- De omvang van het archief dat is overgedragen naar het Nationaal Archief, in jaren. Huidige waarde: nul jaar. Doelstelling is om eind 2026 de eerste vijf jaar aan archiefdocumenten te hebben aangeleverd;
- Resultaatmeting van de tweejaarlijkse Erfgoedmonitor via de kleurenrapportage. De prestaties voor het beheer van overheidsinformatie worden uitgedrukt in groen, geel, oranje, rood of grijs (grijs betekent niet van toepassing). Huidige waarde in de Monitor 2023-2024: 1 groen veld, 3 gele velden, 6 rode velden en 2 grijze velden. Doelstelling is om eind 2026 op alle resultaatgebieden geel of groen te scoren. Een nieuwe monitor wordt eind 2026 verwacht.
- Percentage subsidieregelingen waarvoor de afhandeling volledig digitaal kan plaatsvinden. Huidige waarde: 80%. Doelstelling hiervoor is 100% voor de nieuwe beleidsperiode (2025-2028). De verwachting is dat dit met de implementatie van een pdf-applicatie gerealiseerd kan worden in 2025 of 2026.
- Toename van het aantal bezoekers aan de Nederlandse homepage van de website van het Nederlands Letterenfonds en het aantal bezoekers dat doorklikt naar een subsidiepagina van een reguliere subsidieregeling. Huidige waarde: de Nederlandse homepage werd in 2024 44.322 keer bezocht door 20.921 unieke bezoekers; de Nederlandse subsidiepagina's werden 49.225 keer bezocht door 29.121 unieke bezoekers. Door de nieuwe website is het aantal bezoeken van de homepage gedaald ten opzichte van vorig jaar (2023: 60.559), het aantal bezoeken van subsidiepagina's is juist gestegen (2023: 38.689).
- Toename van het aantal talen dat beschikbaar is op (delen van) de website van het Nederlands Letterenfonds. De oude website was beschikbaar in twee talen: Nederlands en Engels. Begin 2024 is de nieuwe website gepubliceerd, waarbij delen van de website ook in het Fries, Papiamentu en Papiamentu beschikbaar zijn.
- Doorlooptijd WOO-verzoeken. Huidige waarde: gemiddeld 5 weken. Er zijn in 2024 7 WOO-verzoeken ingediend bij het fonds. Doelstelling is een afhandeling binnen de wettelijke termijn.

Archiefwet

Op de publieksrechtelijke archieven van het Letterenfonds en zijn rechtsvoorgangers is de Archiefwet van toepassing. Het fonds heeft achterstanden bij de overbrenging van blijvend te bewaren archief naar het Nationaal Archief. Ook beschikte het fonds nog niet over een selectielijst, het document waarin wordt bepaald hoe lang delen van het archief bewaard moeten blijven. Deze is in 2024 opgesteld en de conceptversie ligt nu bij het Nationaal Archief om in 2025 vastgesteld te worden. Het vaststellen van een selectielijst is onderdeel van het project Informatiebeheer en archief, onderdeel van de WaU, dat in 2023 is opgestart en ook in 2025 doorloopt. Binnen dat project wordt ook een begin gemaakt met het wegwerken van de analoge archiefachterstanden en het verbeteren van de informatiehuishouding als geheel.

7.2 Bezwaar, beroep en klachten

Het Letterenfonds heeft een bezwaar- en klachtprocedure die is beschreven in het huishoudelijk reglement. Een interne commissie met een externe onafhankelijke voorzitter, Maarten Asscher, onderzoekt ingediende bezwaren, hoort bezwaarmakers en brengt advies uit aan de directeur-bestuurder over de afhandeling ervan.

Tegen de voor bezwaar en beroep vatbare besluiten van de directeur-bestuurder werden in 2024 in totaal achttien bezwaarschriften ingediend. Twee bezwaren werden ingetrokken, twee bezwaarschriften werden gegrond verklaard. Acht bezwaarschriften zijn ongegrond verklaard. Eind 2024 waren er nog zes bezwaarschriften in behandeling.

Daarnaast werden twee bezwaarschriften uit 2023 afgehandeld, waarvan er één gegrond en één ongegrond is verklaard. Tegen één beslissing op bezwaar is beroep ingesteld. Dat beroep is ingetrokken. In 2024 is op zitting een beroep behandeld dat in 2023 was ingesteld. Dit beroep is in 2025 ongegrond verklaard.

In 2024 diende één auteur een klacht in. Deze klacht is ingetrokken.

7.3 Personeelsbeleid / Code Diversiteit & Inclusie

Eind 2024 bedroeg de totale formatie 34,74 fte, nagenoeg gelijk aan het jaar daarvoor (34,90 fte). Van de in totaal 40 medewerkers zijn er 28 vrouw en 12 man. In 2024 heeft het fonds drie studenten een stageplaats van enkele maanden kunnen bieden.

Het bevorderen van de culturele diversiteit, ook in de samenstelling van de organisatie, is een van de uitgangspunten van het personeelsbeleid en een zaak van langere adem. In 2024 zijn zes medewerkers in dienst getreden en gingen zeven medewerkers uit dienst. Bij personeelwisselingen en een verdere uitbreiding van de organisatie zal het fonds zich blijven inspannen om de diversiteit te vergroten, waarbij ook aandacht blijft uitgaan naar meer balans in gender.

Het Letterenfonds was betrokken bij de totstandkoming van de Code Diversiteit & Inclusie, en draagt direct en indirect (bijvoorbeeld via subsidieregelingen) bij aan de realisering van de hierin geformuleerde doelstellingen. Het fonds heeft de samenstelling van haar aanvragers zien veranderen door regelingen als Makers buiten het boek, waar onder meer spoken word-artiesten aanvragen voor indienden, en Startende literaire makers. In 2023 zijn de statutaire doelstellingen van het fonds verruimd op het moment dat Papiaments en gebarentaal officiële talen werden. Deze verruiming wordt sindsdien doorvertaald naar bestaande en nieuwe regelingen. In de volgende beleidsplanperiode volgen tevens aanvraagmogelijkheden voor makers van literaire graphic novels en debutanten.

Diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid raken ook steeds meer verankerd in de eigen organisatie. Ze maken onderdeel uit van het personeelsbeleid, met een minder hiërarchische organisatiestructuur en meer divers samengestelde commissies en personeel. Deze zijn vaak het gevolg van gerichte werving. Hierbij heeft het fonds ook expliciet aandacht voor werving van commissieleden uit de regio. Een diversiteit aan perspectieven, kennis en inzichten is van belang omdat de organisatie gezamenlijk

betekenis geeft aan nieuwe ontwikkelingen en vraagstukken. Het fonds blijft hier op nog transparantere wijze aan werken, door in gesprek de dominante norm te bevragen en concrete doelstellingen te formuleren die bijdragen aan een grotere gelijkwaardigheid op de werkvloer.

In 2024 is veel aandacht geweest voor professionele ontwikkeling door training, coaching, evaluaties en gezamenlijke reflectie. Er zijn onder andere (herhaal)trainingen georganiseerd voor feedback en reflectie, subsidierecht, beargumenteerd schrijven en een taalcursus Papiamentu. Een terugkerend thema bij het fonds is werkdruk. Op dit veelzijdige vraagstuk wordt op verschillende wijzen bijgestuurd. Dit doet het fonds onder andere door keuzes te maken in de activiteiten die het fonds (zelf) blijft uitvoeren, door overdracht en samenhang beter te organiseren binnen de teams en tijdig extra capaciteit te organiseren wanneer dat nodig is. Naast deze meer organisatorische oplossingen is ook aandacht geweest voor het mentale en interpersoonlijke aspect van werkdruk: hoe begren je werk in goed overleg, hoe herken je stress en hoe ga je daar op een gezonde manier mee om, voor jezelf en voor collega's.

Daarnaast is in 2024 gewerkt aan het voorkomen en terugdringen van (met name langdurig) verzuim en zijn de eerste resultaten hiervan zichtbaar. Het verzuimpercentage is in 2024 met 9,56% nog altijd hoog, maar wel met bijna 2% gedaald ten opzichte van 2023 (11,50%). Ook de verzuimfrequentie is afgenomen van 1,64 in 2023 naar 1,07 in 2024.

Arbeidsvoorwaarden en HRM / Fair Practice Code

Structurele werkzaamheden van substantiële omvang voor het Letterenfonds worden zo veel mogelijk uitgevoerd op basis van een arbeidscontract. Bij het verlenen van opdrachten wordt toepassing gegeven aan de Fair Practice Code. Het Letterenfonds kent een eigen arbeidsvoorwaardenreglement dat is vernieuwd in 2023. Het fonds is aangesloten bij het ABP Pensioenfonds en volgt in beginsel de loonontwikkeling bij de Rijksoverheid. Per 1 juli 2024 zijn de salarissen verhoogd in lijn met de salarisschalen van de cao Rijk, naast de eenmalige uitkeringen per 1 mei en 1 november die volgen uit het onderhandelingsresultaat 2024-2025.

Per 1 januari 2024 is vanuit oogpunt van fair pay het vacatiegeld voor commissies en klankbordgroepen van het fonds omhoog bijgesteld. Ook is het honorarium voor beoordeling vertaalkwaliteit-in-het-Nederlands verhoogd zodat het meer in de pas loopt met andere vergoedingen, en zijn er enkele wijzigingen in de voorbereidingstoeslag voor verschillende commissies.

Medezeggenschap

Het fonds heeft een actieve personeelsvertegenwoordiging (PVT). In 2024 adviseerde de PVT de directie over het medewerkersonderzoek en haalde hiervoor informatie op bij collega's. Ook keek de PVT mee met de totstandkoming van de personeelsgids, een addendum op de arbeidsvoorwaarden en handleiding voor nieuwe en huidige medewerkers. De PVT schoof twee keer aan bij de vergadering van de Raad van Toezicht. Verder nam de PVT dit jaar twee keer deel aan een overleg met de ondernemingsraden van de andere rijkscultuurfondsen.

Vertrouwenspersonen en regelingen

Het Letterenfonds heeft een klokkenluidersregeling en een protocol ongewenste omgangsvormen. Beide reglementen zijn eind 2024 geactualiseerd. Voor elk aandachtsgebied is een extern vertrouwenspersoon aangesteld.

7.4 ICT

Na de vernieuwing van de digitale werkplek in 2023 heeft het afgelopen jaar voornamelijk in het teken gestaan van het op orde brengen van de informatiehuishouding en -veiligheid. In opdracht van OCW heeft stichting ICTU een impactanalyse uitgevoerd voor de invoering van de Cyberbeveiligingswet (NIS2). Uit de analyse blijkt dat het Letterenfonds goed op weg is met informatiebeveiligingsuitdagingen en voor een groot deel al goed in beeld heeft wat er gedaan moet worden om verder te verbeteren. Hiermee is de inschatting van ICTU dat de impact van NIS2 voor het Letterenfonds laag is. De nog te ondernemen stappen zijn uitvoerbaar. Het fonds heeft vervolgens met de externe ICT-partner, aan de hand van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), op detail onderzocht welke veiligheidsmaatregelen op orde zijn en waar verbetering mogelijk is. Eind 2024 is besloten aanvullende IT-security diensten af te nemen.

Het Letterenfonds voert een marktverkenning uit voor een nieuw subsidiemanagementsysteem. De huidige toepassing, een maatwerkoplossing in Salesforce, is onvoldoende toekomstbestendig. De inrichting van het systeem is bewerkelijk en doorontwikkeling vraagt veel capaciteit en (externe) expertise. Het fonds wil zich daarom oriënteren op alternatieve oplossingen in de markt en heeft hiervoor een externe partij gevonden. De andere rijks-cultuurfondsen zijn benaderd om deze verkenning samen uit te voeren. Hoewel de andere vijf fondsen werken met een andere toepassing (AIMS), heeft deze samenwerking een aantal belangrijke voordelen. Zo vindt kennisoverdracht plaats over de inrichting en uitvoering van subsidieverstrekking en krijgen de fondsen inzicht in de overeenkomsten en specifieke verschillen tussen de fondsen. Aan de hand van de uitkomsten van de marktverkenning kan ieder fonds individueel kiezen voor het al dan niet inzetten van een vervolgtraject van aanbesteding en implementatie. Eind 2024 heeft de kick-off plaatsgevonden en is de gezamenlijke marktverkenning in gang gezet.

7.5 Financiën

In 2024 is Financiën aan de slag gegaan met de invoering van decentrale budgetverantwoordelijkheid. Deze ontwikkeling past bij de koers van het fonds waarbij is gekozen voor meer eigen verantwoordelijkheid, zelfstandigheid en teamvorming. Hier starten we mee in 2025, het begin van de nieuwe beleidsperiode. In 2024 lag de focus verder op de financiële afsluiting van de beleidsperiode 2021-2024 en op de voorbereidingen voor de nieuwe beleidsperiode 2025-2028.

7.6 Huisvesting

Het Letterenfonds is gevestigd in het Letterenhuis in Amsterdam. De panden aan de Nieuwe Prinsengracht 89 en 91 zijn in eigendom en beheer van het fonds. Zowel nummer 91 als een groot deel van het hoofdgebouw op nummer 89 wordt door het Letterenfonds verhuurd aan Stichting Lezen, De Schrijverscentrale, Amsterdam University Press, Nationaal Comité 4 en 5 mei en het Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten.

Onderhoud en verduurzaming Letterenhuis

In 2024 is gewerkt aan verduurzaming van het pand, onder meer door te starten met het vervangen van alle verlichting door led-verlichting. Deze maatregel past binnen het advies voor verduurzaming van het Letterenhuis dat in 2023 is opgesteld. Daarnaast heeft het Nederlands Instituut voor Toegankelijkheid in 2024 onderzoek gedaan naar en advies uitgebracht over verbetering van de fysieke toegankelijkheid van het gebouw. In augustus is vanuit de afdeling Monumenten & archeologie van de gemeente Amsterdam een waardering opgesteld voor het pand, dat de status heeft van gemeentelijk monument. Met de adviezen voor verduurzaming, verbetering van de toegankelijkheid en de actuele waardering vanuit de gemeente kan het fonds komend jaar gerichte plannen maken en zoeken naar financiering.

Vertalershuis Amsterdam

Het Vertalershuis, onderdeel van het Letterenfonds, is ook fondseigendom. Het Vertalershuis huist al ruim twintig jaar in een oud en prachtig pand in de Van Breestraat 19 in Amsterdam-Zuid en is duurzaam gerenoveerd in 2022-2023. Het Vertalershuis is sindsdien weer in gebruik voor het tijdelijk huisvesten van vertalers van Nederlandse literatuur.

Residenties

De schrijversresidentie aan het Spui in Amsterdam en de residentie aan het Merwedeplein (programma Amsterdam Vluchtstad), waar het Letterenfonds jaarlijks verblijf biedt aan buitenlandse schrijvers, worden door het Letterenfonds gehuurd van de Stichting Johan Polak respectievelijk de Anne Frank Stichting. De huurovereenkomst van de residentie aan het Merwedeplein is beëindigd per 1 februari 2025.

Residentie

Een overzicht van alle residentieactiviteiten in 2024 is te lezen in Hoofdstuk 2.

1872
WEEKSCHOOL
VOOR ONDERWIJZERS EN
ONDERWIJZERESSEN

Financiën

8.1 Exploitatieresultaat, financiële positie, realisatie doelstellingen

Het Nederlands Letterenfonds stelt gedurende het boekjaar cijfers op waarin een prognose is opgenomen en bespreekt deze met de Raad van Toezicht. De financiële overzichten worden opgesteld conform het Handboek verantwoording subsidies Cultuurfondsen voor de subsidieperiode 2021-2024 en de hierin vermelde overige wet- en regelgeving, waaronder de Wet op het specifiek cultuurbeleid. Ook dit jaar is deze begroting in het vierde kwartaal nog bijgesteld. De definitieve begroting 2024 werd vastgesteld in december en door de Raad van Toezicht goedgekeurd.

De instellingssubsidie van OCW voor de periode 2021-2024 werd in 2024 gewijzigd en bedraagt € 62.703.593. Dit is inclusief de loon- en prijsbijstelling 2021, 2022, 2023 en 2024, en inclusief de in 2021 en 2022 ontvangen € 6.021.270 voor steunmaatregelen voor de letterensector in verband met de gevolgen van de coronacrisis. Dit is tevens inclusief de toegekende WaU-middelen 2022-2024. De subsidies ten behoeve van steunmaatregelen in verband met corona zijn eerder, in 2023, financieel afgerond.

Het fonds ontving in november 2022 een subsidie voor Werk aan Uitvoering (WaU), een overheidsbreed programma ter verbetering van de publieke dienstverlening. Het betreft een ophoging van de instellingssubsidie 2021-2024 van € 1.145.000. In 2024 is er € 16.386 loon- en prijsbijstelling 2024 ontvangen. In 2024 is € 228.341 besteed, grotendeels bestaand uit de vernieuwing van de IT-omgeving en de gezamenlijke trajecten met de overige Rijkscultuurfondsen.

Verder ontving het fonds voor de periode 2021-2024 een projectsubsidie internationaal cultuurbeleid (ICB) van € 2.578.580 en een projectsubsidie van € 620.000 ten behoeve van de Airport Library in 2021-2024.

In 2024 werd een subsidie van € 800.000 door OCW verleend aan het fonds voor het oplossen van arbeidsmarktknelpunten en het stimuleren van HR-expertise en stageplaatsen voor de hele culturele sector. In 2021, 2022 en 2023 was er eveneens telkens een ophoging van € 800.000. Het betreft een verhoging en verlenging van de in 2019 toegekende subsidie tot een totaal van € 4.725.000. Het Letterenfonds is penvoerder namens de andere rijkscultuurfondsen voor deze subsidie. Omdat de voorbereiding voor dit project vertraging opliep is de looptijd van deze projectsubsidie door het ministerie van OCW verlengd tot en met 31 december 2025. Hiervoor is een samenwerking aangegaan met Binoq Atana (Stage Cultuur Inclusief) en CAOP (HR-vouchers). Voor 2025 resteert een bedrag van € 4.538.

Het fonds ontving in 2024 een projectsubsidie voor de regeling Steunfonds voor Oekraïense makers van € 200.000. Ook in eerdere jaren zijn er projectsubsidies Oekraïense makers verstrekt. Ook deze € 200.000 is volledig besteed, de looptijd is tot en met 31 december 2025.

In november 2022 ontving het fonds een projectsubsidie Impuls makers voor de periode 2022-2023 van € 848.000, waarvan de looptijd is verlengd tot en met 31 december 2024. Deze projectsubsidie is bestemd voor herstelmaatregelen om makers – met speciale aandacht voor startende makers – de kans te bieden zich te ontwikkelen en na een periode van coronabeperkingen weer aan de slag te kunnen. In 2024 is er € 97.451 besteed.

In december 2023 ontving het fonds een projectsubsidie extra middelen Leesbevordering 2023 van € 275.000, voor 2024 resteert een bedrag van € 113.344. In januari 2024 is deze subsidie opgehoogd met € 1.725.000 tot een totaalbedrag van € 2.000.000, dit is in zijn geheel besteed. In de nieuwe beleidsperiode 2025-2028 is leesbevordering een onderdeel van de reguliere bis-subsidie geworden.

Binnen de apparaatslasten vallen met name de huisvestingslasten lager uit dan in 2023. In vergelijking met 2023 was er het afgelopen jaar geen vorming van een egalisatiereserve renovatie Vertalershuis (2023: € 515.000)

De algemene reserve is in 2024 niet gewijzigd en bedraagt € 745.500, dit is 4,13% van de gemiddelde begroting 2025-2028 (exclusief WaU-middelen).

In 2021 zijn twee bestemmingsreserves gevormd uit het Bestemmingsfonds OCW, te weten: Renovatie Vertalershuis en de reserve Inkomenspositie Literair vertalers. De bestemmingsreserve Renovatie Vertalershuis is in 2023 komen te vervallen, er is een egalisatievoorziening Renovatie Vertalershuis getroffen. Aan de bestemmingsreserve Inkomenspositie Literair vertalers is in 2024 € 122.182 onttrokken en bedraagt nu ultimo 2024 € 489.185.

Het bestemmingsfonds OCW bedraagt per ultimo 2024 € 5.150.390, waarvan € 782.627 onbestede WaU-subsidie-regelingen is. Hiervan is totaal € 850.000 geoormerkt, te weten voor Nieuwe Makers € 200.000, Vertaalsubsidies Buitenland/ Translation Grants € 200.000, Biografieregeling € 50.000, Publiekscampagnes € 50.000 en een extra investering in de Leescoalitie € 350.000. In 2024 is er aan deze Leescoalitie € 300.000 besteed. In 2024 heeft het ministerie van OCW goedgekeurd om € 1.000.000 uit het bestemmingsfonds OCW 2021-2024 in te zetten voor de wijziging van twee grote bestaande regelingen voor schrijvers en vertalers.

Het eigen vermogen van het Letterenfonds bedraagt eind 2024 totaal € 6.661.933, dit betekent een toename van € 3.027.676, grotendeels veroorzaakt door afsluiting van de subsidieperiode 2021-2024 en de rentebaten.

8.2 Risicomanagement

Risicomanagement is een integraal onderdeel van het gevoerde beleid en omvat de onderdelen strategie, operationeel, financieel, financiële verslaglegging en (verandering van) wet- en regelgeving. De directie en de Raad van Toezicht van het Nederlands Letterenfonds zijn goed op de hoogte van de belangrijkste risico's en onzekerheden van een publiek cultuurfonds en de literaire sector, en zijn van mening dat de interne risicomangement- en controlesystemen waarmee de organisatiebrede risico's worden beheerst, ook in 2024 goed hebben gewerkt. Aan de hand van een risicomatrix brengt het Letterenfonds de bedrijfsvoeringsrisico's in beeld, met aandacht voor de mate van waarschijnlijkheid, de mogelijke impact en de beheersmaatregelen. Deze matrix wordt jaarlijks door het fonds geactualiseerd en door de Raad van Toezicht besproken en vastgesteld.

De meest belangrijke bedrijfsvoeringsrisico's zijn de strategische risico's met het behouden van de (wettelijke) functie, de financiering door het ministerie van OCW en de reputatie van het fonds. Deze risico's zijn gekwalificeerd met een middelhoog risico met een gemiddeld gerede kans en een ernstig effect. Qua informatiebeveiligingsrisico's zijn de ICT-infrastructuur en een cyberaanval de meest relevante risico's, met een matige kans en ernstig effect. Ten opzichte van voorgaand jaar is een datalek van bedrijfsgevoelige informatie door gebruik van A.I. toegevoegd. Andere operationele risico's zijn de continuïteit van sleutelfuncties en langdurig ziekteverzuim, met een gerede kans en redelijke impact. Bij de huisvestings- en verhuurrisico's is brand een risicofactor met een matige kans en mogelijk catastrofaal effect. Aan de hand van een passende strategie werkt het fonds continu, via beheersmaatregelen, aan de beheersing van de benoemde risico's.

In aanloop naar de beleidsperiode 2025-2028 wordt gewerkt met een gemiddeld streefpercentage van 4,15%, daarom is per ultimo 2023 de algemene reserve opgehoogd naar € 745.500. De Algemene reserve is in 2024 ongewijzigd en is met 4,13% van de gemiddelde begroting 2025-2028 vrijwel gelijk aan het streefpercentage en valt daarmee binnen de signaleringsgrens.

8.3 Recoupment

Auteurs en vertalers hebben een meldplicht als zij de inkomensgrens overschrijden. Die grens is € 45.000 belastbaar verzamelinkomen gemiddeld tijdens de duur van het project. Als minimumduur geldt een jaar, maximaal geldt het gemiddelde verzamelinkomen over drie jaar – ook als het schrijven of vertalen van het boek langer dan drie jaar in beslag neemt. De melding bij het Letterenfonds moet door de auteur of vertaler worden gedaan na ontvangst van de definitieve belastingaanslag van de inspecteur over de relevante jaren. In 2024 is er een geval geweest waarbij terugbetaald moest worden. In 2024 is er een steekproef onder auteurs en vertalers gehouden inzake het verzamelinkomen; niemand had een verzamelinkomen boven de € 45.000.

Er is in 2024 sprake van lager vastgestelde subsidies voor een totaal van € 133.228, dat is toegevoegd aan het Bestemmingsfonds OCW. Dit speelde met name bij de regelingen Productiekosten bijzondere uitgaven en Translation Grants for Foreign Publishers.

De Schwob-regeling bepaalt dat de uitgever de uitbetaalde subsidie terugbetaalt wanneer het aantal verkochte exemplaren het in het besluit tot subsidieverlening vermelde aantal heeft bereikt binnen drie jaar na dat besluit. Dit aantal is vastgesteld op 4.000 verkochte exemplaren. In 2024 was dit niet aan de orde.

8.4 Liquiditeitenbeheer

Sinds 2011 worden de liquide middelen van het Letterenfonds op grond van de wettelijke bepalingen op dit gebied volledig aangehouden op een rekening courant bij het ministerie van Financiën.

Kinderboekenschrijver en illustrator Marit Törnqvist ontving in 2024 de Johannes Vermeerprijs, de staatsprijs voor de kunsten. Het is de eerste keer dat de prijs gaat naar een kunstenaar die zich vooral richt op kinderen. © Anne Reitsma

Samenwerking rijkscultuurfondsen

De strategische en beleidsmatige samenwerking van de zes rijkscultuurfondsen – het Filmfonds, Fonds voor Cultuurparticipatie, Fonds Podiumkunsten, Mondriaan Fonds, Nederlands Letterenfonds en Stimuleringsfonds Creatieve Industrie – is structureel ingebed. Relevante ontwikkelingen worden met elkaar gedeeld en daar waar gezamenlijk optrekken zinvol en effectief is, weet men elkaar snel te vinden. Deze paragraaf geeft uitdrukking aan die samenwerking en is opgenomen in de jaarverslagen van de zes fondsen.

Beleidsperiode 2025-2028 en verder

Op 1 februari 2024 presenteerden de fondsen hun beleidsplannen 2025-2028 aan het ministerie van OCW. Daarin schetsen ze de contouren van het beleid voor de komende jaren met onder meer aandacht voor de codes, toegankelijkheid, het Caribisch deel van het Koninkrijk en geografische spreiding. Ook zijn de aanbevelingen verwerkt die de visitatiecommissie in januari 2024 deed op basis van hun evaluatie van het beleid en de praktijk van de rijkscultuurfondsen van 2018 tot en met 2022. ‘De cultuurfondsen vormen een eenheid door diversiteit,’ aldus het visitatierapport.

Enkele dagen voor de presentatie van de beleidsplannen, op 26 januari, bracht de Raad voor Cultuur zijn stelseladvies uit, getiteld *Toegang tot cultuur; Op weg naar een nieuw bestel in 2029*. De Raad benoemt in dit advies een aantal knelpunten en weeffouten die ze ziet in het huidige, historisch gegroeide, bestel en doet voorstellen deze aan te pakken. Hiervoor is structureel 200 miljoen extra per jaar voor nodig. De Raad pleit voor een wettelijke verankering van verantwoordelijkheden voor de verschillende overheden en een beter systeem van afstemming. Ze roept daarbij op tot meer investering van rijksmiddelen in de regio’s. Ze ziet daarbij tevens een alternatieve inrichting van de fondsstructuur voor zich. Ook pleit de Raad voor een scheiding van haar brede beleidsadvisering en de advisering over subsidieaanvragen. In april stelde de toenmalig staatssecretaris van Cultuur en Media vast dat er nader onderzoek nodig is, ook naar eventuele alternatieven. De fondsen, als belangrijke actor in het bestel, zijn gesprekspartner voor het ministerie waar het gaat over een mogelijke stelselwijziging.

Basisinfrastructuur 2025-2028, meerjarige subsidies

De beleidsnota *Uitgangspunten Cultuursubsidies 2025-2028* (juni 2023) zet uiteen hoe er de komende beleidsperiode – na de zware coronajaren – rust en ademruimte voor de sector wordt nagestreefd, onder meer door behoud van huidige functies in de basisinfrastructuur, middelen voor fair pay, loon-prijsbijstellingen, onderzoek naar mogelijkheden tot vermindering prestatiedruk en het afstemmen van aanvraagprocedures van

het Rijk met andere overheden. Mede op basis hiervan ontwierpen de fondsen hun meerjarenregelingen en ging per 1 februari de advies- en besluitvorming van start. Om de integrale rijksvisie beter over het voetlicht te brengen, werden de besluiten van de rijkscultuurfondsen en de Raad voor Cultuur gelijktijdig op 3 juli 2024 openbaar gemaakt.

Codes

De drie gedragscodes in de culturele sector, te weten de Fair Practice Code, de Governance Code Cultuur en de Code Diversiteit & Inclusie, zijn een belangrijke basis voor het rijksbeleid. Onderwerpen die raken aan de codes zoals eerlijke beloning, toegankelijkheid, sociale veiligheid en bestuurlijke verantwoordelijkheid spelen in alle (deel)sectoren.

De fondsen droegen in 2024 als kennispartner bij aan programma’s ten behoeve van een eerlijker arbeidsmarkt van Platform Arbeidsmarkt Culturele en Creatieve Toekomst (Platform ACCT) zoals In The Mix en FairPACCT. Op basis van de Kamerbrief *Verdeling fair pay middelen en regionale spreiding in de Subsidieregeling culturele basisinfrastructuur 2025-2028* ontvingen de fondsen extra middelen ten behoeve van fair pay. Omdat de fondsen bij het schrijven van de beleidsplannen hierover nog niet concreet konden worden, stelden zij in mei op verzoek van het ministerie van OCW een addendum fair pay op waarin de inzet en verdeling van de fair pay middelen (plus de bijbehorende beleidsacties) wordt toegelicht.

In 2021-2024 droegen de fondsen via het LKCA, de beheerder van de Code Diversiteit & Inclusie bij aan de jaarlijkse &Awards, voor personen en projecten die zich op het gebied van diversiteit en inclusie hebben onderscheiden. In 2024 won regisseur, scenarist, theatermaker en actrice Fadua el Akchaoui de persoonsprijs (€ 5.000) en het impactproject *Ook mijn plek* de projectprijs (€ 20.000).

Stimulering HR-expertise culturele en creatieve sector en regeling Stage Cultuur Inclusief

Zowel de HR-vouchers als Stage Cultuur Inclusief vinden plaats met het oog op de arbeidsmarktagenda van de sector. Namens de zes fondsen is het Nederlands Letterenfonds penvoerder. Voor meerjarig gesubsidieerde instellingen zijn via de uitvoeringsorganisatie CAOP middelen beschikbaar om hun HR-expertise te vergroten en de drie codes beter na te kunnen leven. Hierdoor kunnen instellingen laagdrempelig aan de slag met het personeelsbeleid. Juli 2024 was de derde en laatste ronde van de regeling Stimulering HR-expertise culturele en creatieve sector (budget € 1.315.000). De regeling werd overvraagd, waardoor het loket al in augustus sloot. In totaal werden 77 HR-vouchers toegekend.

De regeling Stage Cultuur Inclusief stond dit jaar ook open voor organisaties en studenten uit het Caribisch deel van het Koninkrijk. In 2024 kwamen 53 succesvolle matches tussen een culturele instelling en een stagiair tot stand. Dit brengt het totaal op 88 matches sinds de opening van de regeling in 2022.

Werk aan Uitvoering (WaU)

Werk aan Uitvoering is een overheidsbreed programma ter verbetering van de publieke dienstverlening. Bij verschillende trajecten binnen dit programma trekken de fondsen samen op. Zo zijn er trajecten gericht op uitwisseling van ervaring en kennis op het gebied van ICT. In 2024 werd onder meer tot een marktverkenning van subsidieaanvraagssystemen besloten. Ook ontwikkelden de fondsen samen een curriculum met een breed trainingsaanbod waarvoor een Leermanagement Systeem werd aangeschaft. Het gezamenlijk leerplatform is gericht op versterking van de professionele ontwikkeling van medewerkers, het optimaliseren van operationele processen en vergroting van de flexibiliteit. In 2024 werden de volgende trainingen aangeboden: gespreksleiding (2x), doelgerichte & toegankelijke communicatie (4x), effectief notuleren (2x), beargumenteerd schrijven (1x) en basiscursus subsidierecht (1x). Verdeeld over de zes fondsen namen 100 medewerkers aan deze trainingen deel. In februari 2025 wordt de Fonds Academie gelanceerd – het online leer-

platform voor alle medewerkers van de rijkscultuurfondsen, met keuze uit ruim 600 trainingen.

Mores.online

Bij Mores.online, het meldpunt voor grensoverschrijdend gedrag, kunnen mensen uit de culturele en creatieve sector terecht bij een vertrouwenspersoon voor advies en ondersteuning. De afgelopen jaren droegen de fondsen jaarlijks bij aan Mores.online. Per 2024 ontvangt Mores.online een tweejarige projectsubsidie van het ministerie van OCW. Gezien het belang van een dergelijk meldpunt besloten de zes fondsen eveneens tot een gezamenlijke tweejarige bijdrage, zodat continuering van het meldpunt voor de jaren 2024 en 2025 is veiliggesteld.

Innovatielabs

Namens de zes fondsen zette het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie samen met CLICKNL het programma Innovatielabs voort, dat een impuls wil geven aan nieuwe veerkracht en wendbaarheid in de culturele en creatieve sector. In 2024 werden op de Dutch Design Week de uitkomsten gepresenteerd van de zeventien projecten die via de tweede open call werden ondersteund. Ook werd een bijeenkomst georganiseerd waar onderzoekers hun belangrijkste bevindingen van twee edities Innovatielabs deelden. Aan de hand van concrete casussen en overkoepelende thema's reflecteerden ze op de ontwikkeling van de Innovatielabs-projecten. Samen vertegenwoordigen de 33 ondersteunde projecten meer dan 200 partijen uit uiteenlopende culturele en creatieve disciplines.

Cross-sectorale vragen & onderzoek interdisciplinaire aanvragen

Sinds 2017 bieden de zes fondsen één aanspreekpunt aan voor cross-sectorale vragen, met het Mondriaan Fonds als uitvoerder. Zowel projecten die meerdere cultuurgebieden combineren als projecten met een duidelijk maatschappelijke component, kunnen er terecht voor advies. Jaarlijks maken 150 potentiële aanvragers gebruik van dit loket. In mei deed Blueyard, in opdracht van het Mondriaan Fonds, het Nederlands Letterenfonds en Fonds Podiumkunsten, een verkennend onderzoek naar de ondersteuning van interdisciplinaire culturele initiatieven. De zes rijkscultuurfondsen streven naar een toegankelijke, klantgerichte, inclusieve en toekomstgerichte behandeling van (subsidie)aanvragen. Vanuit dat perspectief was er behoefte aan meer inzicht in hoe dat ook bij aanvragen met een kenmerkende interdisciplinariteit toe te passen. Momenteel onderzoeken de fondsen of en hoe met een gezamenlijk budget een regeling is te openen.

Johannes Vermeerprijs

De Johannes Vermeerprijs wil uitzonderlijk artistiek talent eren en verder stimuleren. De staatsprijs voor de kunsten bestaat uit een geldbedrag van € 100.000 bestemd voor een speciaal project. De jurybegeleiding en algehele coördinatie is in handen van het Mondriaan Fonds, namens de zes rijkscultuurfondsen. Laureaat in 2024 was illustrator en kinderboekenschrijver Marit Törnqvist. Zij ontving de prijs op 4 november uit handen van minister van OCW Eppo Bruins. De prijs werd aan Törnqvist toegekend vanwege haar 'uitzonderlijke artistieke vermogen om universele emoties in taal en tekeningen te verbeelden en dicht bij de beleavingswereld van de lezer te brengen'.

Caribisch deel van het Koninkrijk

In 2021 startten de fondsen een pilot voor het duurzaam verbeteren van de communicatie en toegankelijkheid voor aanvragers op de Caribische landen Curaçao, Aruba en Sint Maarten en de bijzondere gemeenten Bonaire, Saba en Sint Eustatius. De pilot kreeg vorm in het zogeheten Verbindingsloket Caribisch gebied, waarvoor de samenwerking werd aangegaan met het Cultuur

fonds Caribisch Gebied. De afgelopen jaren is de inzet van de fondsen individueel en gezamenlijk verbreed en versterkt. Het Mondriaan Fonds (penvoerder) lanceerde begin november rijks-cultuurfondsen.org, een gezamenlijke website voor de ABCSSS eilanden. Deze website ontsluit de meest relevante subsidieregelingen van de zes fondsen voor aanvragers in het Caribisch gebied in het Nederlands, Engels, Papiamentu en Papiamentu. In november bezochten de fondsdirecteuren en enkele medewerkers de Cariben waarbij alle zes eilanden werden bezocht. Naast de vele gesprekken en presentaties werd op elk eiland een presentatie van de website verzorgd en konden potentiële aanvragers hun ideeën bij de fondsen pitchen in speeddates.

Steunfonds Oekraïense makers

In 2022 opende het Nederlands Letterenfonds namens de zes rijkscultuurfondsen een loket voor tijdelijke ondersteuning aan professionele makers en gezelschappen die uit Oekraïne en Rusland naar Nederland zijn gevlucht. Dit steunfonds kreeg in 2024 met twee aanvraagrondes een vervolg. Via de eerste ronde in januari (subsidieplafond € 465.000) konden 39 aanvragen voor 63 makers worden ondersteund. In september opende een tweede ronde (subsidieplafond € 180.000). Hierin werden 17 projecten voor 24 makers ondersteund. In beide rondes lag de nadruk op beeldende kunst, podiumkunsten en film.

Collegiale samenwerking en overleg

Afgezien van de hieronder beschreven lijst programma's, regelingen en trajecten, is er structureel collegiaal overleg tussen uiteenlopende afdelingen en medewerkers van de zes fondsen. Zo spreken de directeuren elkaar zeswekelijks over strategie en beleid. Verder hebben verschillende afdelingen en vertegenwoordigers van de fondsen (juristen, beleidsadviseurs, communicatieadviseurs etc.) geregeld overleg. In het kader van de Europese privacywetgeving Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) maken de fondsen gezamenlijk gebruik van een onafhankelijke functionaris gegevensbescherming die toezicht houdt op en adviseert over de naleving van de verordening.

Overzicht samenwerkingsverbanden en -regelingen fondsen 2024

Samenwerkende fondsen	Samenwerking / regeling	Beschrijving
Alle zes cultuurfondsen	Aanspreekpunt interdisciplinaire aanvragen	Gezamenlijk aanspreekpunt voor (potentiële) aanvragers van projecten die meerdere cultuurgebieden combineren en projecten die een duidelijke maatschappelijke component hebben. Het Mondriaan Fonds is penvoerder.
alle zes rijkscultuurfondsen en LKCA	&Awards	Voor een project en een professional in de culturele sector met inzet op Diversiteit & Inclusie. LKCA is penvoerder.
alle zes rijkscultuurfondsen	Johannes Vermeerprijs	Staatsprijs bestemd voor een opmerkelijk getalenteerde, actief werkende kunstenaar die in Nederland geboren en/of werkzaam is. Het Mondriaan Fonds is penvoerder.
alle zes rijkscultuurfondsen en Cultuurfonds Caribisch Gebied	Verbindingsloket voor vergroting bereik Caribisch deel Koninkrijk	Samen met het Cultuurfonds Caribisch Gebied stelden de fondsen een extra aanspreekpunt open voor het Nederlands Caribisch gebied. Penvoerder is het Mondriaan Fonds.
alle zes rijkscultuurfondsen	Gezamenlijke website fondsen voor ABCSSS eilanden	Website met subsidieregelingen en programma's van de zes fondsen die relevant zijn voor aanvragers uit het Caribisch deel van het Koninkrijk. Het Mondriaan Fonds is penvoerder.
Fonds Podiumkunsten en Nederlands Letterenfonds	Werkbijdrage theatertekst	Gezamenlijke werkbijdrage voor theatertekst met het doel de kwaliteit, diversiteit en ontwikkeling van het Nederlands theaterrepertoire te stimuleren.
Fonds Podiumkunsten en Nederlands Letterenfonds (ism Literatuur Vlaanderen, Lira en Sabam)	Toneelschrijfprijs	Heeft als doel de Nederlandstalige toneelschrijfkunst en de opvoering van Nederlandstalig toneelwerk te stimuleren. De prijs wordt uitgereikt aan de auteur van het beste oorspronkelijk Nederlandstalig toneelwerk.
Fonds Podiumkunsten t.b.v. alle sectoren	Slecht Weer Fonds	Revolverend fonds waaruit festivalorganisaties die een tekort hebben opgelopen als gevolg van onvoorziene omstandigheden een bijdrage kunnen krijgen.
Nederlands Filmfonds en Mondriaan Fonds	De Verbeelding	Films op het snijvlak van beeldende kunst en cinematografie, gemaakt in een samenwerking tussen kunstenaars en producenten.
Nederlands Filmfonds en Stimuleringsfonds Creatieve Industrie	Immerse\Interact / Immerse\Interact XL	Ondersteuning van projecten binnen het interdisciplinaire medialandschap, waarbij projecten op het vlak van digital storytelling en de inzet van interactieve of immersieve media centraal staan.
Nederlands Filmfonds, Stimuleringsfonds Creatieve Industrie, Nederlands Letterenfonds	CrossoverLab	Creatief traject van zes maanden met workshops, coaching en masterclasses voor Nederlandse en Vlaamse professionals uit de wereld van fictie, documentaire, animatie, theater en games, die de ambitie hebben zich in een andere discipline te ontwikkelen.

Overzicht samenwerkingsverbanden en -regelingen fondsen 2024

Samenwerkende fondsen	Samenwerking / regeling	Beschrijving
Nederlands Letterenfonds en Fonds Podiumkunsten	#NieuweStukken	Subsidieregeling voor tien talentvolle beginnende schrijvers (ook dichters en woordkunstenaars) waarvan de verhalen nog te weinig te horen zijn op de Nederlandse podia. In 2023-2024 vond de vierde en laatste editie plaats.
Nederlands Letterenfonds t.b.v. alle sectoren	HR-voucherregeling voor de culturele en creatieve sector	Subsidieregeling ter bevordering van de kwaliteit van het HRM bij meerjarig gesubsidieerde instellingen bij de fondsen. In 2024 vond de derde en laatste ronde plaats.
Nederlands Letterenfonds t.b.v. alle sectoren	Stage Cultuur Inclusief	Culturele organisaties kunnen gebruikmaken van platform Stage Cultuur Inclusief voor het plaatsen van vacatures voor stage- en startersplekken. Het platform is een initiatief van de zes rijkscultuurfondsen. De regeling liep af op 31 december 2024.
Nederlands Letterenfonds t.b.v. alle sectoren	Steunfonds Oekraïense makers	Kunstenaars die voor de Russische agressie in Oekraïne gevlucht zijn en in Nederland verblijven, kunnen een bijdrage ontvangen voor de uitoefening van hun werkpraktijk.
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en Fonds Podiumkunsten	Upstream: Music x Design	Stimulering van vernieuwende artis-tieke formats en samenwerkingen binnen de Nederlandse pop-/urban muziek. De fondsen en Sena willen met behulp van Upstream: Music x Design de muziekindustrie in Nederland verbreden en versterken, internationaal sterker voor de lange termijn komen en crossovers naar andere disciplines stimuleren.
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en Nederlands Letterenfonds	Literatuur op het Scherm	Interdisciplinair programma waar auteurs samen met interactieontwerpers, gamemakers of digitale mediamakers literaire co-producties ontwikkelen gericht op het digitale domein.
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en Mondriaan Fonds	Residency Arita/Japan	Aanbod van twee residency perioden in de Japanse keramiekregio Saga. De werkperiode in Japan biedt aan veelbelovende kunstenaars en ontwerpers de ruimte om onderzoek te doen op artistiek en technisch gebied en hun eigen werk te ontwikkelen.
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en Mondriaan Fonds	Voorlichting talent binnen en buiten het kunstvakonderwijs (Get a Grant)	Voorlichting over o.m. talentontwikkeling en regelingen bij de fondsen. Dit gebeurt binnen en buiten het kunstvakonderwijs.
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie t.b.v. alle sectoren	Innovatielabs	Namens de zes rijkscultuurfondsen voerde het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie samen met CLICKNL een open call Innovatielabs uit; makers en instellingen konden een bijdrage aanvragen voor plannen die een impuls geven aan veerkracht in de culturele en creatieve sector.

Overzicht samenwerkingsverbanden en -regelingen fondsen 2024

Samenwerkende fondsen	Samenwerking / regeling	Beschrijving
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie, Fonds Podiumkunsten, Filmfonds, Letterenfonds en Mondriaan Fonds	Residency Van Doesburghuis	Open oproep voor een residentie in het Van Doesburghuis in Meudon-Val-Fleury/Parijs waar professionele makers hun artistieke praktijk verder kunnen ontwikkelen.
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie, Mondriaan Fonds en Fonds voor Cultuurparticipatie	Digitaal erfgoed	Samenwerking met betrekking tot regelingen rondom digitaal erfgoed.
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie, Mondriaan Fonds, Fonds voor Cultuurparticipatie	Eigentijds gebruik van ambachten	Een open oproep voor ontwerpers en beeldend kunstenaars om een samenwerking aan te gaan met één of meerdere ambachtslieden en zo eigentijds gebruik van ambachten te stimuleren.
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en Mondriaan Fonds	Residency Think Tanger, Marokko	Aanbod van twee residentieperioden bij Think Tanger in de Marokkaanse stad Tanger.
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie, Fonds voor Cultuurparticipatie	Open Oproep Platforms voor Ontwerpend Leren	Jaarlijkse open oproep met als doel het aanmoedigen van initiatieven die jongeren en beginnende ontwerpers helpen bij het ontwikkelen van hun professionele en artistieke ontwerpvaardigheden.

In deze bijlage legt de Raad van Toezicht verantwoording af over de wijze waarop de raad in 2024 invulling heeft gegeven aan zijn taak.

De Raad van Toezicht (RvT) van het Nederlands Letterenfonds telt eind 2024 zeven personen. De leden hadden in 2024 de volgende nevenfuncties:

Roos Vermeij (benoemd tot 1 september 2026)
Directeur LLO-katalysator, voorzitter Rijkcommissie toekomst arbeidsongeschiktheids-stelsel (tot 1 april 2024), voorzitter Raad van Commissarissen Rijnmond Dokters, Lid partijbestuur PvdA, voorzitter Transitiecommissie Pensioenen, voorzitter Raad van Toezicht NTR (tot 28 november 2024), voorzitter Raad van toezicht van Stichting Bert Schierbeekfonds en Stichting Steunfonds Stimulering Nederlandse Literatuur.

Claudia Zuidema (benoemd tot 1 juli 2024)
Directeur-uitgever deLex BV en directeur deLex Media en Management BV, Amsterdam. Oprichter van de Mr. S.K. Martens Academie. Interimmanagement en consultancy in uitgeverijbranche. Lid bestuur (secretaris) Stichting Female Intellectual Property Experts, lid Raad van Toezicht van Stichting Bert Schierbeekfonds en Stichting Steunfonds Stimulering Nederlandse Literatuur.

Malika El Ayadi (benoemd tot 1 februari 2024, herbenoemd tot 31 januari 2028)
Hogeschooldocent bij de School voor Journalistiek Utrecht, verbonden aan de Hogeschool Utrecht, lid Raad van Toezicht van Stichting Bert Schierbeekfonds en Stichting Steunfonds Stimulering Nederlandse Literatuur. Adviseur Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten (FBJP) en lid Ledenraad Rabobank.

Hans Bennis (benoemd tot 1 juni 2024, herbenoemd tot 31 mei 2028)
Emeritus hoogleraar Nederlandse Taalkunde aan de Universiteit van Amsterdam, voorzitter van het bestuur van de Stichting TalenTalenT, en het bestuur van vereniging AmstellandKunst,

voorzitter van de Raad van advies van het Instituut voor de Nederlandse Taal, en tot juni 2024 voorzitter van het bestuur van de Stichting Taal naar Keuze. Lid Raad van Toezicht van Stichting Bert Schierbeekfonds en Stichting Steunfonds Stimulering Nederlandse Literatuur.

Aafje de Roest (benoemd tot 1 maart 2025, herbenoembaar)
Universitair docent Moderne Nederlandse letterkunde aan de Universiteit van Amsterdam. Recent jurylid geworden van de Haagse Literatuurprijzen. Lid Raad van Toezicht van Stichting Bert Schierbeekfonds en Stichting Steunfonds Stimulering Nederlandse Literatuur.

Tati Vereecken-Suwarganda (benoemd tot 1 december 2026, herbenoembaar)
Managing Director voor HALAL Amsterdam en Berlijn. Voorzitter van Stichting Stokroos, voorzitter (q.q.) van de beleggingsadviescommissie Stichting Stokroos / Rozestok BV, penningmeester/lid van de Raad van Toezicht van Stichting Unfair, penningmeester/bestuurslid TalenTalenT, voorzitter Stichting DOOR, lid oudergeleding Medezeggenschapsraad (MR) van het VSO Alphons Laudy, lid Raad van Toezicht van Stichting Bert Schierbeekfonds en Stichting Steunfonds Stimulering Nederlandse Literatuur.

Corinne Ellemeet (lid sinds 1 mei 2024, benoemd tot 1 mei 2028, herbenoembaar)
Tot eind 2023 Tweede Kamerlid en vicefractievoorzitter voor GroenLinks. Per 1 juni 2024 het ad interim hoofd Medische Programma's en plaatsvervangend directeur van Dokters van de Wereld Nederland. Per 1 februari 2025 directeur Buurten bij woningcorporatie Rochdale. Lid van de Raad van advies van het wetenschappelijk bureau van GroenLinks, voorzitter van de Care Summit, en lid Raad van Toezicht van Stichting Bert Schierbeekfonds en Stichting Steunfonds Stimulering Nederlandse Literatuur.

Joris van de Leur (lid sinds 1 juli 2024, benoemd tot 1 juli 2028, herbenoembaar)
Literatuursocioloog. Achtereenvolgens werkzaam als docent Nederlands, (markt)onderzoeker en tot 2024 als directeur-uitgever bij uitgeverij De Fontein. Sinds 2024 adviseur van het CPNB en de WKU, alsmede commissielid van de Geschillencommissie Auteurscontractenrecht. Lid van de Raad van Toezicht van Stichting Bert Schierbeekfonds en van de Stichting Steunfonds Stimulering Nederlandse Literatuur.

De leden van de RvT worden benoemd door de minister van OCW.

Collectieve verantwoordelijkheid

De RvT werkt volgens het principe van collectieve verantwoordelijkheid. Dit principe komt ook terug in de samenstelling van de RvT, waarvoor het uitgangspunt is dat elk van de leden in principe in staat moet zijn het functioneren van het Letterenfonds op hoofdlijnen te beoordelen.

Profiel en mutaties

Er is een profiel voor de RvT als geheel. Wanneer er een vacature ontstaat wordt daarnaast een specifiek profiel opgesteld. Daarbij wordt gekeken naar zowel de competenties die aanwezig zijn in de raad als naar de diversiteit in achtergronden van de verschillende leden. De man-vrouwverhouding en de culturele diversiteit zijn daarbij belangrijke elementen. Door het vertrek van Ruben Maes in 2023 bestond de RvT begin 2024 uit zes leden. De termijn van Claudia Zuidema eindigde op 1 juli 2024. Er is begin 2024 geworven met twee profielen: ervaring in en kennis van cultuurbeleid en bestuurlijke besluitvorming alsmede een profiel waarin kennis en ervaring met de uitgeverij en het boekenvak centraal stond. Per 1 mei is Corinne de Jonge van Ellemet benoemd en per 1 juli Joris van de Leur zodat de RvT weer compleet was. Eind 2024 bestond de man-vrouwverdeling uit vijf vrouwen (onder wie de voorzitter) en twee mannen. De achtergrond van de leden is divers en kan worden getypeerd als een evenwichtige mengeling van openbaar bestuur, letteren, non-profitsector en het bedrijfsleven.

Governance

Het Letterenfonds hanteert de Governance Code Cultuur en de Code Diversiteit & Inclusie. De RvT en het bestuur streven naar excellente uitvoering van deze codes, om daarmee ook een voorbeeld te kunnen zijn voor andere organisaties. Leidend voor zowel RvT als het bestuur is de gedachte dat good governance in de kern gaat over doen. Basis zijn de normen uit de codes en de interne reglementen voor het bestuur en de RvT; maar wezenlijker is dat alle betrokkenen gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen voor die normen. Als het gaat om de rolverdeling tussen partijen geldt dat de afspraak is dat beide partijen vanuit hun eigen rol dit onderscheid bewaken. De voorzitter van de RvT heeft hier expliciet een rol waar het gaat om het bewaken van de rolverdeling tussen besturen en toezicht houden.

De RvT baseert zich in het toezicht zowel op de door het bestuur verstrekte stukken als op eigen waarneming. Dit doet hij bijvoorbeeld door het bijwonen van bijeenkomsten die het Letterenfonds organiseert, kennis uit het eigen netwerk, presentaties over actuele onderwerpen voorafgaand aan de reguliere vergaderingen et cetera. De RvT benoemt de externe accountant en voert jaarlijks ook buiten aanwezigheid van de directeur-bestuurder een gesprek met de accountant over diens bevindingen bij de controle van de jaarrekening. Daarnaast spreekt de RvT op basis van vertrouwelijkheid ook twee keer per jaar met de personeelsvertegenwoordiging. Op deze wijze wordt een brede blik op het functioneren van de organisatie verzekerd.

Het toezien op de integriteit van organisatie en processen is een belangrijk onderdeel van de taak van de RvT. Enerzijds krijgt dit vorm in de omgang met meldingen van mogelijke integriteitschendingen. Het Letterenfonds kent hiervoor onder meer een Klokkenluidersregeling en een vertrouwenspersoon. Het huiselijk reglement van het Letterenfonds bevat bepalingen om belangenverstrengeling bij leden van de RvT te voorkomen. Kern is dat zij geen belang mogen hebben bij de beslissingen van het Letterenfonds. De nevenfuncties van de leden van de RvT zijn ook te raadplegen op de website van het Letterenfonds.

Werkzaamheden 2024

De RvT is in 2024 vijf keer regulier bijeengekomen. Naast de meer financieel-technische zaken die in het kader van de plan-ning- en control cyclus jaarlijks terugkomen, stond het jaar onder meer in het teken van het nieuwe. De voorzitter voerde samen met de directeur-bestuurder het jaarlijkse driehoeksoverleg met de directeur en de directeur-generaal Media & Creatieve Industrie van het ministerie van OCW. Ook nam zij deel aan het overleg van de voorzitters van raden van toezicht van de Rijks-cultuurfondsen met de secretaris-generaal van het ministerie van OCW. Blijvend is de aandacht voor de vraag wat de impact is van het fonds en hoe die meer geëxpliciteerd kan worden. Op deze manier geeft de RvT invulling aan zijn adviserende rol.

Zelfevaluatie

De zelfevaluatie van de Raad van Toezicht heeft op 10 decem-ber 2024 plaatsgevonden onder begeleiding van Ebbinge. Onderwerpen die zijn besproken:

- Verkennend gesprek over de manier waarop de taakopvatting van de RvT wordt gezien vanuit de verschillende rollen (toe-zichthouder, werkgever, sparringpartner, adviseur)
- Samenspel RvT met de Directeur-bestuurder en de Zakelijk directeur
- Samenstelling van en rolverdeling binnen de RvT
- Samenwerking/interactie/positionering van de RvT richting de organisatie
- Hoe kijken we aan tegen de cultuur van de organisatie

Uit de zelfevaluatie is een aantal aanbevelingen gekomen waar-mee we in 2025 verder aan de slag gaan. Dit heeft geleid tot concrete afspraken over de jaarplanning, de inrichting van de vergaderagenda en de verhoging van de interactie met de organisatie door ook een jaarlijks gesprek te voeren met de teamcoördinatoren. De frequentie waarop de RvT met de PVT spreekt is al twee keer per jaar. De RvT is tevreden over de onderlinge verhoudingen binnen de RvT, de verdeling van competenties, de samenstelling en de open communicatie. Er is een transparante en open relatie tussen RvT en de direc-teur-bestuurder en de zakelijk directeur. De informatieverstrek-king vanuit het fonds is helder. Ook in 2024 neemt de zakelijk

directeur deel aan de vergaderingen van de RvT. In 2024 heeft de renumeratiecommissie een eerste gesprek gevoerd met de nieuwe directeur-bestuurder.

WNT-verantwoording

De honorering van de leden van de Raad van Toezicht blijft ruim onder de WNT-norm.

Naam RvT-lid	Periode	WNT-maximum	Bezoldiging
Roos Vermeij	Jan t/m dec	€ 29.100	€ 5.561
Claudia Zuidema	Jan t/m jun	€ 9.620	€ 652
Malika El Ayadi	Jan t/m dec	€ 19.400	€ 2.382
Hans Bennis	Jan t/m dec	€ 19.400	€ 3.610
Aafje de Roest	Jan t/m dec	€ 19.400	€ 1.376
Tati Vereecken-Suwarganda	Jan t/m dec	€ 19.400	€ 4.394
Corinne Ellemeet	Mei t/m dec	€ 13.022	€ 1.404
Joris van de Leur	Juli t/m dec	€ 9.780	€ 1.195

2.1 Creatie, productie en presentatie

Datum	Activiteit	Locatie
19 januari	Eindpresentatie Slow Writing Lab VIII. Deelnemende schrijvers: Houda Bibouda, Tine Decraemer, Mila Haak, Wietse Leenders, Tine Tabak, Mona Thijs, Stan Frijsinger, Hasan Gök, Sefora Sam, Joachim Schoones, Emma Wiersma en Sumai Yahya	Mediamatic, Amsterdam
26 januari	Presentatiemiddag basiscurus Literair Podcasten voor startende makers. Deelnemers: Eveline Baar, Maaïke Bergstra, Revka Bijl, Marthe van Bronkhorst, Anna de Bruyckere, Christel Don, Willemijn van den Geest, Suzanna Jansen en Floortje Schoevaart. Samenwerkingspartner: Podcastnetwerk	Vogelfrei, Utrecht
16 februari	Eindpresentatie #Nieuwestukken. Deelnemende schrijvers: Munganyende Hélène Christelle, Stuart Rahan, Soraya Shawki, Nicole van den Berg, Preston Losack, Veronique Efomi, Benzokarim, Demaro Popken, Djadi Loose, Daniëlle Zawadi, Steff Geelen, Said El Abboudi en Nabil Tkhidousset. Samenwerkingspartner: Fonds Podiumkunsten	Explore the North festival, Westerkerk, Leeuwarden
7 t/m 14 april	Werkbezoek Lucette Châtelain en Suzanne Meeuwissen aan Caribisch deel van het Koninkrijk, in voorbereiding op de pilotregeling Literatuur Caribe	Aruba, Bonaire Curaçao en Sint Maarten
31 mei	Presentatiemiddag basiscursus Literair Podcasten voor startende makers. Deelnemers: Kitty Pouwels, Nisrine Mbarki, Tine Tabak, Tinka van der Kooij, Anna van der Kruis, Jan van Tienen, Hanna Fleeer, Astrid Huisman, Arjen Mellink, Ludwig Volbeda, Heidi Koren, Richtje Reinsma, Charlotte de Beus, Anne Marijn Voorhorst en Wietse Leenders. Samenwerkingspartner: Podcastnetwerk	Midwest, Amsterdam
4 september	Ronde tafel Leesbevordering, in samenwerking met Stichting Lezen. Deelnemende organisaties: Immer, CPNB, Samenleving & Kunst, de Schoolschrijver, Passionate Bulkboek, Biblioneef, Gebarencentrum, Fers, KB, Cubiss, de Schrijverscentrale, Poëziepaleis, Literatuurmuseum en Kleine Lettertjes	Bibliotheek Letterenfonds
7 t/m 20 november	Werkbezoek Romkje de Bildt aan het Caribisch deel van het Koninkrijk, samen met directeuren en medewerkers van de andere vijf rijkscultuurfondsen. Netwerkbijeenkomsten met beleidsmakers, instellingen en potentiële aanvragers, en presentatie van rijkscultuurfondsen.org.	Aruba, Bonaire, Curaçao, Saba, Sint Eustatius en Sint Maarten

2.2 Vertaalde literatuur

Datum	Activiteit	Locatie	Deelnemers
2 t/m 4 februari	Schwob Young-weekend met leden van de Schwob Young community. Begeleiders: Corina Maduro, Alexandra Koch en Marieke de Groot. Gastsprekers: Menno Hartman, Emmelie Muijsers, Ingrid Meurs, Merel Wildschut	Noorderheide	15
26 februari	Schwob-informatiemiddag. Deelnemers: 22 boekhandelaren en 12 vertegenwoordigers van uitgeverijen	Bibliotheek Letterenfonds	34
23 maart	Uitreiking van de Else Otten Übersetzerpreis. Sprekers: Simone Schroth, Christina Siever, Romkje de Bildt, Marije de Bie, Pierre Bühler, Ton Naaijens, Bettina Baltschev, Ulrich Nolte en Christiane Kuby	Leipziger Buchmesse	100
22 t/m 25 mei	Jaarlijkse bijeenkomst van RECIT (Réseau Européen des Centres Internationaux de Traducteurs Littéraires), het Europese netwerk van Vertalershuizen. Aanwezig namens het Letterenfonds: Marije de Bie	Praag, Tsjechië	15
8 juli	Schwob-informatiemiddag. Deelnemers: 25 boekhandelaren en 11 vertegenwoordigers van uitgeverijen	Bibliotheek Letterenfonds	36

Vertaalworkshops

Datum	Activiteit	Locatie
21 t/m 24 maart	Vertaalworkshop voor beginnende vertalers Nederlands-Duits door Christina Siever en Simone Schroth. Deelnemers: Christine Koopmann, Christian Happ, Niklas Nitsch, Hanna Otte, Florian Kranz, Anne Habermann, Isabelle Brandstetter, Christina Brunnenkamp, Dania Schüürmann en Diedericke Maurina Oudesluijs	Schaubühne Lindenfels, Leipzig
31 oktober t/m 2 november	The Chronicles. Met schrijvers Arad Dabiri, M. Seppola Simonsen, Amina Elmi, Harmen van Liemt, Rinske Bouwman	Crossing Border festival, Den Haag
4 t/m 8 november	De Vertalersfabriek. Deelnemende leerling-vertalers: Lotte Lentès, Lieke Maier, Marilena van der Pol, Oana Maria Brumă en Robin Lindqwister Viker. Deelnemende mentor-vertalers: Liesbeth van Nes, Elbert Besarís, Liesbeth Huijter, Lisette Keustermans, Michal van Zelm, Annelies van Hees, Jan Willem Bos, Alexa Stoicescu en Olov Hyllienmark	Vertalershuis Amsterdam
9 t/m 13 december	Vertaalworkshop voor vertalers van Misjka door Edward van de Vendel. Deelnemende vertalers: Rolf Erdorf, Kairi Look, Maurice Lomré, Laura Pignatti, Etsuko Nozaka en Nancy Forest-Flier	Vertalershuis Amsterdam

Europese Literatuurprijs

Datum	Activiteit	Locatie	Deelnemers
26 juni	Bekendmaking shortlist Europese Literatuurprijs. Bijeenkomst met genomineerde vertalers en uitgevers. Sprekers: Dieuwertje Mertens (moderator), Karina van Santen, Mirjam Hengel, Ronald de Rooy, Elte Rauch, Yolanda Entius	SPUI25, Amsterdam	59 live, 43 online
1 november	An Evening with Olga Tokarczuk. Avond over de Europese Literatuurprijs en het vertaalkvak. Sprekers: Olga Tokarczuk, Karol Lesman, Niña Weijers, Margot Dijkgraaf (moderator)	Oude Lutherse Kerk, Amsterdam	350
2 november	Prijsuitreiking Europese Literatuurprijs aan Olga Tokarczuk en Karol Lesman. Met juryvoorzitter Niña Weijers, Romkje de Bildt en Liddie Austin (moderator)	Crossing Border Festival, Kunstmuseum Den Haag	294

Vertalersgeluktournee

Datum	Activiteit	Locatie
19 september	Sprekers: Janny Middelbeek-Oortgiesen, Jan van der Haar, Adiëlle Westercappel	Godert Walter Boekhandel in Sociëteit de harmonie, Groningen
10 oktober	Sprekers: Brenda Lelie, Lette Vos, Elbert Besarís	Boekhandel Hijman Ongerijmd, Arnhem
17 oktober	Sprekers: Martin de Haan, Marthe Nelissen	Boekhandel Dominicanen, Maastricht
25 oktober	Sprekers: Niek Miedema, Kiki Coumans, Laura Molenaar	Boekhandel Van Pampus, Amsterdam

Bijlage 2
Overzicht
activiteiten

Voorlichting

Datum	Activiteit	Locatie
8 mei	Presentatie van Lisa Thunnissen over de aanvraagmogelijkheden voor beginnend literair vertalers, bij de masteropleiding Neerlandistiek/Dutch Studies aan de Universiteit Leiden	Universiteit Leiden
23 mei	Gastcollege van Lisa Thunnissen (samen met Maarten Dessing) over de aanvraagmogelijkheden voor beginnend literair vertalers, bij de masteropleiding Literair Vertalen	Universiteit Utrecht
24 mei	Presentatie van Hanneke Marttin over de instapmogelijkheden bij het Letterenfonds, aan studenten van de Vertalersvakschool Amsterdam en Antwerpen	Vertalersvakschool Amsterdam
3 oktober	Presentatie van Camilla Pargentino tijdens de Europese Conferentie over Literair Vertalen in Straatsburg, georganiseerd door CEATL (European Council of Literary Translators' Association).	Straatsburg, Duitsland
15 november	Voorlichting van Alexandra Koch aan studenten Russisch/European Studies van de RUG/het Nederlands Instituut in Sint-Petersburg (NIP), over de ondersteuningsmogelijkheden van het Letterenfonds	Online
12 december	Afsluiting van de Schwob-collegereeks van masterstudenten redacteur/ boekwetenschappen aan de UvA met Alexandra Koch	Universiteit van Amsterdam

2.3 Internationaal presenteren en promoten

Bezoekersprogramma

Datum	Activiteit	Locatie
22 t/m 26 januari	11 Duitse journalisten bezochten Nederland en Vlaanderen, in aanloop naar de Leipziger Buchmesse. Ontmoetingen met Nederlandse schrijvers, kinderboekenauteurs en vertalers.	Nederland en Vlaanderen
31 januari	Persconferentie bij de Nederlandse Ambassade in Berlijn voor circa 50 journalisten over het Vlaams-Nederlandse Gastlandschap. Aanwezig namens het Letterenfonds: Mireille Berman en Jan Steinz	Berlijn, Duitsland
22 februari	Persconferentie van de Leipziger Buchmesse in Leipzig. Het complete Leipzig Liest-programma werd gepresenteerd door curatoren Margot Dijkgraaf en Bettina Baltschev. Jan Steinz was aanwezig namens het Letterenfonds	Leipzig, Duitsland
23 februari	Ontvangst voor Duitse boekhandels i.v.m. de Leipziger Buchmesse in het Grassi Museum in Leipzig.	Leipzig, Duitsland
21 t/m 24 maart	Leipziger Buchmesse. Nederland en Vlaanderen gastland onder de noemer Alles Ausser Flach. Namens het Letterenfonds aanwezig: Mireille Berman, Romkje de Bildt, Alexandra Koch, Suzanne Meeuwissen, Barbara den Ouden, Jan Steinz en Agnes Vogt.	Leipzig, Duitsland
22 t/m 24 mei	Bezoek van 7 Zweedse acquirierend redacteurs aan Nederland. Ontmoetingen met Nederlandse schrijvers en illustratoren	Amsterdam
25 t/m 28 juni	Bezoek van 9 vertegenwoordigers van Italiaanse uitgeverijen aan Amsterdam, i.v.m. het Nederlandse gastlandschap in Turijn in 2025	Amsterdam

Boekenbeurzen en prospectiereizen

Datum	Activiteit	Aantal afspraken
25 t/m 28 januari	Festival International de la Bande Dessinée in Angoulême	20
11 t/m 14 maart	London Book Fair	70
8 t/m 11 april	Fiera del Libro per Ragazzi Bologna	80
9 t/m 13 mei	Salone del Libro, Turijn	20
30 en 31 mei	Paris Book Market	12
6 juni	Publisher's Tour, Antwerpen	12
27 september t/m 6 oktober	Göteborg Book Fair	100

Boekenbeurzen en prospectiereizen

Datum	Activiteit	Aantal afspraken
15 t/m 18 oktober	Frankfurter Buchmesse	150
23 oktober	Terugkomdagen cultureel attachées Nederlandse ambassades	

Frankrijk

Datum	Activiteit	Bezoekers
19 t/m 21 juni	Simone Atangana Bekono en Kim Andringa traden op tijdens Marché de la Poesie in de Place St Sulpice in Nice	75
23 en 24 juni	Raoul de Jong trad op tijdens Le Marathon des mots in Toulouse	50
1 t/m 3 september	Tommy Wieringa, Sander Kollaard en Jan Brokken traden op tijdens Le livre sur les Quais in Morges	resp. 60, 30 en 150
8 t/m 11 december	Raoul de Jong, Geert Mak, Caroline de Gruyter, Peter van Dongen en Anne Eekhout traden op tijdens Impressions d’Europe in Nantes en bezochten scholen en universiteiten	gemiddeld 50 tot 150

Verenigd Koninkrijk en Ierland: New Dutch Writing

Datum	Activiteit	Bezoekers
25 januari	Tobi Lakmaker bezoekt boekhandel Storysmith voor een interview	
23 maart	Wigtown Book Festival met Bette Westra en Mattias de Leeuw	
18 mei	International Literature Festival Dublin met Annet Schaap	
12 t/m 19 juli	West Cork Literary Festival met Simone Atangana Bekono, Tobi Lakmaker en Yorick Goldewijck	
10 t/m 25 augustus	Edinburgh International Book Festival met Jente Posthuma	80
25 t/m 27 september	Wigtown Book Festival met Fien Veldman en Jente Posthuma	
10 t/m 19 oktober	Cheltenham Literature Festival met Aimée de Jongh, Max Nieuwdorp en Marije Tolman	180
12 oktober	Lancering van ‘Lord of the flies’ met Aimée de Jongh op het Manchester Literature festival	
13 oktober	Marije Tolman op het Cheltenham Literature Festival	

Prijzen

Datum	Activiteit	Locatie
9 december	Uitreiking van de Nederlands Letterenfonds vertaalprijs aan Laura Pignatti	SPUI25, Amsterdam

Publicaties

- *Jaarverslag 2024*, twee edities, een beknopte gedrukte versie (64 p., 250 ex.) en een uitgebreide digitale versie inclusief alle bijlagen (116 p.)
- *Beleidsplan 2025-2028*, digitale uitgave, 44 pr
- *Slow Writing Lab 8*, eindpublicatie (168 p., 120 ex.)
- *New Dutch Fiction* – Spring 2024 (24 p., 350 ex.)
- *Dutch Non-Fiction* – Spring 2024 (28 p., 350 ex.)
- *Dutch Children's Books* – Spring 2024 (28 p., 500 ex.)
- *New Dutch Fiction* – Autumn 2024 (28 p., 350 ex.)
- *Dutch Non-Fiction* – Autumn 2024 (24 p., 350 ex.)

Website

De livegang van de nieuwe website in maart 2024 had een effect op de bezoekerscijfers. De Nederlandse en internationale website van het Letterenfonds werd in 2024 in totaal 407.705 keer bezocht door 134.372 unieke bezoekers (exclusief het bezoek aan de vertalingendatabase). Dit is een afname ten opzichte van vorig jaar (2023: 517.384 bezoeken door 199.113 unieke bezoekers). Dit heeft meerdere mogelijke verklaringen: het totaal aantal webpagina's op de nieuwe site is significant teruggebracht; enkele pagina's op de oude website hadden geen functie, maar werden wel hoog gerankt door zoekmachines; bezoekers vinden op de nieuwe website sneller wat ze zoeken; en bezoekerscijfers verschillen door een nieuwe server-infrastructuur.

Email

In 2024 zijn er 11 maandelijkse email-nieuwsbrieven verstuurd, met algemeen nieuws over het Letterenfonds. Deze nieuwsbrief had eind 2024 3.874 abonnees, een lichte stijging ten opzichte van het jaar ervoor (2023: 3.775).

Daarnaast zijn er vijf Highlights-nieuwsbrieven verstuurd om internationale uitgeverijen te informeren over Nederlandse titels in verschillende genres. In het najaar gingen deze naar 2.234 (non-fiction) en 1.649 (fiction) contactpersonen.

Het Letterenfonds verstuurde in 2024 20 persberichten naar ruim 200 contacten in de vak- en algemene pers in Nederland en Vlaanderen. Er werd onder andere gecommuniceerd over prijzen als de Europese Literatuurprijs, de Nederlands Letterenfonds Vertaalprijs en de Prijs der Nederlandse Letteren. Daarnaast verstuurde het fonds persberichten over belangrijke toekenningen, de vernieuwde website, aangekondigde buitenlandcampagnes, nieuwe regelingen en residenten.

Instagram

Het Letterenfonds had in 2024 een grote groei op Instagram: het aantal volgers nam met 77% toe, van 1.935 naar 3.432. Er werden 27.261 unieke mensen bereikt. De meest bereikte leeftijdsgroep is 24-34 jaar, dat is jonger dan de groep die via Facebook wordt bereikt.

Het Engelstalige Instagramaccount @newdutchwriting, initieel in het leven geroepen voor de New Dutch Writing-campagne, werd halverwege 2024 omgedoopt tot @dutchfoundationfor-literature. De doelgroep verplaatste hiermee van het Verenigd Koninkrijk en Ierland naar een algemeen internationaal publiek met een interesse voor Nederlandse literatuur. In 2024 groeide het aantal volgers van dit account met 39%, van 1.348 naar 1.879.

Het aantal volgers van het Instagramaccount @dutchliteratu-reintranslation, waarop nieuwe vertalingen van Nederlandse literatuur worden gedeeld, groeide licht van 1.819 naar 1.863 volgers. Het account van Schwob, @schwobbooks, groeide van 1.943 naar 2.021 volgers. Eind 2024 werden de Instagram- en Facebookaccounts van Schwob overgedragen naar ILFU, die de promotie van het Schwob-programma overneemt.

Facebook

Het aantal volgers van de Nederlandse Facebookpagina @Letterenfonds steeg met 3% naar 8.321 (2023: 8.079). In totaal werden 78.786 unieke mensen bereikt. De meest bereikte leeftijdsgroep via Facebook was 35-44 jaar. De Engelstalige Facebookpagina @DutchLiterature ervaarde een lichte daling en ging van 5.583 naar 5.506 volgers. Daarnaast beheert het Letterenfonds enkele Facebookpagina's van losse programma's – deze pagina's werden dit jaar niet meer actief gebruikt. Het Vertalershuis Amsterdam had eind van het jaar 1.034 volgers (2023: 1.022), Europese Literatuurprijs had er 2.217 (2023: 2.173) en Schwob 3.545 (2023: 3.427).

LinkedIn

Het Letterenfonds wist in 2024 zijn bereik op LinkedIn aanzienlijk te vergroten – het aantal volgers groeide met ruim 82% van 1.348 naar 2.459. De Engelstalige LinkedIn-pagina, Dutch Foundation for Literature, was in 2024 minder actief. Het aantal volgers groeide met 12% van 547 naar 612.

Andere sociale media

Er wordt doorlopend gemonitord welke sociale media-kanalen relevant zijn voor het bereiken van de doelgroepen van het Letterenfonds. Het fonds was in 2024 niet actief op X – het aantal volgers van het Nederlandse account op dit platform daalde van 4.307 naar 3.667 en het Engelse account ging van 1.762 naar 1.556. Er werden in 2024 geen video's geüpload naar het YouTube-kanaal van het fonds, dat groeide van 381 naar 405 abonnees

Kwantitatief overzicht 2024

	aanvragen*	afwijzingen/ niet in behandeling	ingetrokken	toekenningen*	bezwaren**	besteed budget €*
Doel 1: Creatie, productie en presentatie	421	113	9	299	11	5.288.005
Projectsubsidies voor publicaties	191	44	2	145	6	3.183.000
Vierjarige subsidies 2021-2024 (indexatie)						85.064
Tweejarige subsidies 2023-2024 (indexatie)						25.749
Projectsubsidies literaire activiteiten	39	23	1	15	2	352.370
Reiskosten auteurs	2			2		-
Algemeen reglement (Talentontwikkeling/ Slow Writing Lab)	17			17		143.025
Algemeen reglement (Diversiteit)	1			1		16.015
Ontwikkelbeurs auteurs	42	12	1	29		65.457
Schrijverslevens, biografieregeling	9	4	1	4	2	195.000
Digitale literaire projecten	3			3		75.000
Makers buiten het boek	13	1		12	1	115.000
Productiekosten bijzondere uitgaven	40	10	1	29		124.280
Eregelden	5			5		37.500
Writer in residence Spui Amsterdam	6			6		9.300
Werkbijdrage theatertekst (i.s.m. Fonds Podiumkunsten)						52.500
Literatuur Caribe	47	19	3	25		575.245
Algemeen reglement	6			6		233.500

Bijlage 4
Subsidiebesluiten

	aanvragen*	afwijzingen/ niet in behandeling	ingetrokken	toekenningen*	bezwaren**	besteed budget €*
Doel 2: Vertaalde literatuur	299	9	6	284	3	1.853.150
Projectsubsidies voor literaire vertalingen	220	5	2	213	3	1.588.832
Ontwikkelbeurs vertalers	47		2	45		122.182
Schwob	31	4	2	25		115.886
Algemeen reglement	1			1		26.250
Doel 3: Internationaal presenteren en promoten	388	23	3	362		946.112
Aanvullend honorarium	8			8		8.662
Translation Grants for Foreign Publishers	249	23		226		419.522
Vertalershuis Amsterdam	47		3	44		55.122
Reiskosten buitenland (promotiereis)	82			82		53.446
Algemeen reglement	2			2		409.360

Bijlage 4
Subsidiebesluiten

Jaarverslag p.73

	aanvragen*	afwijzingen/ niet in behandeling	ingetrokken	toekenningen*	bezwaren**	besteed budget €*
Doel 4: Overig	16			16		718.000
Algemeen reglement	16			16		718.000
Projectsubsidies OCW	274	11	21	242		3.120.113
Stage Cultuur Inclusief	53			53		53.000
Projectsubsidie Leesbevordering	66	8	20	38		1.728.962
Projectsubsidie Impuls makers	9			9		87.010
ICB (Translation Grants/ Aanvullend honorarium)	79			79		536.038
Steunfonds Oekraïense makers 2024	60	3	1	56		646.607
Steunfonds Russische dissidente makers 2024	7			7		68.496
Beleidsplan en projectsubsidies OCW 2025-2028	52	5	1	46		12.831.944
Regeling vierjarige subsidies literaire organisaties	12			12		7.153.156
Regeling vierjarige subsidies literair- educatieve organisaties	5			5		3.600.000
Literaire tijdschriften	18	5	1	12		984.000
Fair Pay	17			17		1.094.788

* afgehandeld in 2024, inclusief afgehandelde aanhoudingen uit 2023

** afgehandeld in 2024, inclusief afgehandelde bezwaren uit 2023

Doel 1: Creatie, productie en presentatie

Projectsubsidies voor publicaties en
Ontwikkelbeurzen auteurs

Via de regeling Projectsubsidies voor publicaties kunnen schrijvers subsidie ontvangen voor het schrijven van een nieuw boek. De regeling is opgedeeld in verschillende aanvraagroundes voor startende, gevorderde en ervaren schrijvers. Elke ronde heeft zijn eigen deadline en subsidiebandbreedte.

Aanvullend op een projectsubsidie kunnen schrijvers ook een Ontwikkelbeurs aanvragen van maximaal € 2.500. Deze kan gebruikt worden voor professionele ontwikkeling, zoals scholing, coaching, research of reiskosten in de context van het te schrijven boek.

Binnen de ronde voor starters ontvangen 14 gedebuteerde schrijvers een beurs van € 11.000 voor het schrijven van hun tweede boek:

- Martien van Agtmaal** voor een roman, Van Oorschot, € 11.000
- Robin Block** voor een roman, Atlas Contact, € 11.000 (en een ontwikkelbeurs voor coaching, € 2.500)
- Rinske Bouwman** voor een roman, Orlando, € 11.000
- Julie de Graaf** voor een non-fictie kinderboek, Lannoo, € 11.000
- Megan van Kessel** voor een roman, Nijgh & Van Ditmar, € 11.000
- Lizette de Koning** voor een kinderboek, Ploegsma, € 11.000
- Çaglar Köseoglu** voor een dichtbundel, Het Balanseer, € 11.000 (en een ontwikkelbeurs voor scholing , € 2.500)
- Eke Krijnen** voor een non-fictieboek, Atlas Contact, € 11.000 (en een ontwikkelbeurs voor scholing, € 2.100)
- Tobi Lakmaker** voor een roman, Das Mag, € 11.000
- Iris Lam** voor een YA-boek, Volt Kind, € 11.000 (en een ontwikkelbeurs voor scholing, coaching en research, € 2.500)

- Matthijs Meeuwssen** voor een non-fictie kinderboek, Querido, € 11.000
- Dieuwertje Mertens** voor een roman, Querido, € 11.000
- Ananda Serné** voor een roman, Cossee, € 11.000
- Gijs Wilbrink** voor een roman, Thomas Rap, € 11.000

11 schrijvers ontvangen een beurs voor het schrijven van hun derde boek, variërend van € 11.000 tot € 33.000:

- Alex Bakker** voor een non-fictieboek, Nieuw Amsterdam, € 11.000 (en een ontwikkelbeurs voor research, € 2.485)
- Marc van Dijk** voor een non-fictieboek, Ambo|Anthos, € 11.000
- Dorien Dijkhuis** voor een hybride boek, Van Oorschot, € 11.000 (en een ontwikkelbeurs voor research, € 2.500)
- Mirthe van Doornik** voor een non-fictieboek, Prometheus, € 16.500
- Kyrian Esser** voor een roman, Koppernik, € 16.500
- J.Z. Herrenberg** voor een roman, Wereldbibliotheek, € 11.000
- Julien Ignacio** voor een roman, Van Oorschot, € 33.000
- Jantine Jongebloed** voor een roman, De Bezige Bij, € 11.000 (en een ontwikkelbeurs voor research, € 1.810)
- Eva Keuris** voor een roman, Prometheus, € 11.000
- Kathy Mathys** voor een roman, Ambo|Anthos, € 16.500
- Sholeh Rezazadeh** voor een dichtbundel, Ambo|Anthos, € 11.000

In de ronde voor *oeuvrebouwers*, schrijvers met minimaal drie gepubliceerde titels en maximaal vier eerdere ontvangen projectsubsidies/werkbeurzen, zijn de volgende 70 subsidies toegekend. De subsidiebandbreedte loopt van € 11.000 tot € 55.000.

- Mischa Andriessen** voor een dichtbundel, Querido, € 49.500
- Erdal Balci** voor een roman, De Geus, € 22.000
- Roel Bentz van den Berg** voor een essaybundel, Atlas Contact, € 15.000
- Hanna Bervoets** voor een roman, Pluim, € 38.500
- Basje Boer** voor een essaybundel, Nijgh & Van Ditmar, € 11.000

Bijlage 4
Subsidiebesluiten

Bianca Boer voor een roman, Atlas Contact, € 11.000
Merijn de Boer voor een roman, Querido, € 20.000
Sylvia de Boer voor een roman, Alfabet, € 11.000
Ivo Bonthuis voor een roman, Wereldbibliotheek, € 11.000
Marnel Breure voor een non-fictieboek, Jurgen Maas, € 16.500
Laura Broekhuysen voor een dichtbundel, Querido, € 27.500
Florette Dijkstra voor een non-fictieboek, Querido, € 16.500 (en een ontwikkelbeurs voor research, € 2.500)
Flip van Doorn voor een non-fictieboek, Thomas Rap, € 11.000
Anne Eekhout voor een roman, De Bezige Bij, € 20.000
Tiny Fisscher voor een kinderboek, Samsara, € 11.000
Tiny Fisscher voor een kinderboek, Samsara, € 11.000
Anne-Gine Goemans voor een roman, Ambo|Anthos, € 22.000
Tijs Goldschmidt voor een non-fictieboek, Van Oorschot, € 49.500
Thijs Goverde voor een kinderboek, Ploegsma, € 11.000
Maarten van der Graaff voor een roman, Pluim, € 27.500
Ellen Heijmerikx voor een roman, Wereldbibliotheek, € 16.500
Brenda Heijnis voor een jeugdboek, Hoogland & Van Klaveren, € 11.000
Mirjam van Hengel voor een roman, De Bezige Bij, € 33.000
Rozalie Hirs voor een dichtbundel, Querido, € 33.000
Lucas Hirsch voor een dichtbundel, De Arbeiderspers, € 22.000
Tom Hofland voor een roman, Querido, € 11.000
Bregje Hofstede voor een roman, Das Mag, € 38.500
Ineke Holzhaus voor een dichtbundel, Kwakman & Smet, € 16.500
Marte Jongbloed voor een jeugdboek, Luitingh-Sijthoff, € 11.000 (en een ontwikkelbeurs voor research, € 1.610)
Chris Keulemans voor een non-fictieboek, Jurgen Maas, € 22.000
Gawie Keyser voor een essaybundel, Luitingh-Sijthoff, € 11.000

Sytske Frederika van Koeveringe voor een proza- en poëziebundel, Atlas Contact, € 11.000
Heidi Koren voor een non-fictieboek, Hollands Diep, € 11.000
Mohana van den Kroonenberg voor een kinderboek, De Vier Windstreken, € 16.500
Pim Lammers voor een non-fictieboek, Querido, € 11.000 (en een ontwikkelbeurs voor schrijversresidenties, € 2.500)
Martine Letterie voor een kinderboek, Leopold, € 22.000
Gilles van der Loo voor een roman, Van Oorschot, € 38.500 (en een ontwikkelbeurs voor coaching, € 2.500)
Renée van Marissing voor een essaybundel, Querido, € 11.000
Lieke Marsman voor een dichtbundel, Pluim, € 44.000
Myrthe van der Meer voor een roman, The House of Books, € 16.500
Frank Meester voor een non-fictieboek, Ten Have, € 11.000
Milouska Meulens voor een YA-roman, Querido, € 12.000
Lidewey van Noord voor een roman, De Arbeiderspers, € 16.500 (en een ontwikkelbeurs voor research, € 975)
Martijn den Ouden voor een dichtbundel, Querido, € 11.000 (en een ontwikkelbeurs voor scholing, € 1.376)
Ester Naomi Perquin voor een roman, Van Oorschot, € 27.500
Eva Posthuma de Boer voor een roman, Ambo|Anthos, € 11.000
Geert-Jan Roebers voor een non-fictie jeugdboek, Gottmer, € 27.500
Aafke Romeijn voor een roman, De Arbeiderspers, € 11.000
Alfred Schaffer voor een dichtbundel, De Bezige Bij, € 55.000
Sjeng Scheijen voor een essay, Prometheus, € 25.000
Sipke de Schiffart voor een Friestalige dichtbundel, Hispel, € 11.000
Machteld Siegmann voor een roman, Ambo|Anthos, € 27.500 (en een ontwikkelbeurs voor scholing, € 2.223)
Lotte Stegeman voor een non-fictie kinderboek, Luitingh-Sijthoff, € 33.000
Mathilde Stein voor een kinderboek, Lemniscaat, € 22.000 (en een ontwikkelbeurs voor scholing en ondernemerschap, € 2.500)

Lia Tilon voor een roman, Cossee, € 16.500
Arjen van Veelen voor een essaybundel, De Correspondent, € 44.000
Jabik Veenbaas voor een essaybundel, Nieuw Amsterdam, € 27.500
Han van der Vegt voor een roman, Wereldbibliotheek, € 11.000
Heleen Verburg voor een roman, Lebowski, € 11.000 (en een ontwikkelbeurs voor research, € 2.500)
Rob Verschuren voor een roman, In de Knipscheer, € 16.500
Derk Visser voor een jeugdroman, Gottmer, € 34.000
Marwin Vos voor een dichtbundel, Het Balanseer, € 38.500
Marleen de Vries voor een non-fictieboek, Prometheus, € 22.000
Nadia de Vries voor een novelle, Oevers, € 16.500 (en een ontwikkelbeurs voor ondernemerschap, € 2.463)
Pieter Waterdrinker voor een roman, Nijgh & Van Ditmar, € 27.500
Frank Westerman voor een non-fictieboek, Querido, € 49.500
Syds Wiersma voor een Friestalige dichtbundel, Louise, € 16.500
Maartje Wortel voor een roman, Das Mag, € 33.000
Kira Wuck voor een roman, De Geus, € 16.500
Nelleke Zandwijk voor een roman, Querido, € 22.000

In de aanvraagronde voor *ervaren schrijvers* (schrijvers met vijf of meer ontvangen projectsubsidies/werkbeurzen op hun naam) werden 49 beurzen toegekend. De bandbreedte in deze ronde loopt van € 11.000 tot € 33.000.

Jan van Aken voor een roman, Querido, € 33.000
Rodaan Al Galidi voor een jeugdroman, Gottmer, € 11.000
Kees van Beijnum voor een roman, De Bezige Bij, € 33.000
Martijn Benders voor een dichtbundel, De Kaneelfabriek, € 11.000
Oscar van den Boogaard voor een literaire biografie, De Bezige Bij, € 27.500
Conny Braam voor een non-fictieboek, Atlas Contact, € 33.000 (en een ontwikkelbeurs voor research , € 2.500)

Chrétien Breukers voor een roman, Vleugels, € 22.000
Joris van Casteren voor een non-fictieboek, De Bezige Bij, € 33.000
Kreek Daey Ouwens voor een dichtbundel, Wereldbibliotheek, € 20.000
A.H.J. Dautzenberg voor een roman, Atlas Contact, € 33.000
Yolanda Entius voor een roman, Van Oorschot, € 33.000
Kester Freriks voor een non-fictieboek, Athenaeum - Polak & Van Gennep, € 30.000
Mireille Geus voor een literair sprookje, Lemniscaat, € 27.500 (en een ontwikkelbeurs voor research, € 2.500)
Thomas Heerma van Voss voor een roman, Das Mag, € 33.000
Robbert-Jan Henkes voor een non-fictieboek, De Arbeiderspers, € 22.000
Joke J. Hermesen voor een non-fictieboek, De Arbeiderspers, € 27.500
Auke Hulst voor een novelle, Ambo|Anthos, € 22.000
Auke Hulst voor een roman, Ambo|Anthos, € 33.000 (en een ontwikkelbeurs voor research, € 1.806)
Lieve Joris voor een non-fictieboek, Atlas Contact, € 33.000
Enne Koens voor een jeugdboek, Luitingh-Sijthoff, € 22.000
Elmar Kuiper voor een Friestalige dichtbundel, Hispel, € 27.500
Frans Kuipers voor een dichtbundel, Atlas Contact, € 27.500
Marco Kunst voor een jeugdboek, Lemniscaat, € 27.500 (en een ontwikkelbeurs voor research, € 2.500)
Sjoerd Kuyper voor een kinderboek, Hoogland & Van Klaveren, € 16.500
Tomas Lieske voor een roman, Querido, € 33.000
Benny Lindelauf voor een prentenboek voor volwassenen, Querido, € 16.500
Jannah Loontjens voor een roman, De Geus, € 22.000 (en een ontwikkelbeurs voor research, € 2.259)
Willem Melchior voor een roman, Atlas Contact, € 27.500
Jan van Mersbergen voor een roman, Prometheus, € 27.500
Marente de Moor voor een roman, Prometheus, € 33.000
Roelof ten Napel voor een dichtbundel, Hollands Diep, € 33.000
Christine Otten voor een roman, De Geus, € 27.500 (en een ontwikkelbeurs voor ondernemerschap, € 2.500)

Daan Remmerts de Vries voor een kinderboek, Querido, € 27.500
Daniël Rovers voor een roman, Wereldbibliotheek, € 27.500
Marijke Schermer voor een roman, Van Oorschot, € 33.000
Jowi Schmitz voor een kinderboek, Querido, € 22.000
Allard Schröder voor een roman, De Bezige Bij, € 33.000
Herman Stevens voor een roman, Prometheus, € 27.500
Arie Storm voor een roman, Prometheus, € 27.500
Michael Tedja voor een roman, Oevers, € 22.000
P.F. Thomése voor een roman, Prometheus, € 30.000
Willem van Toorn voor een roman, Querido, € 33.000
Vrouwkje Tuinman voor een roman, Cossee, € 27.500
Jan Vantoortelboom voor een roman, Cossee, € 27.500 (en een ontwikkelbeurs voor scholing, € 2.500)
Anne Vegter voor een dichtbundel, Querido, € 33.000
Wyske Versteeg voor een roman, Querido, € 33.000 (en een ontwikkelbeurs voor research, € 2.500)
Bernard Wesseling voor een dichtbundel, Querido, € 22.000
Bernard Wesseling voor een literaire biografie, Querido, € 22.000
Koos van Zomeren voor een dagboek, De Arbeiderspers, € 25.000

Bij wijze van uitzondering is er aan 4 eerdere ontvangers van een projectsubsidie in 2023 of 2022 een ontwikkelbeurs toegekend:
Michiel Cox voor research, € 2.500
Gerry van der Linden voor research, € 2.500
Marit Törnqvist voor research, € 2.050
Han Willem van Wieringen voor research, € 1.800

Daarnaast werd via deze regeling een overbruggingssubsidie toegekend aan **Frida Vogels** van € 15.000.

Schrijverslevens, biografieregeling
In 2024 werden 9 aanvragen ingediend voor het schrijven van een biografie over een persoon die van belang is (geweest) voor de literatuur in Nederland. 4 aanvragen werden afgewezen, 1 aanvraag werd ingetrokken en 4 aanvragen werden gehonoreerd:

Onno Blom voor een biografie over Harry Mulisch (De Bezige Bij), € 50.000
Esther ten Dolle voor een biografie over Helga Ruebsamen (Pluim), € 45.000
Arjen Fortuin voor een biografie over Louis Paul Boon (De Arbeiderspers), € 50.000
Rémon van Gemeren voor een biografie over H.H. ter Balkt (Prometheus), € 50.000

Werkbijdrage theatertekst

De regeling Werkbijdrage theatertekst wordt uitgevoerd in samenwerking met het Fonds Podiumkunsten. In 2024 zijn er 25 aanvragen in behandeling genomen. 10 aanvragen zijn afgewezen, waarvan 3 vanwege een ontoereikend budget. 15 toneelschrijvers ontvangen een werkbijdrage van tussen de € 10.500 en € 18.500, inclusief een bijdrage van € 1.500 voor een openbare presentatie:

- Arturo Desimone voor *Prometeo*, € 10.500
- Ayden Carlo voor *Vaginal Skin*, € 16.500
- Bo Tarenskeen voor *SOEKARNO*, € 18.500
- Eddie Azulay voor *GRIEF MACHINE*, € 14.500
- Elly Scheele voor *DE EERSTE AMALIA*, € 16.500
- Eva Jansen Manenschijn voor *Je zult terugkeren*, € 16.500
- Giovanni Brand voor *Carmen*, € 16.500
- Han Willem van Wieringen voor *Refugee Blues*, € 18.500
- Jeroen van den Berg voor *Maxime*, € 16.500
- Joeri Heegstra voor *Doomscroller*, € 16.500
- Koen Verheijden voor *Iseh in het ochtendlicht*, € 16.500
- Maxine Palit de Jongh voor *LASTIG – ik ben een revolutie*, € 16.500
- Nina van Tongeren voor *Of ik schiet*, € 10.500
- Rob de Graaf voor *Afstand*, € 16.500
- Said el Abboudi voor *Familiegeheim*, € 14.500

Digitale literaire projecten

Via de regeling Digitale literaire projecten kunnen organisaties subsidie aanvragen voor de totstandkoming van een vernieuwend digitaal literair project. In 2024 zijn drie aanvragen gehonoreerd voor een totaalbedrag van € 75.000. Dit was het laatste jaar dat de regeling werd uitgevoerd.

- Stichting NOX voor de audiofilm *Splinters van de zon*, € 25.000
- Stichting Hart van Veen voor de interactieve digitale publicatie *De Zadenmeester*, € 25.000
- Stichting Poetry International voor de AI poëzie-app *Your Poetry Pal*, € 25.000

Makers buiten het boek

De regeling Makers buiten het boek stelt literaire makers in staat om te werken aan een project dat niet in boekvorm wordt gepubliceerd, zoals een performance, podcast of digitale uiting. In 2024 kon er een vast bedrag aangevraagd worden van € 10.000 of € 5.000. Een deel van het budget mag gebruikt worden voor de eigen professionele ontwikkeling. Voor de presentatie van het project wordt een verbintenis met een productiehuis of andere organisatie verwacht. In 2024 zijn de volgende 12 aanvragen toegekend:

- Sanne van Balen** voor een literaire installatie, Oerol Festival, € 10.000
- Nicole van den Berg** voor een hoorspel en een podiumpresentatie, Explore the North, € 10.000
- A.H.J. Dautzenberg** voor een audiovisuele installatie, Van Gogh AiR, € 10.000
- Koen Frijns** voor een literaire muziekvoorstelling, Wintertuin, € 10.000
- Anna van der Kruis** voor een literaire podcast, Domein voor Kunstkritiek en Podcastnetwerk, € 5.000
- Sarah van der Meere** voor een literaire podcast, Noorderzon Festival, € 10.000
- Munganyende Hélène Christelle** voor een video-essay, KIP Republic, € 10.000
- Hagar Peeters** voor een meertalig poëzieproject, Het Komrijk, € 10.000
- Anna H. Rottier** voor een reeks audioportretten, Museum Amsterdam Noord, € 10.000
- Daniël Rovers** voor een literaire podcast, DIG (De Internet Gids), € 10.000
- Merel van Slobbe** voor een poëzieperformance, Wintertuin, € 10.000
- Zvezdana Vukojevic** voor een vierdelige podcastserie, VPRO/ Docs, €10.000

Productiekosten bijzondere uitgaven

Via deze regeling kunnen uitgevers subsidie aanvragen voor een tegemoetkoming in de kosten van een bijzondere literaire titel. In 2024 werden er 40 aanvragen beoordeeld, waarvan er 29 werden gehonoreerd. Omdat de aanvragers rechtspersonen zijn, worden ook de afgewezen aanvragen vermeld.

- AFdH** voor *‘Ach, eeuwig is zo lang’* door Jos Joosten, € 5.946
- Amphora Books** voor *De wereld van Siegfried van Praag, een man van drie eeuwen* door Willy Lindwer en Guus Luijters, € 0
- Athenaeum - Polak & Van Gennep** voor *Revolutie in het paradijs* door Hans den Hartog Jager, € 4.461
- Atlas Contact** voor *Briefwisseling 1968-1986* door Jeroen Brouwers en Geert van Oorschot, € 5.971
- Boom** voor *Nieuwsgier* door Peter Altena, € 5.200
- Concerto** voor *Voldongen* door Peter van Dongen, € 8.007
- Cossee** voor *Muizenleven* door Eva Meijer, € 1.374
- Cossee** voor *Kopzorg* door Edgar Cairo, € 2.008
- De Bezige Bij** voor *Stoute schoenen* door Bart Van Loo, € 20.000
- De Bezige Bij** voor *Breuk in de horizon* door Antjie Krog, € 5.209
- De Harmonie** voor *Konijntjes op het kerkhof* door Peer Wittenbols, € 5.211
- De Harmonie** voor *Twaalf momenten* door Louis Hothothot, € 4.811
- Het Nieuwe Kanaal** voor *Ferburgen Fryslân* door Willem Schoorstra, € 0
- Hispel** voor *De Toer* door Cornelis van der Wal, € 1.788
- Hispel** voor *Ferlosboartsje* door Elmar Kuiper, € 2.354
- Historische Vereniging Oud Veenendaal** voor *Oorlogsslachtoffers Veenendaal* door Margreet Helder, € 0
- Hoogland & Van Klaveren** voor *Het kerstavontuur van Ebenezer Scrooge* door Diederik van Vleuten, € 0
- KNNV** voor *Eén aap is geen aap* door Victoria Farkas, € 0
- Koppernik** voor *Buiten de wereld* door Cees Nooteboom, € 9.584
- Luitingh-Sijthoff** voor *Slimmer dan je denkt* door Lotte Stegeman en Mark Janssen, € 1.624

Nijgh & Van Ditmar voor *Een nieuw woord voor liefde* door Marieke van Ditshuizen, € 0
Perfect & More voor *75 Jaar Nederlandstalige muziek* door Finbar van der Veen en Sieb Kroeske, € 0
Ploegsma voor *Sprookjes uit het Land van Al* door Jette Schröder, € 0
Ploegsma voor *Hoopvolle verhalen over het einde van de wereld* door diverse auteurs, € 2.809
Querido voor *Zomersneeuw* door Suzanne Weterings en Miriam Bouwens, € 2.278
Querido voor *Het Carnaval van het Zijn* door Matthijs van Boxsel, € 7.632
Querido voor *De vrouw en zijn hoofd* door Benny Lindelauf, € 744
Querido Facto voor *Homo ludens* door Johan Huizinga, € 3.590
Querido Kinderboek voor *Kom* door Fatinha Ramos, € 1.828
Rorschach voor *DHVDH* door Manu van Kersbergen, € 0
Sherpa Strips voor *De vrouw die zich niet om de tuin liet leiden* door Ibrahim R. Ineke, € 2.508
Sherpa Strips voor *Observator* door Marcel Ruijters, € 2.142
Sietsma Publishing voor *Flame Of The Summer* door J. Sietsma en M. McNeil, € 0
Utgouwerij DeRyp voor *De reis fan it famke* door Catharina Lautenbach, € 2.653
Utgouwerij DeRyp voor *Naar de vogels van Heerkens* door Niels Bakker, Goffe Jensma en Klaas Pieterman, € 7.032
Utgouwerij DeRyp voor *Stikken* door Eeltsje Hettinga, € 2.026
Van Oorschot voor *De bodem van het bestaan* door J.J. Voskuil, € 1.758
Van Oorschot voor *Uitzicht op geluk* door J.J. Voskuil, € 1.240
Volt voor *Rock de pinguïn!* door Joukje Akveld, € 2.492
Waldemar Publishing voor *Afirmashon Pa Mucha* door Marie-Louise Klijn, € 0

Projectsubsidies literaire en literatuur-educatieve activiteiten
Organisaties kunnen via deze regeling een eenmalige subsidie aanvragen voor het organiseren van een literair of literatuur-educatief evenement. Verspreid over twee rondes kwamen er 39 aanvragen binnen, waarvan er 15 zijn toegekend. Over de volgende aanvragen is in 2024 besloten:

Aimiro Mediahuis voor de literaire programmering van Afro-Bieb in Amsterdam, € 0
Amsterdam Museum voor literaire programmering in het kader van *Vrouwen van Amsterdam: Een Ode*, € 37.715
Ausdauer voor het luisterboek *Ik ben Vincent en ik ben niet bang*, € 0
Bevordering Lees- en Schrijfplezier voor het programma *Books on Tour*, € 0
Blocknotes voor het schrijfproject *Schrijven om te (over)leven* in penitentiaire inrichtingen in heel Nederland en een festival, € 40.000
Buro05 voor het programma Literaturia op het Noorderzonfestival 2024 in Groningen, € 15.000
De Kleine Komedie voor het literaire programma *de Boekenborrel*, € 0
De Klimaatdichters voor de bijeenkomst Europees Klimaatdichtersnetwerk, € 0
Echo's van het Wad voor Meet Me At The Lighthouse 2024 op Schiermonnikoog, € 25.000
EuregioCultuur voor de Euregio Literatuurprijs voor Scholieren, € 0
Festival Dedemsvaart voor het programma De Aardbei Vandaag op het Strawberry Fields Festival, € 0
Frontaal Podium voor het jaarprogramma 2024 (landelijk), € 40.000
Granate voor de literaire programmering van Podium Granate 2024, € 0
Het Zwarte Schaaap voor de programma's Editie Event en FOCUS, € 0
House of Nouws voor De Grote Kleine Voorleesshow, € 0

Bijlage 4
Subsidiebesluiten

IBBY Nederland voor het jaarprogramma 2024 van IBBY Nederland, € 25.000
Kunsthall Rotterdam voor een publieksprogramma rondom een tentoonstelling over Aimée de Jongh, € 0
Mensen Zeggen Dingen voor het landelijke jaarprogramma 2024, € 40.000
MIMIK voor Poëziefestival DichterBij, € 0
Muzehof voor het Lire Festival 2025 in Zutphen, Lochem en Voorst, € 7.739
Onder de Vulkaan voor zeven afleveringen 2024 van de talkshow *Onder de Vulkaan* in Groningen, € 11.000
PANDA Collectief voor Borderlines Euregion Poetry Slam in Heerlen, € 0
PEN Nederland voor het jaarprogramma van PEN Nederland, € 24.500
Plezier in Lezen voor het Kinderboekenfestival Knetters 2025 in Tilburg, € 0
Popfabryk, Stichting Fries Productiehuis Popcultuur voor de podiumproductie *Gezinsverbijstering*, € 0
Ricciotti ensemble voor de landelijke tournee Ricciotti's Boekenclub, € 0
Socires voor literaire activiteiten rondom de bundel *De toekomst van techniek in beeld: denken over film*, € 0
Spraakuhloos voor het jaarprogramma van Spraakuhloos 2024, € 0
Stichting Dichter der Nederlanden (tot 2025 Dichter des Vaderlands) voor het project *Hardop*, € 0
Stichting Filmmanifestaties voor het Nederlands Poëziefilm Festival 2024 in Zutphen, € 11.000
Storytelling Centre voor het Storytelling Festival 2024 in Amsterdam, € 12.500
Taalpodium Emmen voor het evenement *Taaltheaternacht*, € 0
Theater Bellevue voor Talentontwikkeling Podiumschrijvers 2024/2025, € 24.131
TheaterBest voor de voorstelling, boek en podcastserie *Tobias en de toverspiegel*, € 0
Vernieuwende Kunst, Cultuur en Media voor het project *Romanreuzen*, € 0

W 139 voor het project *Taking Root Among the Stars* over Octavia E. Butler, € 0
Wintertuin Curaçao voor het Wintertuin Curaçao festival 2024, € 28.885
Xenophiles & Zinzoekers voor het landelijke programma *Xenophiles & Zinzoekers – schrijvers op ontdekkingsreis*, € 0
Zuidhaege 2 voor het spoken word-festival *Bij de strot* in Assen, € 9.900

Vierjarige subsidies literaire organisaties 2025-2028

In 2024 konden literaire organisaties een vierjarige instellingssubsidie aanvragen voor de periode 2025-2028. Voor deze beleidsperiode zijn er twee regelingen ingericht: een voor organisaties met een algemeen literair karakter, en een specifiek voor literair-educatieve organisaties. 2 literaire organisaties werden gesubsidieerd door de Raad van Cultuur via de culturele basisinfrastructuur. Binnen de vierjarenregeling voor literaire organisaties werden 12 aanvragen in behandeling genomen; alle 12 konden worden toegekend.

Dankzij een extra bijdrage van OCW verleende het fonds na de toekenningen extra middelen ten behoeve van fair pay. De onderstaande subsidiebedragen zijn voor de volledige periode van vier jaar, inclusief fair pay-toeslag:

- Brainwash festival, € 393.824
- Crossing Border, € 1.078.296
- De Nieuwe Liefde, € 345.428
- El Hizjra, € 401.656
- Mensen Zeggen Dingen, € 326.336
- Noordwoord, € 663.200
- Poetry International, € 1.261.632
- Read my World, € 398.252
- Tilt, € 312.652
- Watershed, € 320.536
- Wintertuin, € 1.243.832
- Writers Unlimited, € 1.153.536

Vierjarige subsidies literair-educatieve organisaties 2025-2028

Binnen de regeling voor literair-educatieve organisaties werden 5 aanvragen ingediend. Alle aanvragen konden worden toegekend. Aan 2 organisaties werd de subsidie verleend onder voorwaarden. Onderstaande bedragen zijn voor de volledige periode van vier jaar, inclusief fair-pay toeslag:

- Kleine Lettertjes, € 553.000
- Passionate Bulkboek, € 1.575.056
- Poëziepaleis, € 641.876
- Samenleving en Kunst, € 576.416
- School der Poëzie, € 602.416

Literaire tijdschriften 2025-2028

Literaire tijdschriften konden in 2024 via deze regeling een vierjarige subsidie aanvragen van € 20.500 per jaar. In totaal kwamen er 18 aanvragen binnen, waarvan er 17 in behandeling werden genomen. 12 aanvragen werden gehonoreerd, 2 aanvragen kregen een positieve beoordeling maar konden wegens budgettaire beperkingen niet worden toegekend in 2024. De volgende subsidiebedragen zijn voor de gehele periode van vier jaar:

- Stichting 1877** voor *De Gids*, € 82.000
- Stichting De Gids** voor *DIG*, € 0
- Stichting De Nederlandse Boekengids** voor *Armada*, € 0
- Stichting De Nederlandse Boekengids** voor *de Nederlandse Boekengids*, € 82.000
- Stichting De Revisor** voor *De Revisor*, € 82.000
- Stichting Filter** voor *Filter*, € 82.000
- Stichting Hard//hoofd** voor *Hard//hoofd*, € 82.000
- Stichting Hispel** voor *Ensafh*, € 82.000
- Stichting Hollands Maandblad** voor *Hollands Maandblad*, € 82.000
- Stichting Iwosyg** voor *Terras*, € 82.000
- Stichting Liter** voor *Liter*, € 82.000
- Stichting Papieren Helden** voor *Papieren Helden*, € 0
- Stichting Parachute** voor *Elders*, € 0
- Stichting Plint** voor *DICHTER.*, € 82.000
- Stichting Poëzieclub** voor *Awater*, € 82.000
- Stichting Vrienden van de Parelduiker** voor *De Parelduiker*, € 0
- Uitgeverij Van Oorschot** voor *Tirade*, € 82.000

Literaire uitwisselingen

Binnen de regeling Literaire uitwisselingen kunnen individuele makers en organisatoren subsidie aanvragen voor een grensoverstijgend project. De regeling wordt uitgevoerd samen met Literatuur Vlaanderen en de Taalunie. Literatuur Vlaanderen treedt op als penvoerder. In totaal werd er € 65.000 toegekend.

In de A-categorie (voor kortdurende projecten van individuele makers en collectieven) werden 10 aanvragen gehonoreerd:

- Zulile Blinker** voor een ontwikkelingsreis, € 2.495
- Gershwin Bonevacia** voor een ontwikkelingsreis, € 2.500
- deBuren** voor een ontwikkelingsreis, € 2.500
- Evelien Van Dort** voor het project *Cultureel erfgoed en kinderliteratuur*, € 2.500
- Sjaan Flikweert** voor een literair project, € 2.440
- Rochelle Heerema** voor het literaire project *Kansrijk*, € 1.200
- Julien Ignacio** voor een ontwikkelingsreis, € 1.000
- Ange Jessurun** voor een ontwikkelingsreis, € 1.900
- Sylva Koemar** voor een ontwikkelingsreis, € 2.444
- Tessa Leuwsha** voor een literair project en ontwikkelingsreis, € 2.219

In de B-categorie (voor projecten van professionele organisaties) werden 5 aanvragen gehonoreerd:

- Read My World** voor het project *Astrid Roemer: 50 jaar proza*, € 10.000
- Stichting Mensen Zeggen Dingen** voor het project *Diasporas of tomorrow*, € 10.000
- Stichting Poetry International** voor het project *Poëzie in Suriname en Nederland*, € 8.000
- Stichting S.O.S. Stories in Sound** voor het project *VoorVechters*, € 8.774
- Stichting Tilt** voor het project *Bootcampweekends*, € 7.029

Pilotregeling Leesbevordering
De Pilotregeling Leesbevordering opende in juli 2024. Er werden 104 aanvragen door organisaties ingediend, waarvan er 66 in behandeling werden genomen voordat het subsidieplafond werd bereikt. 8 aanvragen werden door de adviescommissie afgewezen, 20 aanvragen werden ingetrokken. 38 aanvragen van in totaal 35 organisaties werden toegekend. Over de volgende aanvragen is besloten:

- ABN Amro Foundation** voor *Maatjeslezen platform*, € 0
- Bartiméus Fonds** voor *Tactile Reading Event 2025*, € 0
- Bekenkampschool Ouderraad Wilgenlaan** voor *Projectplan Leesbevordering*, € 0
- Biblioneef Nederland** voor *Verhalen die Verbinden: Meertalig Voorlezen in het Caribisch Gebied*, € 31.942
- Biblioneef Nederland** voor *Curaçao leesfestival*, € 63.073
- Biblioneef Nederland** voor *Caribisch gebied leesfestivals*, € 100.000
- Bibliotheek NW Veluwe** voor *Zomerprogrammering Nunspeet, Ermelo en Putten*, € 0
- Boek voor Nederlands** voor *Boek voor Nederlands*, € 52.820
- Careibu namens Stichting Senior&Stud** voor *MDT Lezen met Kinderen*, € 0
- De Bibliotheek Rijn en Venen** voor *Leerkracht in lezen*, € 20.390
- De Grote Vriendelijke Stichting** voor *De Grote Vriendelijke Podcast 2025*, € 20.000
- Fu Den Sani** voor *Boekfiets*, € 30.000
- Fundashon Dulce Maria** voor *Nos ta skibí, pa ábo lesa! Outor na palabra! / Wij schrijven, jij leest! Auteurs aan het woord!*, € 0
- Fundashon Dulce Maria** voor *Lezen is fijn! Laten we Lezen, Denken, en wie weet Schrijven!*, € 0
- House of Nouws** voor *De Grote Kleine Voorleesshow*, € 0
- IBBY Nederland** voor *Internationale Dag van het Kinderboek 2025 (International Children's Book Day 2025)*, € 24.987
- Inspira Canvas Foundation** voor *Biba e Buki*, € 0
- JINC** voor *TaalTrip*, € 0
- Ken Ta Mi Tata Foundation** voor *Kuenta den man*, € 35.605
- NOORDWOORD** voor *Literatuurcommunities*, € 35.000

- Oranje Rozet** voor *Boekenvlucht*, € 0
- PANDA Collectief** voor *Leesclub (PO) en Poëziefestival (VO)*, € 15.149
- Passionate Bulkboek** voor *Lezen en laten lezen 2025*, € 80.000
- OliQ Primair Onderwijs (Talentrijk)** voor *Leesbevordering*, € 0
- Redactie van Lies** voor *LeesLiefde*, € 0
- Samenleving en Kunst** voor *MBO op de Rode Loper! Pilot Noord-Nederland*, € 64.560
- School der Poëzie** voor *Lokale Helden*, € 15.000
- Sinterklaashuis Kampen** voor *Iedereen kan lezen met Sint en Piet.*, € 0
- Skrifi** voor *Literair programma stichting Skrifi 2024-2025*, € 58.500
- Stichting BiblioNu** voor *Letterfestival*, € 0
- Stichting Bigi Bon** voor *Schrijfwedstrijd Wanneer Griots Tori Vertellen*, € 24.615
- Stichting CAOP** voor *Peer Power in de leesomgeving*, € 82.014
- Stichting Combiwel voor Kinderen** voor *Gezinsleesclubs - Samen lezen in meerdere talen*, € 55.000
- Stichting CPNB** voor *Digitale leesbevorderingsapp*, € 68.970
- Stichting Culturele Apotheek** voor *Lezen voor je leven*, € 20.000
- Stichting de Bibliotheek Utrecht** voor *De Geheime Schrijfschool - het Grote Brievenbusproject*, € 20.500
- Stichting de Bibliotheek Z-O-U-T** voor *Digitale VoorleesExpress*, € 19.032
- Stichting Eigen Werk Theaterteam** voor *LTTRS*, € 16.000
- Stichting Fargin House** voor *Curriculum fantastische literatuur in het leesonderwijs*, € 0
- Stichting Fixdit** voor *Lees eens wat anders*, € 31.000
- Stichting Fixdit** voor *Historische Klassiekers*, € 60.000
- Stichting Fluenta** voor *Opzetten schoolbibliotheek*, € 0
- Stichting Jaap ter Haar** voor *Vakoverstijgend lezen*, € 88.350
- Stichting Leesplezier** voor *Project voor Leesplezier (Leespretproject)*, € 0

Stichting Lindenberg Cultuurhuis voor *Dicht bij taal*, € 74.840
Stichting Maatschappelijk Ondernemen in Onderwijs voor *Leesplezier en Verhaalproductie met ZinTUIG!*, € 0
Stichting Mind the Generations voor *First Noble Institute on Tour*, € 0
Stichting Munira voor *Held in je eigen verhaal*, € 19.700
Stichting Nederlands Thrillerfestival voor *Versterken en uitbouwen van taalwedstrijd De Taalvleermuis*, € 0
Stichting Nobel (Nederlandse Onafhankelijke Behartiging Literatuur) voor *Het Letter Rijk*, € 0
Stichting Platform Christelijke Kinderboeken voor *Leesbevordering onder lezers van Christelijke kinder- en jeugdboeken*, € 0
Stichting Popcorn voor *De Waanzinnige Podcast 2025*, € 100.000
Stichting Positive Minds voor *Leskist Kansrijk*, € 0
Stichting Rijnbrink voor *Leesbevordering in meertalige gezinnen*, € 63.040
Stichting STEP voor *Bloeilezing. Leesplezier voor anderstaligen*, € 59.861
Stichting Taal aan Zee voor *Heel Taal aan Zee leest verder*, € 20.728
Stichting Taal Doet Meer voor *Voorlees- & DoorleesExpress*, € 0
Stichting Taal Doet Meer voor *DoorleesExpress*, € 50.000
Stichting Taal Doet Meer voor *DoorleesExpress*, € 0
Stichting TalenTalent/Drongo platform voor meertaligheid voor *Leesbevordering in meertalige gezinnen*, € 0
Stichting Twee-Ater voor *Prentenboekjesfestival*, € 25.000
Stichting Vinci voor *Een nieuwe generatie meertalige digitale prentenboeken voor een nieuw publiek*, € 68.010
StoryStem voor *Story Stem*, € 0
Theater met Tolk voor *In het volle licht*, € 40.065
Vernieuwende Kunst, Cultuur en Media voor *Romanreuzen*, € 49.715
Wintertuin Literair Productiehuis voor *Eerste Woorden*, € 33.190

Literatuur Caribe
De regeling Literatuur Caribe stond vanaf najaar 2024 open voor aanvragen van individuele makers en literaire organisaties. Alleen aanvragers gevestigd in het Caribisch deel van het Koninkrijk kwamen in aanmerking. Voordat het subsidieplafond werd bereikt kwamen er 47 aanvragen binnen, waarvan er 25 werden gehonoreerd.

32 individuele makers dienden een aanvraag in, waarvan er 19 een toekenning ontvingen van maximaal € 25.000. In verband met de privacy van individuele aanvragers worden hieronder alleen de toekenningen vermeld.

Christine Alvarez voor het schrijven en produceren van een kinderboek in het Nederlands en Papiamentu, € 25.000
Jackie Bernabela voor het ontwikkelen van een kinderboek en toneelstuk, € 25.000
Tadzio Bervoets voor de publicatie van een bundel met proza en poëzie, € 6.755
Jean Oneli Blaise voor de creatie van een graphic novel, € 25.000
Maghalie van der Bunt-George voor de creatie van een literaire bundel in het Nederlands en Papiamentu, aangevuld met audioboek, € 25.000
Nataly Burgzorg voor de ontwikkeling van een Papiamentstalige graphic novel, € 25.000
Samuel Dumfries voor de publicatie en promotie van een gedichtenbundel, € 15.280
Liliana Erasmus voor en het schrijven van een Young Adult-roman in het Nederlands en Papiamento/u, met begeleiding van een ervaren schrijfcoach, € 24.949
Giovanni Gijsbertha voor een tweetalig kinderboek in het Papiamentu en Nederlands, € 17.190
Jeroen Heuvel voor het opzetten van een digitaal literair platform, € 10.000
Janice Jansen voor het documenteren en delen van levensverhalen, € 25.000
Ange Jessurun voor het verspreiden van een historische roman, € 14.750

Richeline Joe voor een bundel van tweetalige gedichten en korte verhalen in het Nederlands en Papiamento/u, € 4.994
Meralda De Palm voor een literaire bundel met gedichten, € 24.480
Danielle Richardson voor de ontwikkeling van een roman, € 11.490
Maurielle Tromp voor de productie en verspreiding van een Young Adult-verhaal, € 20.000
Dimetri Whitfield voor de ontwikkeling van een historische roman, € 9.723
Ralph Winedt voor de ontwikkeling, publicatie en promotie van een tweetalige dichtbundel (Papiamentu en Nederlands), € 23.854
Etienne Ys voor de Engelse en Papiamentu vertaling van een roman, aangevuld met audioboek, € 19.950

Het fonds ontving 15 aanvragen van organisaties. Hiervan werden er 6 gehonoreerd, met een maximum van € 50.000 per aanvraag. Hieronder worden alle subsidiebesluiten vermeld.

Business Center Bonaire voor het project *Echo’s van Bonaire*, € 0
Children’s Museum Curaçao voor het project *The Power of Water*, € 50.000
Dance and Arts Dimensions Academy voor het project *40 Years of Service*, € 0
Stichting Editorial Charuba voor het project *It Is a Boy – literaire monoloog over verzetsheld Boy Ecury*, € 0
Fundashon Arte di Palabra voor het organiseren van Arte di Palabra 2025, € 24.400
Fundashon di Kurason voor het project Festival di Palabra, € 0
Fundashon Dulce Maria voor het leesproject *Nos ta skibí, pa ábo lesa! Outor na palabra...*, € 0
Fundashon Nieuw Nederland Nobo voor de publicatie *Oral History Juliana Penstraat en omgeving Curaçao*, € 0
Funtopia Youth Initiative Foundation voor de vertaling, publicatie en distributie van een Engels-Nederlandse editie van

het boek *J’ouvert* van Lady Ruby Bute, € 19.714
Inspira Canvas Foundation voor het VR-project *Biba e Buki*, € 0
Sietsma Publishing voor het project *Flame Of The Summer / Vlam di Zomer*, € 0
Sint Maarten National Heritage Foundation and Museum voor het project *T’IS ‘WE’STORY - S’MAATIN TALES*, € 0
Stichting Lezen en Schrijven Bonaire voor de ontwikkeling en publicatie van zes Papiamentstalige kinderboeken, de organisatie van een schrijfwedstrijd en twee evenementen, € 49.600
Stichting Nos Rais voor de ontwikkeling van een digitale graphic novel en een VR-ervaring, € 50.000
Wintertuin Curaçao voor het literair erfgoedproject *Kurá di Kuenta*, € 20.322

Literatuur op het Scherm

De drie deelnemende teams aan het programma Literatuur op het Scherm, dat in 2023 van start ging, ontvingen in 2024 een aanvullend budget voor hun project. Dit zijn:

Martijn den Ouden, Wijnand Veneberg, e.a. voor een Poëziegame, € 11.000

Micha Hamel, Demian Albers (studio Apvis) e.a. voor een VR-installatie, € 11.000

Asha Karami, Johan van Dijke, e.a. voor een VR-film, € 11.000

Writer in residence / Reiskosten auteurs

In de schrijversresidentie zijn in 2024 in totaal 4 schrijvers ontvangen. In totaal is er aan 4 buitenlandse schrijvers voor in totaal € 8.100 aan beurzen verstrekt:

Carys Davies, € 1.350

Ronelda Kamfer, € 4.050

Bart Meuleman, € 1.350

Alfred Schaffer, € 1.350

In 2024 ontving 1 auteur die in een Letterenfonds-residentie verbleef een beurs voor reis- en/of verblijfskosten:

Pim Lammers voor een verblijf in het Ledig House, € 1.200

Eregelden

Sinds 1992 wordt door het fonds de regeling Eregelden uitgevoerd. Een eregeld is een jaarlijkse beurs die werd verleend op grond van de verdiensten van de schrijver of vertaler van de Nederlands- of Friestalige literatuur, de leeftijd van de auteur en de daarmee verband houdende vermindering van de mogelijkheid het werk op de oude voet door te zetten.

In 2012 is deze regeling in opdracht van het Ministerie van OCW stopgezet; nieuwe toekenningen zijn niet meer mogelijk. Maar auteurs die reeds een eregeld kregen van het Letterenfonds zullen dit ook in de toekomst blijven ontvangen. In 2024 ontvingen vijf schrijvers en vertalers een jaarlijks eregeld van € 7.500:

- Aline Glastra van Loon
- Else Hoog
- Els Pelgrom
- Ton van Reen
- Frans van Woerden (†)

Frans van Woerden is op 7 februari 2025 te Saint-Loup op 78-jarige leeftijd overleden.

Algemeen reglement

In het kader van het talentontwikkelingsproject Slow Writing Lab ontvingen de 9 deelnemers van 2024 een beurs van € 7.000. Dit zijn:

- Asmae Amaddou
- Olivier Arts
- Willemijn Bussink
- Stef Hulskamp
- Lena Plantinga
- Hagar Schuringa
- Nabil Tkhidousset
- Mees van Rijswijk
- Mina Yasien

In het kader van talentontwikkeling zijn vanuit het algemeen reglement aan 4 literaire makers en 2 organisaties subsidies toegekend:

- Angliet Baidjoe voor begeleiding en coaching, redactie, productie en verspreiding van vier meertalige kinderboeken op Bonaire, € 10.500
- Beyond Walls voor het talent- en uitwisselingsproject *Untitled Remastered* voor nieuwe en opkomende schrijvers, € 40.000
- Roland Colastica voor het schrijven van een eerste roman voor volwassenen, met coaching van Nelleke Noordervliet, € 12.500
- Arturo Desimone voor een debuutbundel in het Papiamentu, inclusief boekpresentatie op Aruba, € 5.000
- Jeroen Heuvel voor het vertalen van het boek *Popol Vuh* in het Papiamentu, inclusief nieuwe illustraties door Alejandra Cijntje, € 7.000
- Stichting LM Publishers voor productie en transport van het boek *From Slavery to Freedom* van Loekie Morales naar scholen en bibliotheken op Sint Maarten, € 5.025

In het kader van diversiteit is vanuit het algemeen reglement 1 subsidie toegekend:

Ado Ato Interactive voor de vertaling van de mobiele AR-game *Anouschka* in het Nederlands, € 10.000
El Hizra en **ROSE Stories**, die in 2022 subsidie kregen van het Letterenfonds, ontvingen een indexatie van respectievelijk € 3.281 en € 2.734

In het kader van Doel 1: Creatie, productie en presentatie, zijn vanuit het algemeen reglement 6 bijdragen verstrekt:

- Leeuwarden City of Literature** voor de honoraria van 30 Friese auteurs voor hun bijdrage aan *Klein geluk*, onderdeel van het culturele programma Arcadia 2025, € 21.000
- Geerten Meijsing** ontving een afrondingssubsidie voor een roman, € 7.500
- Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid** voor de honoraria van de auteurs die bijdragen aan een boek met de werktitel *Suriname 50 jaar onafhankelijk. Een tijdslijn vol verhalen*, € 10.000
- Noord Nederlands Toneel** ten behoeve van de residentie van Mohamedou Ould Slahi in het Amsterdam Vluchtstad-appartement, € 30.000
- Tresoar** voor *It mei de pinne winne*, een vierjarige impuls voor de Friese literatuur en het ontwikkelen van Fries schrijftalent, € 150.000
- Vlaams-Nederlands Huis deBuren** voor een Fries-Nederlandse uitgave van *Reade runen* van Ella Wassenaar en een aansluitende podiumpresentatie met Vlaamse en Friese makers, € 15.000

Doel 2: Vertaalde literatuur

Projectsubsidies voor literaire vertalingen

Via de projectsubsidies voor literaire vertalingen kunnen literair vertalers subsidie aanvragen voor de vertaling van een boek. Vertalers kunnen een toeslag aanvragen voor selectie- en editiewerkzaamheden of voor het schrijven van een voor- of nawoord. In 2024 werden 213 aanvragen toegekend aan 141 vertalers.

Het budget voor deze regeling is voor een klein deel (8 toekenningen) afkomstig uit de Impulsgelden voor startende literaire makers.

- Ralph Aarnout** voor een vertaling uit het Duits van Sylvie Schenk *Schnell, dein Leben*, Cossee, € 3.691
- Rianne Aarts** voor een vertaling uit het Italiaans van Cristina Cassar Scalia *Sabbia nera*, Marmer, € 4.644; en voor een vertaling uit het Italiaans van Ugo Barbara *I Malarazza*, Xander, € 6.891
- Jos den Bekker** voor een vertaling uit het Spaans van María Jesús Fuente Pérez *La luz de mis ojos*, Omniboek, € 16.914
- Monique ter Berg** voor een vertaling uit het Engels van Viet Thanh Nguyen *A Man of Two Faces – A Memoir, A History, A Memorial*, Marmer, € 4.104
- Peter Bergsma** voor een vertaling uit het Engels van Percival Everett *James*, Atlas Contact, € 7.439
- Lidwien Biekmann** voor een vertaling uit het Engels van Rachel Kushner *Creation Lake*, Atlas Contact, € 10.537; en voor een vertaling uit het Engels van Paul Lynch *Prophet Song*, Prometheus, € 4.677
- Erik Bindervoet** voor een vertaling uit het Engels van Claire Messud *This Strange Eventful History*, Ambo|Anthos, € 15.879; en voor een vertaling uit het Engels van Djuna Barnes *Nightwood* en voor het schrijven van een nawoord hierbij, Orlando, € 10.205
- Yond Boeke** voor een vertaling uit het Italiaans van Paolo Cognetti *Giú nella valle*, De Bezige Bij, € 1.320
- Koen Boelens** voor een vertaling uit het Engels van Eugene Finkel *Intent to Destroy*, Ambo|Anthos, € 11.115

Anneke Bok voor een vertaling uit het Engels van Sarah Tarlow *The Archaeology of Loss*, Van Oorschot, € 8.573; en voor een vertaling uit het Engels van TJ Klune *Somewhere Beyond the Sea*, Volt, € 7.382

Hans Boland voor een vertaling uit het Russisch van Fjodor Dostojevski *Een lieve meid*, Athenaeum - Polak & Van Gennepe, € 2.644

Adri Boon voor een vertaling uit het Catalaans van Irene Solà *Et vaig donar ulls i vas mirar les tenebres*, Cossee, € 5.588

Tjalling Bos voor een vertaling uit het Afrikaans van Jaco Jacobs *Die meisie met vlerke*, Ploegsma, € 3.154

Jan Robert Braat voor een vertaling uit het Russisch van Maria Stepanova *Verdwijntruc*, De Bezige Bij, € 3.795

Geert van Bremen voor een vertaling uit het Japans van Uketsu *Henna e*, Meridiaan, € 6.050

Carlijn Brouwer voor een vertaling uit het Frans van Kevin Lambert *Que notre joie demeure*, De Arbeiderspers, € 10.364

Paul Bruijn voor een vertaling uit het Engels van Richard Wright *Native Son*, Van Oorschot, € 9.185

Edgar de Bruin voor een vertaling uit het Tsjechisch van Ota Pavel *Smrt krásných srnců*, Koppertnik, € 2.640

Brigitte Coopmans voor een vertaling uit het Spaans van Leila Guerriero *La dificultad del fantasma*, Meridiaan, € 3.476

Kiki Coumans voor een vertaling uit het Frans van Marguerite Duras *Privé-domeindeel* en voor het schrijven van een voorwoord hierbij, De Arbeiderspers, € 13.620; voor een vertaling uit het Frans van Édouard Louis *Monique s'évade*, De Bezige Bij, € 2.805; voor een vertaling uit het Frans van Marguerite Duras *Les Yeux bleus cheveux noirs*, Vleugels, € 2.984; en voor een vertaling uit het Frans van Félicia Viti *La fille verticale*, Vleugels, € 2.090

Bernadette Custers voor een vertaling uit het Deens van Lise Villadsen *Byttedyr*, Unieboek | Het Spectrum, € 7.099

Tatjana Daan voor een vertaling uit het Frans van Louis-Ferdinand Céline *La Volonté du Roi Krogold, suivi de La Légende du Roi René*, Athenaeum - Polak & Van Gennepe, € 10.010; en voor een vertaling uit het Frans van Olivier Guez *Mesopotamia*, Meulenhoff, € 10.823

Veronica Divendal voor een vertaling uit het Turks van İhsan Oktay Anar *Puslu kıtalar atlası*, De Arbeiderspers, € 9.680

Toon Dohmen voor een vertaling uit het Engels van Timothy Snyder *On Freedom*, Balans, € 7.034

Robert Dorsman voor een vertaling uit het Afrikaans van Francois Smith *Die Getuienis*, Zirimiri Press, € 5.066

Pieter van der Drift voor een vertaling uit het Italiaans van Silvia Avallone *Cuore nero*, De Bezige Bij, € 11.143; en voor een vertaling uit het Italiaans van Davide Morosinotto *Il figlio del mare*, Pelckmans, € 6.883

Mara van Duijn voor een vertaling uit het Duits van Jarka Kubsova *Marschlande*, Atlas Contact, € 8.364

Petra C. van der Eerden voor een vertaling uit het Engels van Taffy Brodesser-Akner *Long Island Compromise*, Prometheus, € 8.413

Arie van der Ent voor een vertaling uit het Russisch van Nikolaj Gogol *Pis'ma*, woord in blik, € 17.600

Jan Lodewijk Eshuis voor een vertaling uit het Russisch van Sasja Filipenko *КРЕМУЛЯТОР*, Meridiaan, € 4.977

Anne Folkertsma voor een vertaling uit het Duits van Angela Merkel en Beate Baumann *Freiheit*, De Arbeiderspers, € 11.836; en voor een vertaling uit het Duits van Elena Fischer *Paradise Garden*, Meulenhoff, € 8.286

Molly van Gelder voor een vertaling uit het Engels van Richard Wright *Native Son*, Van Oorschot, € 9.185

Reintje Ghoos voor een vertaling uit het Frans van Cédric Sapin-Defour *Son odeur après la pluie*, Ambo|Anthos, € 4.920; voor een vertaling uit het Frans van Mme De Staël *De l'influence des passions sur le bonheur des individus et des nations*, Boom, € 4.398; en voor een vertaling uit het Frans van Manon Garcia *La Conversation des Sexes*, Boom, € 5.377

Lisette Graswinckel voor een vertaling uit het Engels van Ursula Parrott *Ex-Wife*, Atlas Contact, € 7.578; voor een vertaling uit het Engels van Susie Boyt *Loved and Missed*, Van Maaskant Haun, € 6.886; en voor een vertaling uit het Engels van Olivia Manning *School for Love*, Van Maaskant Haun, € 8.360

Eef Gratama voor een vertaling uit het Frans van Monica Sabolo *La vie clandestine*, Standaard, € 9.240

Nico Groen voor een vertaling uit het Engels van Robert Macfarlane *Is a River Alive?*, Athenaeum - Polak & Van Gennep, € 12.430

Jan van der Haar voor een vertaling uit het Italiaans van Ada d'Adamo *Come d'Aria*, De Arbeiderspers, € 3.520; en voor een vertaling uit het Italiaans van Antonio Scurati *M. L'ora del destino*, Wereldbibliotheek, € 16.946

Goverdien Hauth-Grubben voor een vertaling uit het Duits van Simone Meier *Die entflammt*, Meridiaan, € 6.930; en voor een vertaling uit het Duits van Evelyn Roll *Pericallosa*, Pluim, € 12.104

Hanneke van der Heijden voor een vertaling uit het Turks van Korkuyu Beklerken *Oguz Atay* en voor het schrijven van een nawoord hierbij, Van Oorscot, € 6.873

Frank Hendriks voor een vertaling uit het Fins van Eeva Kilpi *Jatkosodan aika*, Wilde aardbeien, € 9.614

Ria van Hengel voor een vertaling uit het Duits van Thomas Mann *Die Erzählungen- band 1 & band 2 (selectie)*, Van Oorscot, € 37.180

Robbert-Jan Henkes voor een vertaling uit het Russisch van Vladimir Vysotski *Liedteksten* en voor het schrijven van een nawoord hierbij, Benerus, € 7.970; en voor een vertaling uit het Engels van Lewis Carroll *Alice's Adventures in Wonderland & Through the Looking-Glass* en voor het schrijven van een nawoord hierbij, Van Oorscot, € 8.826

Nicolette Hoekmeijer voor een vertaling uit het Engels van Carys Davies *Clear*, Meulenhoff, € 3.993; voor een vertaling uit het Engels van Kate Zambreno *Heroines*, Koppertnik, € 9.974; en voor een vertaling uit het Engels van Kathryn Scanlan *Kick the Latch*, Van Oorscot, € 3.003

Adriaan van der Hoeven voor een vertaling uit het Deens van Solvej Balle *Om udregning af rumfang IV*, Oevers, € 2.939

Jeanne Holierhoek voor een vertaling uit het Frans van Didier Éribon *Vie, vieillesse et mort d'une femme du peuple*, Athenaeum - Polak & Van Gennep, € 8.982; en voor een vertaling uit het Frans van Jonathan Littell *Un endroit inconvenient*, De Arbeiderspers, € 9.488

Liesbeth Huijter voor een vertaling uit het Noors van Tore Renberg *Lungeflyteprøven*, De Bezige Bij, € 24.525; en voor

een vertaling uit het Noors van Sara Sølberg *Sarabande*, HetMoet, € 6.826

Peter Huijter voor een vertaling uit het Duits van Axel Hacke *Über die Heiterkeit in schwierigen Zeiten*, De Bezige Bij, € 4.012; en voor een vertaling uit het Duits van Eva von Redecker *Revolution für das Leben*, ISVW, € 5.165

Astrid Huisman voor een vertaling uit het Engels van Elaine Feeney *How to Build a Boat*, HetMoet, € 9.050

Jetty Huisman voor een vertaling uit het Engels van Viet Thanh Nguyen *A Man of Two Faces – A Memoir, A History, A Memorial*, Marmer, € 4.104; en voor een vertaling uit het Engels van Christine Dwyer Hickey *Our London Lives*, Marmer, € 16.144

Hendrik Hutter voor een vertaling uit het Spaans van Fernando Aramburu *Hijos de la Fábula*, Wereldbibliotheek, € 6.645

Wouter de Jong voor een vertaling uit het Noors van Oliver Lovrenski *Da vi var yngre*, Oevers, € 2.698

Jenny de Jonge voor een vertaling uit het Engels van Jenny Valentine *Us in the Before and After*, Luitingh-Sijthoff, € 4.818; en voor een vertaling uit het Engels van Meg Rosoff *Almost Nothing Happened*, Luitingh-Sijthoff, € 3.799

Eline Jongsma voor een vertaling uit het Zweeds van Sara Gordan *Natten*, Oevers, € 4.290; voor een vertaling uit het Zweeds van Anneli Jordahl *Björnjägarens döttrar*, Oevers, € 11.869; en voor een vertaling uit het Zweeds van Amanda Svensson *Själens telegraf*, Wereldbibliotheek, € 7.581

Johannes Jonkers voor een vertaling uit het Engels van Olivia Manning *The Great Fortune*, De Bezige Bij, € 11.660

Jan Bert Kanon voor een vertaling uit het Duits van Manès Sperber *Die vergebliche Warnung. All das Vergangene...*, Van Maaskant Haun, € 9.834

Inge Kok voor een vertaling uit het Engels van Kate Atkinson *Death at the Sign of the Rook*, Atlas Contact, € 11.053

Janine van der Kooij voor een vertaling uit het Engels van Timothy Snyder *On Freedom*, Balans, € 7.034

Hellen Kooijman voor een vertaling uit het Bulgaars van Georgi Gospodinov *Estestven Roman*, Ambo|Anthos, € 2.941; en voor een vertaling uit het Bulgaars van Joanna Elmy *Napraveni ot vina (Born of Guilt)*, De Bezige Bij, € 6.650

Maartje de Kort voor een vertaling uit het Frans van Nicolas Mathieu *Le Ciel ouvert*, Meulenhoff, € 2.853

Arieke Kroes voor een vertaling uit het Spaans van Alma Delia Murillo *La cabeza de mi padre*, Atlas Contact, € 5.933

Rob Kuitenbrouwer voor een vertaling uit het Engels van Patrick Joyce *Remembering Peasants*, De Arbeiderspers, € 6.710; en voor een vertaling uit het Engels van Jill Lepore *The American Beast*, De Arbeiderspers, € 5.335

Barbara de Lange voor een vertaling uit het Engels van Lafcadio Hearn *Kwaidan* en voor het schrijven van een nawoord bij *Chita* van dezelfde auteur, Koppernik, € 4.515; en voor een vertaling uit het Engels van Rita Bullwinkel *Headshot*, Koppernik, € 5.145

Paul van der Lecq voor een vertaling uit het Engels van Tash Aw *The South*, De Bezige Bij, € 7.480; en voor een vertaling uit het Engels van Daphne Geismar *Invisible Years*, Waanders, € 10.230

Mijke Hadewey van Leersum voor een vertaling uit het Zweeds van Jenny Jägerfeld *Brorsan är kung*, Ploegsma, € 2.584

Auke Leistra voor een vertaling uit het Engels van Jonathan Dimbleby *Endgame 1944*, De Arbeiderspers, € 20.130; voor een vertaling uit het Engels van Kevin Barry *The Heart in Winter*, De Bezige Bij, € 6.864; en voor een vertaling uit het Engels van David Szalay *Flesh*, Nijgh & Van Ditmar, € 9.900

Frank Lekens voor een vertaling uit het Engels van Patrick Joyce *Remembering Peasants*, De Arbeiderspers, € 6.710; voor een vertaling uit het Engels van Jill Lepore *The American Beast*, De Arbeiderspers, € 5.335; en voor een vertaling uit het Engels van Taffy Brodesser-Akner *Long Island Compromise*, Prometheus, € 8.413

Brenda Lelie voor een vertaling uit het Lets van Zigmunds Skujiņš *Gulta ar zelta kāju*, Prometheus, € 18.826

Harrie Lemmens voor een vertaling uit het Portugees van Fernando Pessoa *Fausto*, De Arbeiderspers, € 18.338; en voor een vertaling uit het Portugees van António Lobo Antunes *O Tamanho do Mundo* en voor het schrijven van een nawoord hierbij, Van Maaskant Haun, € 9.261

Karol Lesman voor een vertaling uit het Pools van Jakub Malecki *Sąsiednie kolory*, Querido, € 6.169

Maarten Liebregts voor een vertaling uit het Japans van Emi Yagi *Kūshin Techō*, Mozaïek, € 5.365

Inger Limburg voor een vertaling uit het Engels van Elizabeth Strout *Tell Me Everything!*, Atlas Contact, € 5.323; en voor een vertaling uit het Engels van Liz Moore *The God of the Woods*, Nieuw Amsterdam, € 13.750

Gertrud Maes voor een vertaling uit het Frans van Maurice Leblanc *La Comtesse de Cagliostro*, Oevers, € 8.250

Mattho Mandersloot voor een vertaling uit het Koreaans van Yeon Somin *The healing season of pottery*, Ambo|Anthos, € 4.050; voor een vertaling uit het Koreaans van Kim Ae-ran *Mijn bonzende leven*, Blauw Gras, € 5.742; en voor een vertaling uit het Koreaans van Jang Ryujin *To the moon*, De Geus, € 7.865

Silvia Marijnissen voor een vertaling uit het Chinees van Hu Anyan *Wo zai Beijing song kuaidi*, De Arbeiderspers, € 12.870; en voor een vertaling uit het Chinees van Ling Yu *Selectie van 50 gedichten* en voor het schrijven van een nawoord hierbij, Poëziecentrum, € 8.301

Lydia Meeder voor een vertaling uit het Engels van Nick Harkaway *Karla's Choice*, Luitingh-Sijthoff, € 7.388

Sanne van der Meij voor een vertaling uit het Frans van Romain Gary *Les cerfs-volants*, Borgerhoff & Lamberigts, € 10.813

Kees Mercks voor een vertaling uit het Tsjechisch van Bohumil Hrabal *Dopisy Dubence* en voor het schrijven van een nawoord hierbij, Prometheus, € 10.043

Irene van de Mheen voor een vertaling uit het Spaans van Marina Yuszczuk *La sed*, Atlas Contact, € 7.122; en voor een vertaling uit het Spaans van Agustina Bazterrica *Las indignas*, Meridiaan, € 4.389

Janny Middelbeek-Oortgiesen voor een vertaling uit het Zweeds van Gun-Britt Sundström *Maken*, De Geus, € 16.457; en voor een vertaling uit het Zweeds van Andrev Walden *Jävla karlar*, Wereldbibliotheek, € 7.921

Niek Miedema voor een vertaling uit het Engels van Hilary Mantel *A Memoir of My Former Self*, Meridiaan, € 5.154; en voor een vertaling uit het Engels van Garrett Carr *The Boy From The Sea*, Wereldbibliotheek, € 5.183

Laura Molenaar voor een vertaling uit het IJslands van María Elisabet Bragadóttir *Sápufluglinn*, Oevers, € 1.577

Jos Moortgat voor een vertaling uit het Oekraïens van Oksana Zaboezjko *Muzej pokynoetych sekretiv*, Cossee, € 13.127

Arjaan van Nimwegen voor een vertaling uit het Engels van Julia Phillips *Bear*, Meulenhoff, € 3.465

Thijs van Nimwegen voor een vertaling uit het Engels van Julia Phillips *Bear*, Meulenhoff, € 3.465

Jelle Noorman voor een vertaling uit het Engels van Richard Powers *Playground*, Atlas Contact, € 13.641

Pauline Onderwater voor een vertaling uit het Engels van Tsitsi Dangarembga *The Book of Not*, Mozaïek, € 4.200

Frans Oosterholt voor een vertaling uit het Catalaans van Llorenç Villalonga *Andrea Victrix* en voor het schrijven van een nawoord hierbij, Nobelman, € 10.390; en voor een vertaling uit het Catalaans van Antoni Mari *El vas de plata*, Zirimiri Press, € 2.579

Marika Otte voor een vertaling uit het Zweeds van Annika Norlin *Stacken*, Mozaïek, € 11.024

Marcel Otten voor een vertaling uit het IJslands van Gyrðir Eliasson *Suðurlugginn*, Oevers, € 3.100

Hilde Pach voor een vertaling uit het Hebreeuws van Maya Kessler *Rosenfeld*, Meridiaan, € 14.740

Fannah Palmer voor een vertaling uit het Engels van Yael van der Wouden *The Safekeep*, Chaos, € 3.781; en voor een vertaling uit het Engels van Audre Lorde *Zami: A New Spelling of my Name* en voor het schrijven van een voorwoord hierbij, HetMoet, € 13.386

Annemart Pilon voor een vertaling uit het Italiaans van Cristina Cassar Scalia *Sabbia nera*, Marmer, € 4.644; en voor een vertaling uit het Italiaans van Erri De Luca *Impossibile*, HetMoet, € 2.209

Jantsje Post voor een vertaling uit het Duits van Angela Merkel en Beate Baumann *Freiheit*, De Arbeiderspers, € 11.836

Ard Posthuma voor een vertaling uit het Duits van Robert Walser *Komödie*, Koppertnik, € 4.109

Charlotte Pothuizen voor een vertaling uit het Pools van Urszula Honek *Białe noce*, De Bezige Bij, € 5.440; voor een vertaling uit het Pools van Maciej Miłkowski *Selectie verhalen*,

Pegasus, € 3.036; en voor een vertaling uit het Pools van Szczepan Twardoch *Pokora*, Pegasus, € 14.520

Annemarie Raas voor een vertaling uit het Fins van Iida Turpeinen *Elolliset*, De Geus, € 7.768

Nadia Ramer voor een vertaling uit het Engels van Natasha Brown *Universality*, De Geus, € 3.814

Maaïke van Rijn voor een vertaling uit het Noors van Karl Ove Knausgård *Det tredje riket*, De Geus, € 13.826

Josephine Rijnaarts voor een vertaling uit het Duits van Julia Schoch *Das Liebespaar des Jahrhunderts*, De Arbeiderspers, € 4.620; en voor een vertaling uit het Duits van Aglaja Veteranyi *Warum das Kind in der Polenta kocht*, Oevers, € 4.840

Charlotte van Rooden voor een vertaling uit het Roemeens van Ruxandra Burcescu *Instabil*, Pegasus, € 6.859

Lucie van Rooijen voor een vertaling uit het Engels van Elizabeth Strout *Tell Me Everything!*, Atlas Contact, € 4.355

Lucie van Rooijen voor een vertaling uit het Engels van Sulaiman Addonia *The Seers*, Jurgen Maas, € 5.038; en voor een vertaling uit het Engels van Tom Newlands *Only Here, Only Now*, Wereldbibliotheek, € 12.100

Els de Roon Hertoge voor een vertaling uit het Russisch van Darja Serenko *Meisjes en instituties, Ik wens as voor mijn huis*, Koppertnik, € 1.579

Karina van Santen voor een vertaling uit het Engels van Lionel Shriver *Mania*, Atlas Contact, € 4.939; voor een vertaling uit het Engels van Roxana Robinson *Leaving*, Atlas Contact, € 3.756; voor een vertaling uit het Engels van Salman Rushdie *Knife*, Pluim, € 3.424; voor een vertaling uit het Engels van Ali Smith *Gliff*, Prometheus, € 2.851; en voor een vertaling uit het Engels van Anne de Marcken *It lasts forever and then it's over*, Koppertnik, € 1.579

Lucie Schaap voor een vertaling uit het Engels van Abdulrazak Gurnah *By the Sea*, Meulenhoff, € 11.066; en voor een vertaling uit het Engels van Abdulrazak Gurnah *Desertion*, Meulenhoff, € 10.758

Alfred Schaffer voor een vertaling uit het Afrikaans van Ronelda Kamfer *Kompoun*, Podium, € 6.094

Eugenie Schoolderman voor een vertaling uit het Spaans van Samanta Schweblin *El buen mal*, Meridiaan, € 5.170

Hilda Schraa voor een vertaling uit het Italiaans van Davide Coppo *La parte sbagliata*, Atlas Contact, € 7.535; en voor een vertaling uit het Italiaans van Donatella Di Pietrantonio *L'età fragile*, De Bezige Bij, € 4.598

Roel Schuyt voor een vertaling uit het Albanees van Fatos Lubonja *Jetë burgu*, Het wereldvenster, € 7.155; en voor een vertaling uit het Kroatisch van Slobodan Šnajder *Anđeo nestajanja*, Wereldbibliotheek, € 11.999

Jan Sietsma voor een vertaling uit het Duits van Werner Herzog *Die Zukunft der Wahrheit*, De Arbeiderspers, € 2.860; voor een vertaling uit het Duits van Eva von Redecker *Revolution für das Leben*, ISVW, € 5.165; en voor een vertaling uit het Duits van Michail Sjisjkin *Frieden oder Krieg*, Querido, € 6.257

Tieske Slim voor een vertaling uit het Tsjechisch van Jiří Hájíček *Dešt'ová hůl*, Nobelman, € 5.700

Froukje Slofstra voor een vertaling uit het Russisch van Georgi Demidov *Fone Kvas*, Standaard, € 3.740

Manon Smits voor een vertaling uit het Italiaans van Alba de Céspedes *Dalla parte di lei*, Meridiaan, € 18.315

Marina Snoek-Gorelik voor een vertaling uit het Oekraiens van Oksana Zaboezjko *Muzej pokynoetych sekretiv*, Cossee, € 13.127

Ymke van der Staay voor een vertaling uit het Duits van Caroline Wahl *22 Bahnen*, Cossee, € 5.558; en voor een vertaling uit het Duits van Annabelle Hirsch *Die Dinge. Eine Geschichte der Frauen in 100 Objekten*, Podium, € 11.167

Fennie Steenhuis voor een vertaling uit het Spaans van Mercedes Abad *Escuela de escritura*, Ambo|Anthos, € 3.851

Marian van der Ster voor een vertaling uit het Engels van Lionel Shriver *Mania*, Atlas Contact, € 4.265; en voor een vertaling uit het Engels van Roxana Robinson *Leaving*, Atlas Contact, € 7.512

Jan Pieter van der Sterre voor een vertaling uit het Frans van Cédric Sapin-Defour *Son odeur après la pluie*, Ambo|Anthos, € 4.920; voor een vertaling uit het Frans van Mme De Staël *De l'influence des passions sur le bonheur des individus et des nations*, Boom, € 4.398; en voor een vertaling uit het Frans van Manon Garcia *La Conversation des Sexes*, Boom, € 5.377

Tjadine Stheeman voor een vertaling uit het Engels van Paul Lynch *Prophet Song*, Prometheus, € 5.227

Hester Tollenaar voor een vertaling uit het Frans van Isabelle Pandazopoulos *Les sept maisons d'Anna Freud*, Mozaïek, € 9.174

Peter Valkenet voor een vertaling uit het Spaans van Mariana Enriquez *Un lugar soleado para gente sombría*, De Bezige Bij, € 7.480; en voor een vertaling uit het Spaans van Pedro Almodóvar *El último sueño*, Meridiaan, € 6.523

Jeske van der Velden voor een vertaling uit het Engels van Rachel Cusk *Parade*, De Bezige Bij, € 7.007

Ruben Verhasselt voor een vertaling uit het Hebreeuws van Etgar Keret *Otokorekt*, Wereldbibliotheek, € 4.928

Joris Vermeulen voor een vertaling uit het Frans van Eric Chacour *Ce que je sais de toi*, De Bezige Bij, € 6.600; voor een vertaling uit het Engels van Jonathan Coe *The Proof of My Innocence*, De Bezige Bij, € 5.995; en voor een vertaling uit het Engels van Alain de Botton *A Therapeutic Journey*, Nijgh & Van Ditmar, € 9.460

Carolijn Visschers voor een vertaling uit het Duits van Thomas Sparr *'Ich will fortleben, auch nach meinem Tod'*, Prometheus, € 6.116

Ronald Vlek voor een vertaling uit het Engels van Julian Barnes *Changing my mind*, Atlas Contact, € 1.716

Lette Vos voor een vertaling uit het Engels van Cristina Rivera Garza *Liliana's Invincible Summer*, De Geus, € 9.119; voor een vertaling uit het Engels van Audrey Magee *The Colony*, Oevers, € 7.700; en voor een vertaling uit het Engels van Josephine W. Johnson *The inland island*, Van Oorschot, € 4.815

Martine Vosmaer voor een vertaling uit het Engels van Salman Rushdie *Knife*, Pluim, € 3.424; voor een vertaling uit het Engels van Ali Smith *Gliff*, Prometheus, € 2.851; en voor een vertaling uit het Engels van Anne de Marcken *It lasts forever and then it's over*, Koppernik, € 1.579

Roos van de Wardt voor een vertaling uit het Engels van Gaia Vince *Nomad Century*, Ten Have, € 10.230; en voor een vertaling uit het Engels van Yael van der Wouden *The Safekeep*, Chaos, € 4.378

Maarten van der Werf voor een vertaling uit het Engels van Rachel Kousser *Alexander at the End of the World*, Athenaeum - Polak & Van Gennep, € 6.690; voor een vertaling uit het Engels van Kenneth W. Harl *Empires of the Steppes*, Omniboek, € 11.123; voor een vertaling uit het Engels van Ilan Pappé *A Very Short History of the Israel–Palestine Conflict*, Omniboek, € 1.760; en voor een vertaling uit het Engels van Josephine Quinn *How the World Made the West*, Thomas Rap, € 11.513

Jacques Westerhoven voor een vertaling uit het Japans van Junichiro Tanizaki *Chijin no ai*, Atlas Contact, € 11.440

Arthur Wevers voor een vertaling uit het Frans van Gaspard Koenig *Humus*, Mozaïek, € 11.039

Guido van de Wiel voor een vertaling uit het Engels van Walter Abish *Alphabetical Africa* en voor het schrijven van een nawoord hierbij, Van Oorschot, € 5.663

Mark Wildschut voor een vertaling uit het Duits van Rüdiger Safranski *Kafka. Um sein Leben schreiben*, Atlas Contact, € 7.874; voor een vertaling uit het Duits van Byung-Chul Han *Die Krise der Narration*, Ten Have, € 1.933; en voor een vertaling uit het Duits van Byung-Chul Han *Vom Verschwinden der Rituale*, Ten Have, € 2.359

Ine Willems voor een vertaling uit het Engels van Sylvia Townsend Warner *Lolly Willowes*, Orlando, € 6.983

Eva Wissenburg voor een vertaling uit het Frans van Mathieu Belezi *Attaquer la terre et le soleil*, Vleugels, € 3.520; en voor een vertaling uit het Frans van Eugène Savitzkaya *Fou de Paris*, Vleugels, € 3.018

Martine Woudt voor een vertaling uit het Frans van Neige Sinno *Triste tigre*, Prometheus, € 6.799; voor een vertaling uit het Frans van Jean-Baptiste Andrea *Veiller sur elle*, Oevers, € 12.980; en voor een vertaling uit het Frans van Claudie Hunzinger *Un chien à ma table*, Oevers, € 6.270

Michal van Zelm voor een vertaling uit het Deens van Asta Olivia Nordenhof *Djævlebogen*, Das Mag, € 2.706; en voor een vertaling uit het Noors van Knut Hamsun *Markens grøde*, Oevers, € 13.200

Rymke Zijlstra voor een vertaling uit het Noors van Ingeborg Arvola *Kniven i ilden*, De Bezige Bij, € 7.885

Prescilla van Zoest voor een vertaling uit het Frans van Christophe Boltanski *King Kasai*, Cossee, € 2.976
Dorette Zwaans voor een vertaling uit het Italiaans van Ugo Barbara *I Malarazza*, Xander, € 6.891

Starters- en ontwikkelbeurzen literair vertalers

Via deze regeling kunnen beginnende vertalers een startersbeurs aanvragen. Deze zijn specifiek voor het schrijven van een eerste boekvertaling in het Nederlands of Fries. 11 vertalers ontvingen in 2024 een starterbeurs:

- Marianne van Amersfoort-Gerritsen** voor een vertaling uit het Engels van Rebecca Boyle *Our Moon*, Zwartjes & Labović, € 5.000
- Roebi Heinst** voor een vertaling uit het Japans van Sōsuke Natsukawa *De kat die een bibliotheek ging redden*, A.W. Bruna, € 4.500
- Annemiek van Grondel** voor een vertaling uit het Italiaans van Corrado Debiasi *Il villaggio dei monaci senza tempo*, Ambo|Anthos, € 5.000
- Lotte Lentes** voor een vertaling uit het Duits van Martina Hefter *Hey guten Morgen, wie geht es dir?*, Lebowski, € 3.188
- Eveline Mineur** voor een vertaling uit het Grieks van Amanda Michalopoulou *Waarom ik mijn beste vriendin heb vermoord*, HetMoet, € 6.132
- David Pfaff** voor een vertaling uit het Koreaans van Yeon Somin *The healing season of pottery*, Ambo|Anthos, € 3.313
- Gitte Postel** voor een vertaling uit het Engels van Sunil Amrith *The Burning Earth*, Athenaeum - Polak & Van Gennep, € 3.850
- Alyssia Sebes** voor een vertaling uit het Spaans van Jazmina Barrera *Línea negra*, Meridiaan, € 2.432
- Esther Stoffers** voor een vertaling uit het Engels van Lucy Caldwell *These Days*, Van Maaskant Haun, € 5.000
- Francisca van Vark** voor een vertaling uit het Koreaans van Kim Eui Kyung *Hello Baby*, Pluim, € 2.888
- Daniëlle Visser** voor een vertaling uit het Engels van TJ Klune *Somewhere beyond the sea*, Volt, € 5.000

Via dezelfde regeling kunnen vertalers van alle ervaringsniveaus een ontwikkelbeurs aanvragen van maximaal € 2.500 voor hun professionele ontwikkeling. 34 vertalers ontvingen in 2024 een ontwikkelbeurs:

- Ralph Aarnout** voor het volgen van een cursus en een studiereis, € 2.500
- Jan Robert Braat** voor het volgen van een cursus en een studiereis, € 2.500
- Brigitte Coopmans** voor een studiereis, € 1.356
- Kiki Coumans** voor een studiereis, € 2.500
- Veronica Divendal** voor een studiereis, € 2.500
- Pieter van der Drift** voor twee studiereizen en het schrijven van leesrapporten, € 2.461
- Reintje Ghoos** voor het volgen van cursussen, € 2.485
- Henrieke Herber** voor een studiereis en het schrijven van leesrapporten, € 2.500
- Astrid Huisman** voor het (leren) verbeteren van online zichtbaarheid, € 2.500
- Barbara de Lange** voor coaching, € 1.125
- Brenda Lelie** voor coaching, € 2.475
- Harrie Lemmens** voor een fragmentvertaling en een publieksprogramma daaromheen, € 2.000
- Maarten Liebregts** voor een studiereis, € 2.500
- Ruben van Luijk** voor een fragmentvertaling en coaching, € 2.010
- Gertrud Maes** voor een studiereis en het maken van een video, € 978
- Silvia Marijnissen** voor een fragmentvertaling, € 2.500
- Etta Maris** voor onderzoek naar nieuwe titels en het schrijven van leesrapporten, € 2.500
- Nevorice Matheu** voor een fragmentvertaling, € 2.500
- Sanne van der Meij** voor een studiereis en het volgen van een cursus, € 1.535
- Janny Middelbeek-Oortgiesen** voor een studiereis en een fragmentvertaling, € 2.425
- Eveline Mineur** voor een fragmentvertaling, € 2.239
- Michiel Nijenhuis** voor een fragmentvertaling, € 2.500
- Frans Oosterholt** voor een fragmentvertaling, € 2.125
- Fannah Palmer** voor coaching, € 2.500
- Charlotte Pothuizen** voor coaching en het volgen van cursussen, € 2.416
- Charlotte van Rooden** voor een studiereis en het schrijven van leesrapporten, € 2.455

Bijlage 4
Subsidiebesluiten

Alfred Schaffer voor een studiereis, € 1.966
Jan Sietsma voor een fragmentvertaling, € 2125
Manon Smits voor een studiereis en het schrijven van leesrapporten, € 2.257
Jan Pieter van der Sterre voor het volgen van cursussen, € 2.485
Annelous Stiggelbout voor een studiereis, € 2.130
Joost Vormeer voor een cursus, coaching en het schrijven van een leesrapport, €2.500
Monse Weijers voor een fragmentvertaling, € 2.487
Arthur Wevers voor een fragmentvertaling, € 1.844

Schwob
In 2024 ontving het Letterenfonds 31 aanvragen van uitgevers voor de uitgave van een klassiek boek uit de wereldliteratuur. 25 aanvragen werden gehonoreerd. Over de volgende aanvragen is besloten:

Atlas Contact voor Ursula Parrott *Ex-vrouw* in vertaling van Lisette Graswinckel, € 0
Cossee voor Cordelia Edvardson *Gebrand kind zoekt het vuur* in vertaling van Bertie van der Meij, € 5.560
Cossee voor Cesare Pavese *De man en het vuur* in vertaling van Max Nord, € 0
Cossee voor Anna Seghers *Het zevende kruis* in vertaling van Nico Rost, € 0
De Arbeiderspers voor Jean Giono *De blauwe jongen* in vertaling van Kiki Coumans, € 2.071
De Geus voor James Baldwin *Giovanni's kamer* in vertaling van Manik Sarkar, € 3.970
De Geus voor James Baldwin *Een zoon van Amerika* in vertaling van Manik Sarkar, € 2.636
De Geus voor bell hooks *Alles over liefde* in vertaling van Jenny Mijnhijmer, € 0
HetMoet voor Eve Babitz *Lome dagen, vluchtig gezelschap* in vertaling van Astrid Huisman, € 7.000
HetMoet voor Audre Lorde *Zami - een nieuwe spelling van mijn naam* in vertaling van Fannah Palmer, € 0
IJzer voor Leo Perutz *Nachts unter der steinernen Brücke* in vertaling van Chris Bakker, € 6.177
Jurgen Maas voor Ishaq Musa al-Husseini *Memoires van een kip* in vertaling van Djûke Poppinga, € 4.000
Jurgen Maas voor Tezer Özlü *Reis naar de rand van het leven* in vertaling van Hanneke van der Heijden, € 4.708
Koppernik voor Flann O'Brien *Het Dalkey-archief* in vertaling van Robbert-Jan Henkes, € 3.160
Koppernik voor Ota Pavel *Hoe een reebok ons leven redde* in vertaling van Edgar de Bruin, € 2.227
Koppernik voor Lafcadio Hearn *Chita* in vertaling van Barbara de Lange, € 1.130

Kopernik voor Alasdair Gray *Arm ding* in vertaling van Robbert-Jan Henkes, € 6.444
Leopold voor Frances Hodgson Burnett *De kleine prinses* in vertaling van Imme Dros, € 5.320
Meridiaan voor Alba de Céspedes *Zoals zij het ziet* in vertaling van Manon Smits, € 7.000
Nijgh & Van Ditmar voor Natalia Ginzburg *Nooit moet je me vragen* in vertaling van Jan van der Haar, € 6.088
Oevers voor Raul Brandão *De vissers* in vertaling van Adri Boon, € 2.678
Oevers voor Agnar Mykle *Lasso rundt fru Luna* in vertaling van Geri de Boer, € 5.295
Orlando voor Jacqueline Harpman *Ik die nooit een man heb gekend* in vertaling van Peggy van der Leeuw, € 4.775
Orlando voor Djuna Barnes *Nachtwoud* in vertaling van Gerardine Franken, € 0
Orlando voor Djuna Barnes *Nachtwoud* in vertaling van Erik Bindervoet, € 6.900
Prometheus voor Zigmunds Skujiņš *Het bed met de gouden poot* in vertaling van Brenda Lelie, € 7.000
Querido voor Ismail Kadare *Het Dromenpaleis* in vertaling van Roel Schuyt, € 5.750
Van Maaskant Haun voor Olivia Manning *School voor de liefde* in vertaling van Lisette Graswinckel, € 6.236
Van Oorschot voor Walter Abish *Alfabetisch Afrika* in vertaling van Guido van de Wiel, € 1.400
Vleugels voor Pierre Drieu la Rochelle *Dwaallicht* in vertaling van Marijke Arijs, € 3.283
Vleugels voor Robert Desnos *Le vin est tiré...* in vertaling van Jan H. Mysjkin, € 5.078

Mentoraten en Ontwikkelingstrajecten
In samenwerking met het Letterenfonds en Literatuur Vlaanderen faciliteert het Expertisecentrum Literair Vertalen een tweetal vormen van individuele begeleiding voor beginnend literair vertalers. Tijdens een ontwikkelingstraject wordt een beginnend vertaler begeleid door een ervaren vertaler met de publicatie van een kort verhaal of fragment. In 2024 werden er 9 ontwikkelingstrajecten toegekend, waarvan 4 in het Nederlands en 5 uit het Nederlands:

Malgosia Briefjes voor de vertaling uit het Pools van Maria Kuncewiczowa *Cudzoziemka* onder begeleiding van Charlotte Pothuizen
Reshma Jagernath voor de vertaling uit het Engels van Amina Cain *Indelicacy* onder begeleiding van Kitty Pouwels
Annelore Kodde voor de vertaling uit het Duits van Sylvie Schenk *Maman* onder begeleiding van Irene Dirkes/ Anne Folkertsma
Astrid Meijn en **Hugo van der Wolf** voor de vertaling uit het Engels van Victoria MacKenzie *For Thy Great Pain Have Mercy on My Little Pain* onder begeleiding van Astrid Huisman
Elena Basilio voor de vertaling in het Italiaans van Sinan Çankaya *Mijn ontelbare identiteiten* onder begeleiding van Stefano Musilli
Dorota Detlaf voor de vertaling in het Pools van Marieke de Maré *Bult* onder begeleiding van Alicja Oczko
Adrian-Florin Duță voor de vertaling in het Roemeens van Hanna Bervoets *Ivanov* onder begeleiding van Alexa Stoicescu
Daniela Gentile voor de vertaling in het Italiaans van Joke van Leeuwen *Dát bedoel ik, zei de zalm* onder begeleiding van Olga Amagliani
Florian Kullberg voor de vertaling in het Zweeds van Jochem Myjer *Gorgels* onder nog te bepalen begeleiding

Tijdens een mentoraat wordt een beginnende vertaler begeleid door een ervaren mentor met de publicatie van een vertaling bij een uitgeverij. In 2024 werden er 10 mentoraten toegekend, waarvan 4 in het Nederlands, en 6 uit het Nederlands:

Roebi Heinst voor de vertaling uit het Japans van Sosuke Natsukawa *Kimi wo mamorō to suru neko no hanashi* bij A.W. Bruna onder begeleiding van Geert van Bremen

Sandra Jeurissen voor de vertaling uit het Duits van Charlotte Gneuss *Gittersee* bij Meulenhoff onder begeleiding van Huub Stegeman

Eveline Mineur voor de vertaling uit het Grieks van Amanda Michalopoulou *Γιατί σκότωσα την καλύτερή μου φίλη* bij HetMoet onder begeleiding van Katelijne de Vuyst

Alyssia Sebes voor de vertaling uit het Spaans van Jazmina Barrera *Linea nigra* bij Meridiaan onder begeleiding van Brigitte Coopmans

Ömür Akyüzlü Lüker voor de vertaling in het Turks van Tiny Fisscher *Mijn jaar in een tent* bij Uyurgezer Kitap onder begeleiding van Kadir Turkmen

Sofiane Boussahel voor de vertaling in het Frans van Raoul de Jong *Boto Banja* bij Héliotropismes onder begeleiding van Mireille Cohendy

Carmen Clavero Fernandez voor de vertaling in het Spaans van Geert-Jan Roebers *Paddenstoel & Co* bij Siruela onder begeleiding van Gonzalo Fernandez Gomez

Rianti Manullang voor de vertaling in het Indonesisch van Anne-Lot Hoek *De strijd om Bali* bij Marijn Kiri onder begeleiding van Nurhayu Santoso

Robin Shimanto Reza voor de vertaling in het Engels van Sholeh Rezazadeh *Ik ken een berg die op me wacht* bij Ambo|Anthos onder begeleiding van Michele Hutchison

Irene de la Torre voor de vertaling in het Spaans van Neske Beks *De kleine Morrison* bij Kaótica Libros onder begeleiding van Goedele de Sterck

Algemeen reglement

In het kader van Doel 2, Literair vertalen in het Nederlands of Fries, is vanuit het algemeen reglement 1 subsidie verstrekt:

VertalersVakschool (Opleiding Literair Vertalen) voor het vak Creatief schrijven, mini-symposia, werkplaatsen en mentoraten, € 26.250

Doel 3: Internationaal presenteren en promoten

**Translation Grants for Foreign Publishers /
Vertaalsubsidies buitenland**

In 2024 heeft het fonds besloten over 326 aanvragen binnen de regeling Translation Grants. Aangezien het aanvragen van een uitgeverij betreft, worden ook de negatieve subsidiebesluiten vermeld. Het budget voor deze regeling is deels afkomstig uit de middelen voor internationaal cultuurbeleid (ICB). De subsidiebesluiten zijn gegroepeerd op genre.

Beeldverhaal

Dudaj Publishing (Albanië, Albanees) Barbara Stok *De filosoof, de hond en de bruiloft*, Agim Doksani, € 1.827

Living the Line (Verenigde Staten, Engels) Erik Kriek *De kuil*, Sean M. Robinson, € 3.010

Plan B Publicaciones S.L. (Spanje, Spaans) Martin Lodewijk *Agent 327*, Alfons Moliné, € 0

Thousands of Books (Japan, Japans) Aimée de Jongh *De terugkeer van de wespendif, Natsumi Kawano, € 2.464*

Fictie

Al Arabi (Egypte, Arabisch) Elvin Post *Vals beeld*, Amal Rawash, € 0

Al Arabi (Egypte, Arabisch) Jaap Robben *Schemerleven*, Mohamed Osman, € 1.900

Albatros (Tsjechië, Tsjechisch) Jente Posthuma *Waar ik liever niet aan denk*, Blanka Konečná (Juranová), € 910

Alef Yayinevi (Turkije, Turks) Auke Hulst *Kinderen van het ruige land*, Gül Özlen, € 3.710

Alpress (Tsjechië, Tsjechisch) Esther Verhoef *De nachtdienst*, Jesika Schaft, € 0

AnaPol (Iran, Farsi) Toine Heijmans *Op zee*, Saïid Fenjani, € 1.201

AnaPol (Iran, Farsi) Gerbrand Bakker *Boven is het stil*, Saïid Fenjani, € 1.933

Antipod (Kroatië, Kroatisch) Kaweh Modiri *Mitra*, Svetlana Grubić Samaržija, € 1.388

Antolog (Noord-Macedonië, Macedonisch) Simone van der Vlugt *Nachtblauw*, Elizabeta Bozinoska, € 1.872

Antolog (Noord-Macedonië, Macedonisch) Jaap Robben *Schemerleven*, Elizabeta Bozinoska, € 2.722

Arche (Zwitserland, Duits) Sacha Bronwasser *Luister*, Lisa Mensing, € 3.850

Aristas Martínez (Spanje, Spaans) Tobi Lakmaker *De geschiedenis van mijn seksualiteit*, Daniela Martín Hidalgo, € 0

Aviador (Finland, Fins) F. Springer *Quissama*, Titia Schuurman, € 4.890

Belfond (Frankrijk, Frans) Inge Schilperoord *Het licht in de stad*, Françoise Antoine, € 3.220

Blima (Israël, Hebreeuws) Jacob Israël de Haan *Pathologieën*, Irith Bouman, € 5.392

Bompiani (Italië, Italiaans) Gerrit Kouwenaar *Val, bom*, Dafna Fiano, € 1.512

Bonnier Norsk (Noorwegen, Noors) Anjet Daanje *Het lied van ooievaar en dromedaris*, Bodil Engen, € 17.500

Booka (Servië, Servisch) Arnon Grunberg *De asielzoeker*, Mila Vojinović, € 4.438

Borabook (Noord-Macedonië, Macedonisch) P.A. Daum *‘Ups’ en ‘downs’ in het Indische leven*, Dejan Dimov, € 2.095

Borabook (Noord-Macedonië, Macedonisch) Arthur van Schendel *Jan Compagnie*, Dejan Dimov, € 2.709

Bunker Books (Spanje, Spaans) Valentijn Hoogenkamp *Antiboy*, Catalina Ginard Féron, € 709

Carl Hanser (Duitsland, Duits) Tommy Wieringa *Nirwana*, Bettina Bach, € 8.890

Columna (Spanje, Catalaans) Anya Niewierra *De Camino*, Laia Fàbregas, € 2.400

Darma Books (Servië, Servisch) A.L. Snijders *Een handige dromer*, Bojana Budimir, € 1.946

Diania (Griekenland, Grieks) Louis Couperus *Eline Vere*, Diamantara Kleopatra, € 0

Diogenes (Zwitserland, Duits) Leon de Winter *Stad van de honden*, Stefanie Schäfer, € 3.522

Dituria (Albanië, Albanees) Maria Dermoût *De tienduizend dingen*, Ilir Baçi, € 3.568

Dom Quixote (Portugal, Portugees) Gerrit Kouwenaar *Val, bom*, Maria Leonor Raven-Gomes, € 1.125

Duomo (Spanje, Spaans) Simone van der Vlugt *De kaasfabriek*, Catalina Ginard Féron, € 2.950

EKSA (Emakeele Sihtasutus) (Estland, Estisch) Ferdinand Bordewijk *Karakter*, Kerti Tergem, € 2.000

ELSE (Italië, Italiaans) Toon Tellegen *Twee oude vrouwtjes*, Laura Pignatti, € 368

Emerald (India, Tamil) Gerda Blees *Wij zijn licht*, Kuppuswamy Ganesan, € 1.669

Enciclopèdia Catalana (Spanje, Spaans) Pieter Waterdrinker *Tsjaikovskistraat 40*, Gonzalo Fernández, € 4.410

Európa (Slowakije, Slowaaks) Jacob Israël de Haan *Pathologieën*, Adam Bžoch, € 2.234

Fazi (Italië, Italiaans) J. Bernlef *Hersenschimmen*, Stefano Musilli, € 1.811

Fraktura (Kroatië, Kroatisch) Gerbrand Bakker *De kapperszoon*, Romana Perečinec, € 2.792

Gallimard (Frankrijk, Frans) Robbert Welagen *Raam, sleutel*, Daniel Cunin, € 3.231

Gallmeister (Frankrijk, Frans) Jaap Robben *Schemerleven*, Guillaume Deneufbourg, € 5.294

Gatopardo ediciones (Spanje, Spaans) Gerrit Kouwenaar *Val, bom*, Gonzalo Fernández, € 1.745

Global Kids Books (Taiwan, Complex Chinees) Toon Tellegen *De liefste wens*, Minya Lin, € 661

Gondolat (Hongarije, Hongaars) Martin Michael Driessen *Vader van God*, Miklós Fenyves, € 1.120

Gusour Darkhan (Duitsland, Arabisch) Louis Couperus *Eline Vere*, Khaled Tobar, € 0

Gusour Darkhan (Duitsland, Arabisch) Louis Couperus *De stille kracht*, Khaled Tobar, € 0

Hakibbutz Hameuchad (Israël, Hebreeuws) Anna Enquist *Sloop*, Ran HaCohen, € 2.202

Hakibbutz Hameuchad (Israël, Hebreeuws) Gerbrand Bakker *De kapperszoon*, Irith Bouman, € 2.870

Ilika (Noord-Macedonië, Macedonisch) Arnon Grunberg *Tirza*, Aco Peroski, € 4.533

Iperborea (Italië, Italiaans) Gerbrand Bakker *De kapperszoon*, Elisabetta Svaluto Moreolo, € 2.450

Kanon Verlag (Duitsland, Duits) Toon Tellegen *Het lot van de kikker*, Birgit Erdmann, € 1.564

Kanon Verlag (Duitsland, Duits) Toon Tellegen *De genezing van de krekel*, Birgit Erdmann, € 1.640

Kanon Verlag (Duitsland, Duits) Lisa Weeda *Dans dans revolutie*, Birgit Erdmann, € 3.031

Kein & Aber (Zwitserland, Duits) Tom Hofland *De menseneter*, Christiane Burkhardt, € 3.822

Klak Verlag (Duitsland, Duits) Vrouwkje Tuinman *Tijdelijk verblijf*, Bettina Bach, € 1.424

Klak Verlag (Duitsland, Duits) Ilse Josepha Lazaroms *Duet*, Janine Malz, € 3.028

Komora Publishing (Oekraïne, Oekraïens) Arnon Grunberg *Tirza*, Iryna Koval, € 6.090

Koridor (Turkije, Turks) Jente Posthuma *Waar ik liever niet aan denk*, Hasan Türksel, € 1.400

Kosmos (Servië, Servisch) Multatuli *Max Havelaar, of De koffij-veilingen der Nederlandsche Handel-Maatschappij*, Jelica Novaković-Lopušina, € 5.280

Kültür Yayınları (Turkije, Turks) Sander Kollaard *Uit het leven van een hond*, Erhan Gürer, € 2.100

Kültür Yayınları (Turkije, Turks) Willem Frederik Hermans *De donkere kamer van Damocles*, Kadir Türkmen, € 3.000

Laguna (Servië, Servisch) Toon Tellegen *Waar gaan we eigenlijk heen*, Olivera Petrović van der Leeuw, € 1.567

Les éditions du typhon (Frankrijk, Frans) Andreas Burnier *Het jongensuur*, Mireille Cohendy, € 2.343

Lidové Noviny (NLN) (Tsjechië, Tsjechisch) Sacha Bronwasser *Luister*, Veronika Havlíková, € 1.855

Light Reading Culture Media (China, Chinees) Toon Tellegen *Het verlangen van de egel*, Jiahui Jiang (Jacklyn), € 0

Light Reading Culture Media (China, Chinees) Toon Tellegen *Het geluk van de sprinkhaan*, Jiahui Jiang (Jacklyn), € 854

Light Reading Culture Media (China, Chinees) Toon Tellegen *Het wezen van de olifant*, Jiahui Jiang (Jacklyn), € 1.196

Light Reading Culture Media (China, Chinees) Toon Tellegen *De genezing van de krekel*, Jiahui Jiang (Jacklyn), € 1.390

Light Reading Culture Media (China, Chinees) Toon Tellegen *Het vertrek van de mier*, Jiahui Jiang (Jacklyn), € 1.680

Lind & Co (Zweden, Zweeds) Hella S. Haasse *Sleuteloog*, Per Holmer, € 3.842

Luchterhand (Duitsland, Duits) Jente Posthuma *Waar ik liever niet aan denk*, Andreas Ecke, € 2.901

Magvető (Hongarije, Hongaars) Eva Meijer *Zee nu*, Orsolya Réthelyi, € 952

Makavej Dooel (Noord-Macedonië, Macedonisch) Louis Couperus *Legende, mythe en fantazie*, Eli Doeze (Eli Pujovska), € 1.581

Makavej Dooel (Noord-Macedonië, Macedonisch) Carry van Bruggen *De vergelding*, Eli Doeze (Eli Pujovska), € 1.592

Makavej Dooel (Noord-Macedonië, Macedonisch) Herman Heijermans *De moord in de trein*, Eli Doeze (Eli Pujovska), € 2.759

Makavej Dooel (Noord-Macedonië, Macedonisch) A.L.G. Bosboom-Toussaint *Majoor Frans*, Eli Doeze (Eli Pujovska), € 4.329

Mare Verlag (Duitsland, Duits) Nina Polak *Buitenleven*, Stefanie Ochel, € 3.790

Marginesy (Polen, Pools) Anne Eekhout *Mary*, Olga Niziolek, € 2.103

Martina Commerce (Noord-Macedonië, Macedonisch) Louis Couperus *Het late leven*, Ivona Stojanovska, € 2.237

März (Duitsland, Duits) Pieter Waterdrinker *Poubelle*, Ulrich Faure, € 10.000

Matthes & Seitz (Duitsland, Duits) Anjet Daanje *Het lied van ooievaar en dromedaris*, Ulrich Faure, € 17.500

Mladinska knjiga (Slovenië, Sloveens) Jaap Robben *Schemerleven*, Stana Anželj, € 2.352

Naklada Ljevak (Kroatië, Kroatisch) Nina Polak *Gebreke is een groot woord*, Svetlana Grubić Samaržija, € 1.596

Neri Pozza (Italië, Italiaans) Anya Niewierra *De Camino*, David Santoro, € 2.754

Neri Pozza (Italië, Italiaans) Anjet Daanje *Het lied van ooievaar en dromedaris*, Laura Pignatti, € 15.000

Nocturna Ediciones (Spanje, Spaans) Thomas Olde Heuvelt *Orakel*, Ana Isabel Sánchez Díez, € 2.700

Nova knjiga (Montenegro, Montenegrijns) Louis Couperus *De stille kracht*, Jelica Novaković-Lopušina, € 3.150

Ombra (Albanië, Albanees) Gerbrand Bakker *De omweg*, Agim Doksani, € 2.063

Orion (Verenigd Koninkrijk, Engels) Lex Noteboom *De man met duizend gezichten*, Ida Blom, € 0

Pan Macmillan (Verenigd Koninkrijk, Engels) Hanna Bervoets *Leer me alles wat je weet*, Kristen Gehrman, € 10.000

Pax (Noorwegen, Noors) Jente Posthuma *Waar ik liever niet aan denk*, Hedda Vormeland, € 2.901

Perseus (Bulgarije, Bulgaars) Gerda Blees *Aan doodgaan dachten we niet*, Aneta Dantcheva-Manolova, € 652

Piper (Duitsland, Duits) Elle van Rijn *De crèche*, Gaby van Dam, € 3.409

Piper (Duitsland, Duits) Ilja Leonard Pfeijffer *Alkibiades*, Gregor Seferens, € 17.500

Polyandria (Rusland, Russisch) Jente Posthuma *Mensen zonder uitstraling*, Irina Leek (Trofimova), € 1.314

Ponte Alle Grazie (Italië, Italiaans) Ilja Leonard Pfeijffer *Alkibiades*, Claudia Cozzi, € 15.000

Rámus (Zweden, Zweeds) Jente Posthuma *Waar ik liever niet aan denk*, Johanna Hedenberg, € 2.555

Sandorf Passage (Verenigde Staten, Engels) Donald Niedekker *Waarachtige beschrijvingen uit de permafrost*, Jonathan Reeder, € 2.590

Scribe (Australië, Engels) Anjet Daanje *Het lied van ooievaar en dromedaris*, David McKay, € 20.000

Shinchosha (Japan, Japans) Toon Tellegen *De liefste wens*, Saki Nagayama, € 2.940

Škuc (Slovenië, Sloveens) Valentijn Hoogenkamp *Antiboy*, Mateja Seliškar Kenda, € 591

Solum Bokvennen (Noorwegen, Noors) Sacha Bronwasser *Luister*, Hedda Vormeland, € 4.550

Strange Forest Publishing (Noord-Macedonië, Macedonisch) Gaea Schoeters *Trofee*, Eli Doeze (Eli Pujovska), € 0

The New Menard Press (Verenigd Koninkrijk, Engels) Nadia de Vries *De bakvis*, Sarah Timmer Harvey, € 2.727

TRI Publishing Centre (Noord-Macedonië, Macedonisch) Gijs Wilbrink *De beesten*, Zoran Radicheski, € 3.150

Varrak (Estland, Estisch) Toon Tellegen *Het verlangen van de egel*, Kerti Tergem, € 886

Yayasan Pustaka Obor Indonesia (Indonesië, Indonesisch) Alfred Birney *De tolk van Java*, Maya Sutedja-Liem, € 10.000

Kinder- en jeugdliteratuur

Acero (Japan, Japans) Octavie Wolters *Het lied van de spreekuw*, Kaori Shiozaki, € 2.950

Agora (Polen, Pools) Pieter Koolwijk *Gozert*, Olga Niziolek, € 2.620

Alatoran (Azerbeidzjan, Azeri) Thea Beckman *Kinderen van Moeder Aarde*, Anar Rahimov, € 5.000

Alatoran (Azerbeidzjan, Azeri) Tonke Dragt *De brief voor de koning*, Anar Rahimov, € 5.500

Albatros (Tsjechië, Tsjechisch) Tonke Dragt *Geheimen van het Wilde Woud*, Jana Pellarová-Irmannová, € 7.300

Aracari (Zwitserland, Duits) Mies van Hout *Kleine Aap*, Eva Schweikart, € 1.453

Artkonekt (Noord-Macedonië, Macedonisch) Annemarie van Haeringen *Voorbij de wolken*, Maja Lazarevska, € 1.275

Artkonekt (Noord-Macedonië, Macedonisch) Milja Praagman *Ooz*, Maja Lazarevska, € 1.275

Artkonekt (Noord-Macedonië, Macedonisch) Annemarie van Haeringen *Beer is op Vlinder*, Maja Lazarevska, € 1.275

AS BIT (Estland, Estisch) Sanne Rooseboom *Het Ministerie van Oplossingen en het veel te volle huis*, Katrin Laiapea, € 1.150

Bajkologija (Bosnië en Herzegovina, Bosnisch) Marijke Klompmaker *Waar is Polle Poes?*, Goran Sarić, € 900

Beijing Everafter Culture Development Co., Ltd (China, Chinees) Bibi Dumon Tak *Vandaag houd ik mijn spreekbeurt over de anaconda*, Jiahui Jiang (Jacklyn), € 2.200

Beijing Everafter Culture Development Co., Ltd (China, Chinees) Benny Lindelauf *Hele verhalen voor een halve soldaat*, Yiding Deng, € 3.261

Beisler (Italië, Italiaans) Bibi Dumon Tak *Vandaag houd ik mijn spreekbeurt over de anaconda*, Anna Patrucco Becchi, € 1.770

Berghs (Zweden, Zweeds) André Kuipers *Code rood!*, Anna Rosenqvist, € 1.225

Berghs (Zweden, Zweeds) André Kuipers *3, 2, 1, Go!*, Anna Rosenqvist, € 1.555

Bodoni (Kroatië, Kroatisch) Karina Schaapman *Het Muizenhuis - Kerstmis* zoekboek, Josipa Dvoraček, € 1.160

Bodoni (Kroatië, Kroatisch) Karina Schaapman *Het Muizenhuis - De haven*, Josipa Dvoraček, € 1.230

Bohem Press (Duitsland, Duits) Noëlle Smit *Aan zee*, Elena Langner, € 1.522

Camelozampa (Italië, Italiaans) Erna Sassen *Zonder titel*, Olga Amagliani, € 1.540

Camelozampa (Italië, Italiaans) Octavie Wolters *Het lied van de spreekuw*, Anna Patrucco Becchi, € 1.674

Can Çocuk (Turkije, Turks) Sanne Rooseboom *Het Ministerie van Oplossingen en de verdwenen Van Gogh*, Hasan Türksel, € 1.830

Can Çocuk (Turkije, Turks) Yorick Goldewijk *Films die nergens draaien*, Erhan Gürer, € 2.380

Can Çocuk (Turkije, Turks) Pieter Koolwijk *Gozert*, Mustafa Özen, € 2.746

Can Çocuk (Turkije, Turks) Mark Janssen *Dromer*, Sinan Çakmak, € 686

Can Çocuk (Turkije, Turks) Mark Janssen *Stop! Monsters!*, Sinan Çakmak, € 1.254

Carlo Gallucci Editore (Italië, Italiaans) Yorick Goldewijk *Duizend & ik*, Valentina Freschi, € 1.260

Carlsen (Duitsland, Duits) Stine Jensen *Alles wat (niet) mag*, Andrea Kluitmann, € 2.730

Castillo (Mexico, Spaans) Edward van de Vendel *Rekenen voor je leven*, Cisca Corduwener, € 4.412

Crocus (Oekraïne, Oekraïens) Annie M.G. Schmidt *Wiplala weer*, Iryna Koval, € 2.702

Dedunna (Sri Lanka, Singalees) Marijke Klompmaker *Waar is Polle Poes?*, Taraka L.V. Vipulaguna, € 701

Dituria (Albanië, Albanees) Sanne Rooseboom *Het Ministerie van Oplossingen*, Albana Nexhipi, € 1.000

Dituria (Albanië, Albanees) Annie M.G. Schmidt *Jip en Janneke - Kom je spelen?*, Agim Doksani, € 1.256

Dituria (Albanië, Albanees) Annie M.G. Schmidt *Jip en Janneke - Vriendjes voor altijd*, Agim Doksani, € 1.262

Dituria (Albanië, Albanees) Annie M.G. Schmidt *Jip en Janneke - Een heel jaar feest*, Agim Doksani, € 1.283

Dituria (Albanië, Albanees) Edward van de Vendel *Rekenen voor je leven*, Greisa Ymeri-Böhl, € 1.652

Dituria (Albanië, Albanees) Guus Kuijer *Het boek van alle dingen*, Albana Shala, € 1.900

Dwie Siostry (Polen, Pools) Guus Kuijer *Olle*, Jadwiga Jędryas, € 507

Dwie Siostry (Polen, Pools) Bibi Dumon Tak *Vandaag houd ik mijn spreekbeurt over de anaconda*, Jadwiga Jędryas, € 2.141

Editura Frontiera (Roemenië, Roemeens) Toon Tellegen *Is er dan niemand boos?*, Alexa Stoicescu, € 1.275

Edizioni Clichy (Italië, Italiaans) Marieke ten Berge *Rana*, Olga Amagliani, € 1.225

Eerdmans (Verenigde Staten, Engels) Yorick Goldewijk *De boom die een wereld was*, Laura Watkinson, € 1.413

Eerdmans (Verenigde Staten, Engels) Bette Westera *Brave hond! Stoute kat!*, David Colmer, € 2.950

Freies Geistesleben (Duitsland, Duits) Janneke Schotveld *De eekhoorn legt een ei en andere fabels*, Eva Schweikart, € 1.657

Freies Geistesleben (Duitsland, Duits) Octavie Wolters *Dit gaat nooit voorbij*, Eva Schweikart, € 2.176

Gallimard Jeunesse (Frankrijk, Frans) Milja Praagman *Magneetje*, Emmanuelle Tardif, € 1.755

Gerstenberg (Duitsland, Duits) Enne Koens *Vandaag komen we niet meer thuis*, Andrea Kluitmann, € 0

Gerstenberg (Duitsland, Duits) Mohana van den Kroonenberg *Dodo*, Verena Kiefer, € 2.331

Gerstenberg (Duitsland, Duits) Evelien De Vlieger *Het grote kippenboek*, Rolf Erdorf, € 2.800

Gerstenberg (Duitsland, Duits) Bibi Dumon Tak *Vandaag houd ik mijn spreekbeurt over de anaconda*, Meike Blatnik, € 4.083

Ginkgo (China, Chinees) Loes Riphagen *Het kabouterboek*, Yiyao Wang, € 1.825

Ginkgo (Shanghai) Book Co. (China, Chinees) Stine Jensen *Alles is dromen, dromen is alles*, Nina Luo, € 1.595

Ginkgo (Shanghai) Book Co. (China, Chinees) Stine Jensen *Alles wat (niet) mag*, Zhang Jiachen, € 1.782

Ginkgo (Shanghai) Book Co. (China, Chinees) Geert-Jan Roebers *De grondel & de garnaal*, Jiahui Jiang (Jacklyn), € 3.372

Global Kids Books (Taiwan, Complex Chinees) Yorick Goldewijk *Films die nergens draaien*, Minya Lin, € 1.226

Greystone Books (Canada, Engels) Geert-Jan Roebers *Paddenstoel & Co*, Michele Hutchison, € 3.864

Harper Collins GmbH (Duitsland, Duits) Yorick Goldewijk *Duizend & ik*, Sonja Fiedler-Tresp, € 2.084

Hayalhane (Turkije, Turks) Margaretha van Andel *Een bal in het heelal*, Özlem Şimşek Scholten, € 0

Hércules de Ediciones (Spanje, Galicisch) Marja Baseler *Het Hersenhotel*, María Alonso Seisdedos, € 1.010

Hércules de Ediciones (Spanje, Spaans) Marja Baseler *Het Hersenhotel*, María Alonso Seisdedos, € 1.185

Ibis grafika (Kroatië, Kroatisch) Anna Woltz *Alaska*, Romana Perečinec, € 1.826

Ibis grafika (Kroatië, Kroatisch) Annet Schaap *Lampje*, Romana Perečinec, € 2.567

Ikar (Slowakije, Slowaaks) Marije Tolman *Egalus*, Adam Bžoch, € 1.123

IRHCLI (Iran, Farsi) Henriette Boerendans *Mijn papa is het grootst*, Safura Zavarán-Hosseini, € 2.025

IRHCLI (Iran, Farsi) Joukje Akveld *Van wie is die staart?*, Sheida Akbari, € 2.275

Janis Roze (Letland, Lets) Floortje Zwigtmán *Het boek van het leven*, Inga Karlsberga, € 2.787

Kastaniotis (Griekenland, Grieks) Annet Schaap *Lampje*, Margarita Bonatsou, € 1.750

Kastaniotis (Griekenland, Grieks) Mark Janssen *Dromer*, Margarita Bonatsou, € 1.300

Klein & Gross (Duitsland, Duits) Marit Törnqvist *Klein verhaal over liefde*, Eva Schweikart, € 1.265

Klett Kinderbuch (Duitsland, Duits) Marja Baseler *Kasteel Hartenstein*, Meike Blatnik, € 3.235

La Nuova Frontiera (Italië, Italiaans) Marc ter Horst *Rugzwemmen*, Olga Amagliani, € 1.277

Les Éditions Québec Amérique (Canada, Frans) Mark Janssen *Eén eenhoorn, alsjeblieft*, Laurent Bayer, € 924

Levine Querido (Verenigde Staten, Engels) Bibi Dumon Tak *Vandaag houd ik mijn spreekbeurt over de anaconda*, Nancy Forest-Flier, € 3.696

Levine Querido (Verenigde Staten, Engels) Maranke Rinck *Bob Popcorn kan niet stoppen met ontploffen*, Nancy Forest-Flier, € 1.150

Liels un mazz (Letland, Lets) Edward van de Vendel *Misjka*, Inese Paklone, € 1.751

Limonero (Argentinië, Spaans) Victor Engbers *Kapitein Knut en de tijdgeest*, Micaela van Muylem, € 1.088

LupoGuido - Datanova srl (Italië, Italiaans) Annie M.G. Schmidt *Ibbeltje*, Valentina Freschi, € 3.780

Mabuse (Duitsland, Duits) Bernadette Vermeij *Breedbekkikker*, Christian Golusda, € 1.075

Magellan (Duitsland, Duits) Sanne Rooseboom *Mot en de metaalvisser*, Lotte Hammond, € 4.232

Makavej Dooel (Noord-Macedonië, Macedonisch) Top Naeff *Letje, of De weg naar het geluk*, Eli Doeze (Eli Pujovska), € 1.607

Meander (Tsjechië, Tsjechisch) Enne Koens *Vanaf hier kun je de hele wereld zien*, Pavla Marková, € 910

Meav (Turkije, Turks) Emy Geyskens *Kanjer klaren de klus*, Erhan Güre, € 0

Meav (Turkije, Turks) Suzan Boshouwers *Water*, Erhan Güre, € 797

Meav (Turkije, Turks) Pierre Winters *Seizoenen*, Erhan Güre, € 797

Meav (Turkije, Turks) Isabelle de Ridder *Dit is mijn huis*, Erhan Güre, € 1.020

Milan jeunesse (Frankrijk, Frans) Tosca Menten *De wraak van Knor*, Myriam Bouzid, € 1.540

Milan jeunesse (Frankrijk, Frans) Marc ter Horst *Scheten uit de schoorsteen*, Catherine Tron-Mulder, € 1.868

Mladinska knjiga (Slovenië, Sloveens) Edward van de Vendel *Rekenen voor je leven*, Stana Anželj, € 2.067

Morfemplus (Slovenië, Sloveens) Selma Noort *Eilandheimwee*, Stana Anželj, € 350

Mudacumura Publishing House (Rwanda, Engels) Kim ter Horst *Allemaal anders*, Kautar Rghioui, € 725

Mula SIA (Letland, Lets) Evelien De Vlieger *Het grote kippenboek*, Inese Paklone, € 1.700

Nebula (Azerbeidzjan, Azeri) Jochem Myjer *De Gorgels*, Nilufar Mammadzada (Behlulqizi), € 623

Oneworld Publications (Verenigd Koninkrijk, Engels) Anna Woltz *De tunnel*, Michele Hutchison, € 5.422

Pagony (Hongarije, Hongaars) Maren Stoffels *De Wisselaar*, Andrea Rádai, € 646

Paris Publishing (Turkije, Turks) Tamara Geraeds *Christopher Plum en het zwaard der wanhoop*, Ünver Alibey, € 0

Paris Yayinlari (Turkije, Turks) Jen Minkman *De wereld achter het water*, Ünver Alibey, € 1.000

Pastel (België, Frans) Imme Dros *O Pinokkio*, Maurice Lomré, € 283

Pestka i Ogryzek (Polen, Pools) Rita Maris *Thijs lust geen ijs*, Anna Katarzyna Witczak, € 0

Pushkin Press (Verenigd Koninkrijk, Engels) Victor Engbers *Kapitein Knut en de stomme schaduw*, David Colmer, € 1.350

Pushkin Press (Verenigd Koninkrijk, Engels) Octavie Wolters *Dit gaat nooit voorbij*, Michele Hutchison, € 1.525

Pushkin Press (Verenigd Koninkrijk, Engels) Loes Riphagen *Het kabouterboek*, Michele Hutchison, € 2.018

Qanun (Azerbeidzjan, Azeri) Marit Törnqvist *Schildpad en ik*, Anar Rahimov, € 1.110

Qanun (Azerbeidzjan, Azeri) Tjibbe Veldkamp *Maar eerst ving ik een monster*, Anar Rahimov, € 1.180

Querido (Nederland, Arabisch) div. auteurs *Een boek voor jou*, Hazim Kamaledin, € 13.416

Rue du Monde (Frankrijk, Frans) Eva Moraal *Polder*, Catherine Tron-Mulder, € 2.938

Rue du Monde (Frankrijk, Frans) Marieke ten Berge *Rana*, Alain Serres, € 1.547

Sakuhokusha (Japan, Japans) Harriët van Reek *Hilma af Klint*, Etsuko Nozaka, € 2.409

Sanje (Slovenië, Sloveens) Annet Schaap *De meisjes*, Mateja Seliškar Kenda, € 1.176

Skaznuvalka (Noord-Macedonië, Macedonisch) Annet Schaap *Lampje*, Greet Riet Jans-Serafimovska, € 3.214

Stichting Lezen (Nederland, Oekraïens) Ingrid Schubert *Rinus*, Iryna Koval, € 7.500

Straarup & Co. (Denemarken, Deens) Marieke ten Berge *Rana*, Birthe Lundsgaard, € 1.288

Strange Forest Publishing (Noord-Macedonië, Macedonisch) Edward van de Vendel *Misjka*, Eli Doeze (Eli Pujovska), € 1.430

Terra Publica (Litouwen, Litouws) Joke van Leeuwen *Ik ben hier!*, Birutė Avižinienė-Mumėnaitė, € 294

Terre di mezzo (Italië, Italiaans) Sanne Rooseboom *Mot en de metaalvissers*, Laura Pignatti, € 2.940

TMV private company Ike (Griekenland, Grieks) Tjibbe Veldkamp *De bijzondere beer*, Margarita Bonatsou, € 1.100

TMV private company Ike (Griekenland, Grieks) Linde Faas *De jongen en de walvis*, Margarita Bonatsou, € 1.103

Tsukitofumisha (Japan, Japans) Barbara Stok *Vincent en de zonnebloemen*, Natsumi Kawano, € 2.161

Uyurgezer Kitap (Turkije, Turks) Tiny Fisscher *Mijn jaar in een tent*, Ömür Akyüzlü Lüker, € 535

Veronica Effect (Zuid-Korea, Koreaans) Harriët van Reek *Hilma af Klint*, Myong-suk Chi, € 1.400

Založba Zala (Slovenië, Sloveens) Annet Huizing *Het pungelhuis*, Mateja Seliškar Kenda, € 1.812

Non-fictie

Actes Sud (Frankrijk, Frans) Stefan Hertmans *Verschuivingen*, Olivier van Wersch-Cot, € 0

Add editore (Italië, Italiaans) Olivier van Beemen *Ondernemers in het wild*, Olga Amagliani, € 3.255

Adelphi (Italië, Italiaans) Judith Koelemeijer *Etty Hillesum*, Claudia Di Palermo, € 8.872

Akal (Spanje, Spaans) Sjeng Scheijen *Diaghilev*, Juan González-Castelao, € 3.860

Alatoran (Azerbeidzjan, Azeri) Vincent van Gogh *Brieven aan zijn broeder*, Zaur Sattarli, € 3.200

Alphabet J&H (Kosovo, Albanees) Gerardus van der Leeuw *Phänomenologie der Religion*, Kriste Shtufi, € 0

AnaPol (Iran, Farsi) Ahmedjan Kasim *De Oeigoerse droom*, Moslem Ghasemi, € 2.380

Argo (Tsjechië, Tsjechisch) Rutger Bregman *Morele ambitie*, Blanka Konečná (Juranová), € 2.100

Atena Kustannus Oy (Finland, Fins) Rutger Bregman *Morele ambitie*, Mari Janatuinen, € 4.760

Atény and Torysou (Slowakije, Slowaaks) Baruch de Spinoza *Korte verhandeling van God, de mensch en deszelvs welstand*, Michaela Petrufová Joppová, € 1.275

Aufbau (Duitsland, Duits) Joy Delima *Goed komen*, Janine Malz, € 2.184

Aufbau (Duitsland, Duits) Lammert Kamphuis *Verslaafd aan ons eigen gelijk*, Bärbel Jänicke, € 2.450

Augusti (Zweden, Zweeds) Arthur Brand *De paarden van Hitler*, Urban Lindström, € 4.200

Bedford Square Publishers (Verenigd Koninkrijk, Engels) Eva van den Broek *De bromvliegmethode*, Anna Asbury, € 0

Blima (Israël, Hebreeuws) Jacob Israël de Haan *Een keuze uit het werk*, Irith Bouman, € 922

Bloomsbury (Verenigd Koninkrijk, Engels) Hubert van den Berg *Dada*, Rosalind Buck, € 8.400

C.H. Beck (Duitsland, Duits) Rob Wijnberg *Voor ieder wat waars*, Bärbel Jänicke, € 2.800

C.H. Beck (Duitsland, Duits) Olivier van Beemen *Ondernemers in het wild*, Gerd Busse, € 7.003

Centro De Libros PAPF (Spanje, Spaans) Roanne van Voorst *Met z'n zessen in bed*, Carmen Clavero Fernández, € 4.625

Colibri (Bulgarije, Bulgaars) Herman Koch *Ga je erover schrijven?*, Maria Encheva, € 2.382

Commonwealth (Taiwan, Complex Chinees) Marc Hijink *Focus - De wereld van ASML*, Hui-Fang Hung, € 3.080

Companhia das Letras (Brazilië, Portugees) Anton de Kom *Wij slaven van Suriname*, Sebastião Nascimento, € 2.808

Corvina (Hongarije, Engels) Merijn van de Laar *Slapeloosheid in de huisartsenpraktijk: Praktische handleiding*, Vera Silberer, € 0

Corvina (Hongarije, Hongaars) Erik Brouwer *Leen Sanders*, Orsolya Varga, € 2.188

CSER Publishing (Hongarije, Hongaars) Caro Verbeek *Een kleine cultuurgeschiedenis van de (grote) neus*, Tibor Bérczes, € 1.241

De Luca Editore d'Arte (Italië, Italiaans) Karel van Mander *Het Schilder-boeck*, Francesca Terrenato, € 700

Droemer Knaur (Duitsland, Duits) Herman van Veen *Seizoenen*, Thomas Woitkewitsch, € 1.917

Edition Rue de l'Echiquier (Frankrijk, Frans) Olivier van Beemen *Ondernemers in het wild*, Daniel Cunin, € 6.706

Éditions du Seuil (Frankrijk, Frans) Judith Koelemeijer *Etty Hillesum*, Philippe Noble, € 15.000

Findhorn Press (Verenigde Staten, Engels) Wouter Bijdendijk *Plantkracht*, Suzanne Heukensfeldt Jansen, € 4.528

First Editions/Edi8 (Frankrijk, Frans) Arnold van de Laar *Onder het mes*, Anne-Laure Vignaux, € 6.801

Greystone Books (Canada, Engels) Marlies Bongers *Biografie van de baarmoeder*, Alice Tetley-Paul, € 4.432

Güldünya (Turkije, Turks) Willem-Jan Verlinden *De zussen Van Gogh*, Füsün Özlen, € 1.820

HarperCollins Germany (Duitsland, Duits) Roland van der Vorst *De toekomst is eindeloos*, Bärbel Jänicke, € 4.900

Hubris (Litouwen, Litouws) Thalia Verkade *Het recht van de snelste*, Jolita Urnikytė, € 1.540

Icono (Colombia, Spaans) Robert-Jan Friele *De Pizarro's*, Catalina Ginard Féron, € 7.350

Iperborea (Italië, Italiaans) Mathijs Deen *De grenzeloze rivier*, Chiara Nardo, € 2.100

Janet 45 (Bulgarije, Bulgaars) Sjeng Scheijen *De avant-gardisten*, Maria Encheva, € 4.618

Kaótica Libros (Spanje, Spaans) Neske Beks *De kleine Morrison*, Irene de la Torre, € 1.103

Kaplumbaa Books (Turkije, Turks) Eva Meijer *Verwar het niet met afwezigheid*, Gül Özlen, € 771

Katz Editores (Argentinië, Spaans) Eva Meijer *Verwar het niet met afwezigheid*, Micaela van Muylem, € 617

Kosmos (Servië, Servisch) Johan Huizinga *Homo ludens*, Jelica Novaković-Lopušina, € 3.300

Le plurali (Italië, Italiaans) Francien Regelink *Druks*, Maria Cristina Coldagelli, € 0

Logha Publishing (Egypte, Arabisch) Bregje Hofstede *Slaap vatten*, Nihal Nour, € 2.010

Mare Verlag (Duitsland, Duits) Adwin de Kluyver *Het gedroomde Noorden*, Bärbel Jänicke, € 4.438

Mare Verlag (Duitsland, Duits) Adwin de Kluyver *Niemandsland*, Bärbel Jänicke, € 5.422

Marjin Kiri (Indonesië, Indonesisch) Anne-Lot Hoek *De strijd om Bali*, Rianti Manullang, € 5.040

Martina Commerce (Noord-Macedonië, Macedonisch) Johan Huizinga *Erasmus*, Ivona Stojanovska, € 0

Martina Commerce (Noord-Macedonië, Macedonisch) Johan Huizinga *Een keuze uit het werk*, Ivona Stojanovska, € 3.175

Mondadori (Italië, Italiaans) Rob Riemen *Mens worden is een kunst*, Francesca Sfondrini, € 2.180

Mountain Leopard Press (Verenigd Koninkrijk, Engels) Henk Pröpper *Hartslag 27*, Emma Rault, € 3.150

Neri Pozza (Italië, Italiaans) Herman Koch *Ga je erover schrijven?*, Laura Pignatti, € 2.800

Octopus Books (Verenigd Koninkrijk, Engels) Sanne de Boer *Mafiopoli*, Eileen J. Stevens, € 6.432

Ombra (Albanië, Albanees) Etty Hillesum *Het verstoorde leven*, Agim Doksani, € 4.585

Oxford University Press (Verenigd Koninkrijk, Engels) Margriet van der Heijden *Denken is verrukkelijk*, Brendan Monaghan, € 10.000

Patmos (Duitsland, Duits) Els Quaegebeur *Leven toevoegen aan de dagen*, Bärbel Jänicke, € 3.759

Pestka i Ogryzek (Polen, Pools) Rita Maris *Over leven met ARFID*, Anna Katarzyna Witczak, € 0

Piper (Duitsland, Duits) Renske Jonkman *Uitwaaien*, Barbara Heller, € 1.940

Pitch (Verenigd Koninkrijk, Engels) Roberto Pennino *Onsterfelijk Torino*, Gabriella van Karsbergen, € 0

Polirom (Roemenië, Roemeens) Selma van de Perre *Mijn naam is Selma*, Alexa Stoicescu, € 1.015

Polity (Verenigd Koninkrijk, Engels) Ap Dijksterhuis *Inspiratie*, Liz Waters, € 6.790

Prestel (Duitsland, Duits) Martijn Storms *Kaarten die geschiedenis schreven*, Gerrit ten Bloemendal, € 8.470

Pushkin Press (Verenigd Koninkrijk, Engels) Michiel Krielaars *De klank van de heilstaat*, Jonathan Reeder, € 7.760

Rowman & Littlefield (Verenigde Staten, Engels) Teun Voeten *Drug van de duivel*, Teun Voeten, € 710

Rowohlt (Duitsland, Duits) Rutger Bregman *Morele ambitie*, Ulrich Faure, € 4.631

Scribe (Verenigd Koninkrijk, Engels) Jan Brokken *Baltische zielen*, David Doherty, € 9.100

Sefsafa (Egypte, Arabisch) Mineke Schipper *Weduwen*, Abdelrehim Youssef Ramadan, € 1.625

Simon & Schuster (Verenigd Koninkrijk, Engels) Max Nieuwdorp *Wij zijn onze hormonen*, Alice Tetley-Paul, € 6.757

Solferino (Italië, Italiaans) Chaja Polak *Brief in de nacht*, Laura Pignatti, € 614

Stilus (Kroatië, Kroatisch) Elke Wiss *Socrates op sneakers*, Romana Perećinec, € 2.450

Tamgudang Publishers (Zuid-Korea, Koreaans) Brigitte Ars *Troostmeisjes*, Jihie Moon, € 4.506

The New Menard Press (Verenigd Koninkrijk, Engels) Chaja Polak *Brief in de nacht*, Astrid Alben, € 953

TIM press (Kroatië, Kroatisch) Marli Huijter *De toekomst van het sterven*, Svetlana Grubić Samaržija, € 896

TIM press (Kroatië, Kroatisch) Rob Riemen *Mens worden is een kunst*, Svetlana Grubić Samaržija, € 1.386

Togga (Tsjechië, Tsjechisch) Bernard Mandeville *The fable of the bees, or private vices*, Marek Tomeček, € 4.950

Torden (Slowakije, Tsjechisch) Jan Brokken *Baltische zielen*, Jana Červenková, € 4.113

Tyto Alba (Litouwen, Litouws) Rutger Bregman *Morele ambitie*, Saulė Rygertaitė, € 1.470

UMco (Slovenië, Sloveens) Frank Westerman *Zeven dieren bijten terug*, Mateja Seliškar Kenda, € 2.730

UMco (Slovenië, Sloveens) Frank Westerman *Ararat*, Mateja Seliškar Kenda, € 2.819

Verlag J.H.W. Dietz (Duitsland, Duits) Hella Rottenberg *De sigarenfabriek van Isay Rottenberg*, Christina Siever, € 4.032

Wallstein (Duitsland, Duits) Renata Laqueur *Dagboek uit Bergen-Belsen*, Gerd Busse, € 5.975

Werner Söderström Osakeyhtiö (WSOY) (Finland, Fins) Renata Laqueur *Dagboek uit Bergen-Belsen*, Merja Sainio, € 4.362

Wydawnictwo SQN (Polen, Pools) Auke Kok *Johan Cruijff*, Paweł Wilkowicz, € 3.366

Poëzie

Broken Sleep Books (Verenigd Koninkrijk, Engels) F. van Dixhoorn *Een keuze uit het werk*, Astrid Alben, € 1.765

Cristal éditions (Marokko, Arabisch) Jan Arends *Een keuze uit het werk*, Mohammad Al-Amin, € 4.750

Gallimard (Frankrijk, Frans) Rutger Kopland *Een keuze uit het werk*, Paul Gellings, € 2.517

Green Integer (Verenigde Staten, Engels) Lucebert *Een keuze uit het werk*, Diane Butterman, € 1.400

Klak Verlag (Duitsland, Duits) Vrouwkje Tuinman *Lijfrente*, Bettina Bach, € 3.591

Mavi Delta (Turkije, Turks) Mischa Andriessen *Een keuze uit het werk*, Efe Duyan, € 2.500

Raffaelli Editore (Italië, Italiaans) Armando *Stemmen*, Franco Paris, € 2.900

Ravenswood Books Editorial (Spanje, Spaans) Pierre Kemp *Een keuze uit het werk*, Antonio Cruz Romero, € 410

Rugerup (Duitsland, Duits) Ida Gerhardt *Een keuze uit het werk*, Klaus Anders, € 1.400

Rugerup (Duitsland, Duits) Judith Herzberg *Een keuze uit het werk*, Christiane Kuby, € 4.539

Salzgeber (Duitsland, Duits) Jacob Israël de Haan *Kwatrijnen*, Olaf Knechten, € 10.000

Shearsman Books (Verenigd Koninkrijk, Engels) Maria Barnas *Nachtboot*, Donald Gardner, € 7.979

Unes (Frankrijk, Frans) Hester Knibbe *Inzake dit huis*, Kim Andringa, € 4.622

Unes (Frankrijk, Frans) Lucas Rijneveld *Kalfsvlies*, Kim Andringa, € 5.144

Valigie Rosse (Italië, Italiaans) Ellen Deckwitz *Hogere natuurkunde*, Pierluigi Lanfranchi, € 2.857

Daarnaast is aan 7 vertalers van Nederlandse literatuur voor in totaal 10 vertalingen een financiële bijdrage verstrekt als aanvullend honorarium. Het budget voor deze regeling is deels afkomstig uit de middelen voor internationaal cultuurbeleid.

Olga Amagliani voor Eva Moraal *Polder*, € 1.102

Olga Amagliani voor Marc ter Horst *Rugzwemmen*, € 2.537

Ekaterina Assoian voor Benny Lindelauf *Hele verhalen voor een halve soldaat*, € 680

Magda de Bruin-Hüblová voor Anjet Daanje *Het lied van ooievaar en dromedaris*, € 10.000

Irina Leichenko voor Benny Lindelauf *Hele verhalen voor een halve soldaat*, € 317

Irina Leichenko voor Annet Schaap *De meisjes*, € 594

Irina Leichenko voor Marlies Slegers *Briefjes voor Pelle*, € 1.056

Radovan Lucic voor Jan Terlouw *Koning van Katoren*, € 1.578

Iwona Maczka voor Lisa Weeda *Aleksandra*, € 4.012

Olivera Petrovic voor Toon Tellegen *Waar gaan we eigenlijk heen*, € 798

Vertalershuis Amsterdam

In 2024 waren 38 vertalers uit 21 verschillende landen te gast in het Vertalershuis Amsterdam. Aan hen werden verblijfsbeurzen toegekend met een totaalbedrag van € 55.122. De vertalers vertaalden uit het Nederlands in 21 verschillende talen. 10 van de bewoners kwamen voor het eerst naar het Vertalershuis. De vertalers werkten aan de volgende titels:

- Ömür Akyüzlü Lüker** (Turkije, Turks), Tiny Fisscher *Mijn jaar in een tent*
- Astrid Alben** (Verenigd Koninkrijk, Engels), Laurine Verweijen *Gasthuis* en Chaja Polak *Brief in de nacht*
- Tibor Bérczes** (Hongarije, Hongaars), Danny De Looze *Wat onze darmen ons vertellen*
- Margarita Bonatsou** (Griekenland, Grieks), Tobi Lakmaker *De geschiedenis van mijn seksualiteit*
- Christiane Burkhardt** (Duitsland, Duits), Tom Hofland *De menseneter*
- Adam Bžoch** (Slowakije, Slowaaks), Jacob Israel de Haan *Pathologieën*
- Mireille Cohendy** (Frankrijk, Frans), Dola de Jong *En de akker is de wereld* en Andreas Burnier *Het jongensuur*
- Aneta Dantcheva-Manolova** (Bulgarije, Bulgaars), Gerda Blees *Aan doodgaan dachten we niet*
- Maria Encheva** (Bulgarije, Bulgaars), Herman Koch *Ga je erover schrijven?*
- Birgit Erdmann** (Duitsland, Duits), Toon Tellegen *Het lot van de kikker* en Lisa Weeda *Dans dans revolutie*
- Judit Gera** (Hongarije, Hongaars), Marga Minco *Een leeg huis* en onderzoek voor Marga Minco biografie
- Catalina Ginard-Ferón** (Spanje, Spaans), Simone van der Vlugt *De kaasfabriek*
- Svetlana Grubić Samaržija** (Kroatië, Kroatisch), Kaweh Modiri *Mitra*
- Ran HaCohen** (Israël, Hebreeuws), Anna Enquist *Want de avond*
- Marie Jadot** (België, Frans), Armando *Stemmen*
- Bärbel Jänicke** (Duitsland, Duits), Lammert Kamphuis *Verslaafd aan ons eigen gelijk*

- Natalia Karpenko** (Italië, Oekraïens), Roger Van de Velde *De knetterende schedels*
- Rainer Kersten** (Duitsland, Duits), Hanna Bervoets *CarryMe*
- Olaf Knechten** (Duitsland, Duits), Jacob Israël de Haan *Kwatrijnen*
- Blanka Konečná** (Tsjechië, Tsjechisch), Rutger Bregman *Morele ambitie*
- Minya Lin** (Hongarije, Complex Chinees), Toon Tellegen *De liefste wens*
- Janine Malz** (Duitsland, Duits), Fen Verstappen *De eend en de haas*
- Micaela van Muylem** (Argentinië, Spaans), Dominique de Groen *Shop Girl*
- Chiara Nardo** (Italië, Italiaans), Bart van Loo *Napoleon*
- Alicja Oczko** (Polen, Pools), Tommy Wieringa *Nirvana*
- Gül Özlen** (Turkije, Turks), Auke Hulst *Kinderen van het ruige land* en Roger van de Velde *De knetterende schedels*
- Franco Paris** (Italië, Italiaans), Armando *Stemmen*
- Romana Perečinec** (Kroatië, Kroatisch), Gerbrand Bakker *De kapperszoon*
- Andrea Rádai** (Hongarije, Hongaars), Maren Stoffels *De Wisselaar*
- Aino Roscher Kristensen** (Denemarken, Deens), Pieter Koolwijk *Gozert*
- Titia Schuurman** (Finland, Fins), F. Springer *Quissama*
- Mateja Seliškar Kenda** (Slovenië, Sloveens), Stefan Hertmans *De Opgang*
- Radka Smejkalová** (Tsjechië, Tsjechisch), Herman Pleij *Dromen van Cocagne*
- Krisztina Soós** (Hongarije, Hongaars), Gaea Schoeters *Trofee*
- Joakim Sundström** (Zweden, Zweeds), Anjet Daanje *Het lied van ooievaar en dromedaris*
- Kerti Tergem** (Estland, Estisch), F. Bordewijk *Karakter*
- Irene de la Torre** (Spanje, Spaans), Neske Beks *De Kleine Morisson*
- Orsolya Varga** (Hongarije, Hongaars), Erik Brouwer *Leen Sanders. De bokser die levens redde in Auschwitz*

Travel Costs / Reiskosten buitenland (promotiereis)
Via de regeling Reiskosten buitenland kunnen buitenlandse organisaties subsidie aanvragen voor de reiskosten van een Nederlandse auteur voor deelname aan literaire programma's en/of promotionele activiteiten. Omwille van de herkenbaarheid van het doel van de promotiereis zijn hieronder de namen van de auteurs vet gezet. Bij aanvragen die verband houden met het gastlandschap op de Leipziger Buchmesse worden in sommige gevallen ook de verblijfskosten vergoed.

In 2024 is over 82 aanvragen voor een promotiereis besloten. Hieronder staan de toekenningen, evenals 3 reizen die in 2024 plaatsvonden (en reeds in 2023 werden toegekend):

- 16 november 2023: **Joost Swarte** reist naar het Atelier Néerlandais in Parijs om deel te nemen aan een paneldiscussie met Barbara Stok, € 113
- 16–17 januari 2024: **Ernest van der Kwast** reist naar Leipzig en Halle ter promotie van de Duitse vertaling van *De perfecte man* (in het kader van *Alles außer flach*), € 915
- 24–28 januari 2024: **Jaap Robben** reist naar de Cairo Book Fair ter promotie van de Arabische vertaling van *Schemerleven*, € 630
- 31 januari – 2 februari 2024: **Mariken Heitman** reist naar de Goethe-Universität in Frankfurt voor een lezing over de Duitse vertaling van *Wormmaan*, € 103 (subsidie werd in 2023 toegekend)
- 31 januari – 2 februari 2024: **Rebekka de Wit** reist naar Madrid ter promotie van de Spaanse vertaling van *Afhankelijkheidsverklaring*, € 218
- 7 februari 2024: **Raoul de Jong** reist naar de Goethe-Universität in Frankfurt voor een lezing over de Duitse vertaling van *Jaguarman*, € 177
- 12–16 februari 2024: **Sasja Janssen** en vertaler **Michele Hutchison** presenteren in Londen en Norwich de Engelse vertaling van de bundel *Virgula*, € 1.041 (subsidie werd in 2023 toegekend)
- 29 februari – 2 maart 2024: **Gijs Wilbrink** reist naar Madrid ter promotie van de Spaanse vertaling van *De beesten*, € 199

- 2–4 maart 2024: **Kader Abdolah** reist naar het I Boreali-festival in Milaan ter promotie van de Italiaanse vertaling van *1001 nacht*, € 304
- 6–8 maart 2024: **Jaap Robben** reist naar Berlijn voor een televisie-interview bij Das Blaue Sofa van Bertelsmann over de Duitse vertaling van *Schemerleven* (in het kader van *Alles außer flach*), € 174
- 12 maart 2024: **Fien Veldman** reist naar het Literaturhaus Hamburg ter promotie van de Duitse vertaling van *Xerox* (in het kader van *Alles außer flach*), € 573
- 13–14 maart 2024: **Fen Verstappen** en **Janine Malz** reizen naar Halle voor optredens rond de Duitse vertaling van *Moeder af* (in het kader van *Alles außer flach*), € 941
- 13–14 maart 2024: **Fien Veldman** reist naar Dresden voor een optreden rond de verschijning van de Duitse vertaling van *Xerox* (in het kader van *Alles außer flach*), € 730
- 14 maart 2024: **Wyske Versteeg** en **Fen Verstappen** treden op in het Münchner Literaturhaus, waar ze hun nieuwe Duitse vertalingen presenteren (in het kader van *Alles außer flach*), € 1.155
- 14–16 maart 2024: **Tobi Lakmaker** reist naar het Umeå International Literature Festival in Zweden ter promotie van de Zweedse vertaling van *De geschiedenis van mijn seksualiteit*, € 485
- 19 maart 2024: **Miek Zwamborn** reist naar Kiel voor een lezing en discussie met onder anderen marinebiologen over de Duitse vertaling van *Wieren*, € 775
- 20–22 maart 2024: **Mathijs Deen** treedt op in Leipzig met onder andere tv-interviews, ter promotie van de Duitse vertaling van **De redder** (in het kader van *Alles außer flach*), € 229
- 20–23 maart 2024: **Dido Michielsen** reist naar Belgrado voor de boekpresentatie van de Servische vertaling van *Lichter dan ik*, € 431
- 21–22 maart 2024: **Gerd Busse** reist naar Leipzig om zijn vertaling van J.C. Bloems dichtbundel *Ganz einfach glücklich, in der Dapperstraat* te promoten (in het kader van *Alles außer flach*), € 100

21–23 maart 2024: **Gerd Busse** en **Wolfgang Schiffer** reizen naar Leipzig ter promotie van de Duitse vertaling van Voskuils *De buurman* (in het kader van *Alles außer flach*), € 610

21–24 maart 2024: **Annemarie van den Brink**, **Marja Baseler** en illustrator **Tjarko van der Pol** reizen naar Leipzig ter promotie van de Duitse verschijning van *Kasteel Hartenstein* (in het kader van *Alles außer flach*), € 533

22–24 maart 2024: **Otto de Kat** reist naar Leipzig ter promotie van de Duitse vertaling van *Het uur van de olifant* (in het kader van *Alles außer flach*), € 831

23–24 maart 2024: **Mustafa Stitou** reist naar Leipzig voor voordrachten ter promotie van het magazine *Trimaran* (in het kader van *Alles außer flach*), € 176

27 maart – 16 april 2024: **Maghalie van der Bunt-George**, **Aline Abdul** en **Nathania Engelhardt** reizen naar Nederland voor het Wintertuinfestival en boekhandelstours rondom recent verschenen publicaties, € 2.507

5–9 april 2024: **Anne Eekhout** reist naar Praag om de Tsjechische vertaling van *Mary* te presenteren, € 387

8–22 april 2024: **Lucas Hirsch** reist naar Denver en New York voor optredens op literaire festivals, universiteiten en in het Ledig House, € 1.568

10–13 april 2024: **Claudia Di Palermo** reist naar Triëst voor masterclasses, interviews en lezingen over de Italiaanse vertaling van Jeroen Brouwers *Cliënt E. Busken*, € 202

13–15 april 2024: **Aimée de Jongh** reist naar het Uppsala Comix festival in Zweden ter promotie van haar in het Engels vertaalde werk, € 274

14–19 april 2024: **Enne Koens** reist naar Sicilië en Bologna voor optredens rond de verschijning van de Italiaanse vertaling van *Vanaf hier kun je de hele wereld zien*, € 518

19–20 april 2024: **Sanne de Boer** reist naar Heidelberg voor een optreden rond de Duitse vertaling van *‘Ndrangheta*, € 215

19–26 april 2024: **Christine Otten** reist naar Cairo voor lezingen op het Cairo International Literary Festival over de Arabische vertaling van *De laatste dichters*, € 999

23–24 april 2024: **Jaap Robben** reist naar Münster voor een lezing in het Haus der Niederlande over de Duitse vertaling van *Schemerleven*, € 60

26 april 2024: **Radna Fabias** reist naar het Droste Festival in Havixbeck voor lezingen, performances en workshops rond haar werk, € 530

26–28 april 2024: **Milo van Bokkum** reist het literaire festival PesText in Boedapest ter promotie van de Hongaarse vertaling van *Grensstreken*, € 315

9–11 mei 2024: **Simone Atangana Bekono** reist naar de Salone del Libro in Turijn voor een lezing over de Italiaanse vertaling van haar dichtbundel *Hoe de eerste vonken zichtbaar waren*, € 382

9–11 mei 2024: **Babs Gons** reist naar de Salone del Libro in Turijn ter promotie van de Italiaanse vertaling van *Doe het toch maar*, € 1.607

16–17 mei 2024: **Benno Barnard** reist naar het Lycée International in Ferney-Voltaire om te spreken over zijn poëzie, € 487 (subsidie werd in 2023 toegekend)

16–22 mei 2024: **Jente Posthuma** en vertaler **Sarah Timmer Harvey** reizen naar de uitreiking van de International Booker Prize en geven lezingen rond de Engelse vertaling van *Waar ik liever niet aan denk*, € 1.500

23–26 mei 2024: **Nikki Dekker** en redacteur **Katrijn Van Hauwermeiren** nemen deel aan the European Festival of the First Novel in Kiel, € 600

23–26 mei 2024: **Aimée de Jongh** reist naar het Festival Komiksowa Warszawa in Polen ter promotie van haar in het Pools verschenen boeken, € 334

29 mei – 1 juni 2024: **Aimée de Jongh** reist naar het festival Comic-Salon-Erlangen ter promotie van de Duitse vertalingen van haar werk, € 333

31 mei 2024: **Jan Brokken** reist naar Straatsburg om om aan de hand van zijn boek *De rechtvaardigen* een muziekprogramma samen te stellen, € 248

31 mei – 2 juni 2024: **Frenk Meeuwssen** reist naar het BRaK Festival in Bratislava om de Slowaakse vertaling van *Zen zonder meester* te presenteren, € 307

3 juni 2024: **Thomas Möhlmann** neemt deel aan de tiendaagse poëzietour door Marokko, onder de titel *Poets From Five Continents -The Intercultural Dialogue*, € 762

7–9 juni 2024: **Connie Palmen**, **Jaap Blonk** en **Ellen**

Bijlage 4

Subsidiebesluiten

Jaarverslag

p.112

Deckwitz reizen naar het festival Poetry on the Road in Bremen en dragen voor uit nieuw in het Duits vertaald werk, € 440

14–24 juni 2024: **Ange Jessurun** reist van Curaçao naar Bonaire om de Nederlandse en Papiamentse edities van haar boek *Faya Lobi* te presenteren, € 185

15–17 juni 2024: vertaler **Olga Amagliani** en schrijver **Gideon Samson** reizen naar festival Mare di Libri in Rimini ter promotie van de Italiaanse vertaling van *Eilanddagen*, € 787

24 juni 2024: **Maria Barnas** reist naar het European Poetry Festival in Londen ter promotie van een nieuwe Engelse vertaling van een keuze uit haar werk, € 302

4–21 juli 2024: **Anneke Brassinga** en **Erik Lindner** reizen naar het Poesiefestival Berlin om op te treden tijdens de opening van het festival en tijdens de Night of Poetry, € 2.446

13–20 juli 2024: **Babs Gons** reist naar het Medellín International Poetry Festival in Colombia voor diverse optredens, € 1.599

21 juli – 5 augustus 2024: **Harriët van Reek** reist door Japan en geeft lezingen, interviews en workshops over de Japanse vertaling van haar boek *Het dierenboekje Mie*, € 1.539

24–27 augustus 2024: **Pieter van Os** reist met vertaler **Iwona Maczka** naar Grodzisk Mazowiecki voor een lezing en interview rond de Poolse vertaling van *Liever dier dan mens*, € 144

29 augustus – 1 september 2024: **Pelumi Adejumo** treedt op tijdens het eLk in Keulen en leest voor uit vertaald werk, € 198

4–8 september 2024: **Gerbrand Bakker** treedt op tijdens het Festivaletteratura in Mantua ter promotie van de Italiaanse vertaling van *De kapperszoon*, € 537

5–18 september 2024: **Yorick Goldewijk** en **Joke van Leeuwen** reizen naar het Internationaal Literatuurfestival Berlijn ter promotie van de Duitse vertalingen van respectievelijk *Films die nergens draaien* en *Ik ben hier*, € 268

5–18 september 2024: **Ananda Serné** reist naar Berlijn voor optredens op het Internationaal Literatuurfestival Berlijn rond de Duitse vertaling van *Nachtbloei*, € 260

20–24 september 2024: **Enne Koens** reist naar Praag voor lezingen rond de Tsjechische vertaling van *Vanaf hier kun je de hele wereld zien*, € 145

23–26 september 2024: **Joost Baars** reist naar het Athens World Poetry Festival ter promotie van zijn werk, € 401

3–4 oktober 2024: **Edward van de Vendel** reist naar Cagliari voor het festival Tuttestorie ter promotie van de Italiaanse vertalingen van zijn boeken, waaronder *Mis/ka*, € 452

6 oktober 2024: **Simone Atangana Bekono** deed online mee met paneldiscussies op het Lviv Bookforum in Oekraïne, € 500

10 oktober – 16 juni 2024: **Fumiko Miura** reist naar Japan voor het EU Literature Festival en neemt deel aan verschillende optredens, € 613

11–13 oktober 2024: **Ineke Holzhaus** reist naar Vicenza om voor te dragen uit Italiaanse vertalingen van haar werk en voor een eerbetoon aan dichter Willem van Toorn, € 831

14–18 oktober 2024: **Lotte Hammond** modereert in het GRASSI Museum in Leipzig drie programma's omtrent de Duitse vertaling van Raoul de Jongs *Jaguarman*, € 820

16–19 oktober 2024: **Franco Paris** en **Claudia Di Palermo** reizen naar Rome voor een workshop literair vertalen en een publieksevenement met Arnon Grunberg, € 368

17–18 oktober 2024: **Arnon Grunberg** reist naar Rome om deel te nemen aan de workshop literair vertalen van Stradelab, € 393

17–19 oktober 2024: **Astrid Roemer** reist naar Graz voor festival Transnational Literature Days ter promotie van haar in het Duits verschenen boeken *Gebroken Wit* en *Over de gekte van een vrouw*, € 1.752

17–22 oktober 2024: **Jan Brokken** reist naar Praag voor optredens rond twee in het Tsjechisch vertaalde boeken, € 280

20–26 oktober 2024: **Enne Koens** en vertaler **Olga Amagliani** reizen naar Puglia ter promotie van de Italiaanse vertaling van *Vanaf hier kun je de hele wereld zien*, € 471

21–24 oktober 2024: **Edzard Mik** treedt op in Belgrado ter promotie van de Servisch-Kroatische vertaling van zijn boek *Mea culpa*, € 417

22–24 oktober 2024: **Marc ter Horst** en **Marije Toman** reizen naar het Cork Children's Book Festival in Ierland ter promotie van hun recente Engelse vertalingen, € 1.031

22–28 oktober 2024: **Dido Michielsen** reist naar het Ubud Festival in Indonesië voor paneldiscussies en presentaties rond de Indonesische vertaling van *Lichter dan ik*, € 1.000

23–27 oktober 2024: **Ilja Leonard Pfeijffer** reist naar festival FILIT in het Roemeense Iasi ter promotie van de Roemeense vertalingen van *La Superba* en *Grand Hotel Europa*, € 570

23–27 oktober 2024: vertaler **Irina Anton** treedt op tijdens het festival FILIT in het Roemeense Iasi ter promotie van haar vertaling van Ilja Leonard Pfeijffers *Grand Hotel Europa*, € 295

24 oktober 2024: **Hans Heesen** geeft een lezing in Berlijn naar aanleiding van de Duitse vertaling van *Tenminste voor een bepaalde tijd*, € 271

31 oktober – 2 november 2024: **Mischa Andriessen** reist naar het Istanbul Offline Poetry Festival voor meerdere optredens rondom zijn werk, € 443

7–10 november 2024: **Sandra Rottenberg** en **Hella Rottenberg** reizen naar Döbeln en Dresden ter promotie van de Duitse vertaling van *De sigarenfabriek van Isay Rottenberg*, € 711

16–18 november 2024: **Chaja Polak** reist naar het BookCity festival in Castello Sforzesco in Milaan voor de presentatie van de Italiaanse vertaling van *Brief in de nacht*, € 615

16–18 november 2024: **Eva Cossee** begeleidt Chaja Polak tijdens haar reis en optredens op het BookCity festival in Milaan, € 300

18–24 november 2024: **Olivier van Beemen** maakt een promotiereis door Nigeria met boekpresentaties, radio-optredens en interviews rond de Engelse vertaling van *Heineken in Africa*, € 1.050

20 november – 8 december 2024: **Jaap Blonk** reist door verschillende landen in Zuid-Amerika voor een tiental voordrachten uit zijn werk, € 1.500

28 november – 2 december 2024: **Erik Lindner** reist naar Ottawa en Montréal voor optredens op het International Poetry Festival en voor voordrachten uit zijn werk, € 1.064

30 november – 3 december 2024: **Sasja Janssen** neemt deel aan de Chair Poetry Evenings in Kolkata, India en treedt meerdere keren op, € 1.668

10–15 december 2024: **Jente Posthuma, Ilja Leonard**

Pfeijffer en **Anne Eekhout** reizen naar het Sofia International Literary Festival om hun recent in het Bulgaars vertaalde romans te promoten, € 1.358

Algemeen reglement

Vanuit het algemeen reglement zijn in het kader van Doel 3: Internationaal presenteren en promoten 2 subsidies toegekend:

ProBiblio voor het beheer van de Airport Library op Schiphol, waar internationale reizigers kennis kunnen maken met Nederlandse literatuur, € 155.000

Groep Algemene Uitgevers voor gemeenschappelijke stands op de boekenbeurzen van Frankfurt en Bologna in 2025-2028, om de internationale zichtbaarheid van de Nederlandse literatuur te vergroten, € 254.360

Doel 4: Overig en Projectsubsidies OCW

Algemeen reglement

Vanuit het algemeen reglement zijn tot slot de volgende subsidies toegekend:

CEEBP (Central and East European Book Projects) voor de bureaunkosten in 2025 en 2026, € 10.000

De Gids voor het honorarium van de Gidslezing in 2025, € 3.000

De Grote Vriendelijke Podcast voor het seizoen 2024, € 14.000

De Leescoalitie voor de doorontwikkeling in 2025 en 2026 van het leesoffensief *Wie leest heeft een goed verhaal*, € 300.000

De Schrijverscentrale voor het programma *Vertaalontmoetingen*, ten behoeve van het vergroten van de zichtbaarheid van de literair vertaler, € 76.000

De Schrijverscentrale voor de kortingsactie Boek een Dichter, onderdeel van de Poëzieweek 2025, € 7.500

De Schrijverscentrale voor een kortingsactie tijdens de herdenking/viering 80 jaar vrijheid, € 10.000

De Schrijverscentrale voor een kortings- en promotieactie voor graphic novelists. € 4.000

Koninklijke Vereniging voor het Boekenvak voor jaarlijks onderzoek in 2025-2028 ten behoeve van de Monitor Makers en Monitor Inkomens, € 40.000

Stichting CPNB voor een literair element bij de campagne Zomerlezen gedurende 3 jaar, € 120.000

Stichting CPNB ter ondersteuning van de literatuurmaand voor jongeren op Hebban in de Klas, € 25.000

Stichting CPNB voor de Boekenweek van jongeren 2024 en de schooltournee Literatour, € 25.000

Stichting Other World Productions voor het talentontwikkelingsprogramma The Chronicles op Crossing Border 2024, € 6.000

VLAM21 voor onderdelen van de Academie 2025-2026, de organisatie van een sectordag en de ontwikkeling van een website, € 40.000

VLAM21 voor de ontwikkeling en uitvoering van een Masterclass Literair Festival voor universiteiten gedurende 4 jaar, € 30.000

Projectsubsidie Impuls makers

De projectsubsidie Impuls makers is eind 2022 door OCW toegekend om startende literaire makers op weg te helpen na een periode van coronabeperkingen. Naast toekenningen voor 8 startende vertalers binnen de regeling Projectsubsidies voor literaire vertalingen, werd dit budget in 2024 besteed aan 1 project:

Fundashon Arte di Palabra voor de jubileumeditie van Arte di Palabra, een jaarlijks podium voor jonge Papiamentstalige auteurs op Curaçao, Aruba en Bonaire, € 20.000

Steunfonds Oekraïense makers 2024

Het Steunfonds Oekraïense makers had twee rondes in 2024. Nederlandse organisaties konden een subsidie aanvragen namens één of meerdere Oekraïense makers die naar Nederland zijn gevlucht. Per maker kon er € 9.900 worden aangevraagd, waarvan er € 9.000 bestemd is voor de maker zelf en € 900 voor de uitvoeringskosten van de aanvragende organisatie. Er zijn in totaal 60 aanvragen ingediend, waarvan er 56 werden toegekend aan 34 verschillende organisaties. De volgende aanvragen werden toegekend:

- AE Corporations BV** voor 2 makers, € 17.855
- Buddy Film Foundation** voor 2 makers, € 19.800
- De Balie** voor 12 makers, € 58.256
- Eye Film Instituut Nederland / Eye Filmmuseum** voor 3 makers, € 7.810
- Forum Groningen** voor 1 maker, € 9.900
- Gemeente Altena** voor 1 maker, € 7.940
- Muziekgebouw aan 't IJ** voor 1 maker, € 5.241
- Rinkel Docs BV** voor 2 makers, € 19.800
- Stichting Classical NOW!** voor 1 maker, € 4.659
- Stichting Davidsbündler Foundation** voor 2 makers, € 19.742
- Stichting de Amsterdamse Jeugdtheaterschool** voor 1 maker, € 7.700
- Stichting Een van de jongens** voor 1 maker, € 9.900
- Stichting Ensemble Shapeshift** voor 1 maker, € 4.554
- Stichting Galatea** voor 1 maker, € 9.450
- Stichting Korzo** voor 2 makers, € 9.900
- Stichting L&F Producties** voor 1 maker, € 9.900
- Stichting Madudu Foundation** voor 6 makers, € 57.541
- Stichting Mime Wave** voor 1 maker, € 9.900
- Stichting NUL ZES** voor 1 maker, € 9.900
- Stichting Oekraïense Club** voor 2 makers, € 19.800
- Stichting Oekrainers in Eindhoven** voor 1 maker, € 9.900
- Stichting Opera Rotterdam** voor 10 makers, € 27.500
- Stichting Opslag voor Cacao** voor 3 makers, € 25.000
- Stichting Radar WMO Diensten** voor 1 maker, € 9.190
- Stichting Slava i Volya** voor 1 maker, € 9.900
- Stichting Soloveyko** voor 6 makers, € 59.400

Bijlage 4

Subsidiebesluiten

Stichting Trustfonds Rijksakademie van beeldende kunsten voor 1 maker, € 9.900
Stichting United Ukrainian Theatre voor 4 makers, € 21.750
Stichting VATAHA voor 9 makers, € 79.784
Stichting Worm voor 1 maker, € 9.800
Stichting Zeilen van Vrijheid voor 1 maker, € 8.300
United Way the Netherlands voor 1 maker, € 8.290
Valk productions B.V. voor 4 makers, € 39.346
West Den Haag voor 1 maker, € 9.000

Steunfonds Russische dissidente makers 2024
Gelijktijdig aan de eerste ronde van het Steunfonds Oekraïense makers, konden Nederlandse organisaties subsidie aanvragen namens dissidente Russische makers die naar Nederland zijn gevlucht. 7 organisaties ontvingen een subsidie:

de Toneelmakerij voor 1 maker, € 9.878
Eye Film Instituut Nederland / Eye Filmmuseum voor 2 makers, € 8.580
Free Russia NL voor 5 makers, € 19.690
Rijksakademie van beeldende kunsten voor 1 maker, € 7.548
Stichting Potamos voor een collectief, € 3.000
Uitgeverij G.A. van Oorschot voor 1 maker, € 9.900
Van Abbemuseum voor 1 maker, € 9.900

Regeling Stage Cultuur Inclusief

Het Nederlands Letterenfonds is penvoerder namens de zes rijkscultuurfondsen voor de subsidies in het kader van de Arbeidsmarktagenda. Hieronder valt ook de regeling Stage Cultuur Inclusief. De regeling wordt uitgevoerd door Binoq Atana.

De regeling is bedoeld om de instroom van divers talent te bevorderen, door organisaties te motiveren stages aan te bieden via het online platform van Stage Cultuur Inclusief. In 2024 ontvingen 37 culturele organisaties in totaal 51 subsidies van € 1.000 voor een stageplek:

- Arti et Amicitiae** voor een stagiair onderzoeker en tentoonstellingsmaker, € 1.000
- Atelier Badriah Hamelink** voor een stagiair creatief & fondsenwerver, € 1.000
- Centrum voor de kunsten Beverwijk** voor een stagiair kunstvakdocent, € 1.000
- Common Frames** voor een stagiair film- en mediaprojecten, € 1.000
- Cultuur Compaan** voor een afstudeerstage, € 1.000
- De Kring Roosendaal** voor twee stagiairs marketing & communicatie, € 2.000
- Dear T.**, voor een acteursstage, € 1.000
- Deventer Schouwburg** voor een stagiair marketing & communicatie, € 1.000
- Drongo/TalenTalent** voor drie allround stagiairs, € 3.000
- Filmhuis Den Haag** voor een stagiair productie, € 1.000
- Grafisch Atelier Den Bosch** voor een allround stagiair, € 1.000
- HMK** voor een allround stagiair, € 1.000
- KITE Educatie** voor een stagiair educatie/ productie, € 1.000
- Leerorkest** voor stagiair communicatie en een stagiair contentcreatie, € 2.000
- Movies That Matter** voor een stagiair productie, € 1.000
- Museum Geelvinck** voor een stagiair collectieinventarisatie, € 1.000
- NOORDWOORD** voor een stagiair programmering, € 1.000
- Oerol Festival** voor een stagiair marketing & communicatie, € 1.000

- Posttheater Nijmegen** voor een stagiair marketing & communicatie, € 1.000
- Project Space 1646** voor twee allround stagiairs, € 2.000
- RIB** voor twee creatieve stagiairs, € 2.000
- RIDCC** voor een stagiair creatief en journalistiek talent, € 1.000
- Scanned Footballphotos** voor drie allround stagiairs, € 3.000
- Stichting Dynamisch Archief** voor twee stagiairs registrar/ curator, € 2.000
- Stichting Kulsan** voor een stagiair social design, € 1.000
- Stichting MIMIK** voor een stagiair marketing & communicatie, € 1.000
- The Beach** voor een stagiair social design, € 1.000
- The Door Foundation** voor twee stagiairs artist liaison/ coördinatie en een stagiair educatie, € 3.000
- Theater DEGASTEN** voor twee stagiairs creatief producent, € 2.000
- Theater Zuidplein** voor financieel/ administratief stagiair en een stagiair sales & event managment, € 2.000
- Torpstra Recording Studio** voor een stagiair producer, € 1.000
- Trias Centrum van de Kunsten** voor een stagiair klantenadministratie, € 1.000
- Universiteitsmuseum Groningen** voor een stagiair onderzoek, € 1.000
- VPRO Medialab** voor een stagiair (online) redactie & productie, € 1.000
- Wintertuin** voor een stagiair marketing, € 1.000
- ZAM Magazine** voor een stagiair marketing & communicatie, € 1.000
- ZID Theater** voor een stagiair productie & ondersteuning en een stagiair theatermaker & theaterdocent, € 2.000

Stimulering HR-expertise culturele en creatieve sector
Een tweede onderdeel van de Arbeidsmarktagenda is de regeling Stimulering HR-expertise culturele en creatieve sector. Via deze regeling kunnen culturele organisaties een zogeheten HR-voucher aanvragen voor advies en ondersteuning bij hun HR- en organisatiebeleid. De regeling wordt uitgevoerd door CAOP.

In totaal werden er 77 aanvragen voor een HR-voucher gehonoreerd:

- Cello Octet Amsterdam, € 19.566
- Corpo Máquina Society, € 20.000
- Cultuurkwadraat, € 20.000
- De Warme Winkel, € 19.969
- Drents Museum, € 20.000
- Foam Fotografiemuseum Amsterdam, € 20.000
- FOTODOK, € 15.000
- Granate, € 20.000
- Het Resort / Stichting High Mountain Art Club, € 13.000
- Het Schoenenkwartier, € 20.000
- Hotel Maria Kapel, € 9.480
- International Film Festival Assen, € 15.000
- Jakop Ahlbom Company, € 19.663
- Joods Cultureel Kwartier / Stichting Joods Museum, € 19.844
- Kunstloc Brabant, € 20.000
- Leiden International Film Festival, € 19.360
- Museum Ons' Lieve Heer op Solder, € 10.164
- Museumpark Orientalis, € 18.000
- Nederlands Instituut voor Beeld & Geluid, € 14.000
- Nederlands Steendrukmuseum, € 20.000
- Noorderlicht, € 20.000
- NOORDWOORD, € 11.707
- Pakhuis de Zwijger, € 20.000
- School der Poëzie, € 4.945
- St. Cultuurhuis Heemskerk (voormalig Cultuurcentrum Heemskerk), € 20.000
- Stichting (A)WAKE, € 17.424
- Stichting 2+ / 2turvenhoog, € 13.794

- Stichting bibliotheek zuid-kennemerland, € 13.613
- Stichting BOG., € 19.975
- Stichting Cinenord, € 20.000
- Stichting Club Gewalt, € 12.500
- Stichting Common Frames, € 11.000
- Stichting Cultuureducatie, € 5.760
- Stichting CultuurSchakel, € 19.200
- Stichting De Gasten, € 14.000
- Stichting de Oude Kerk Amsterdam, € 19.333
- Stichting Delphine, € 15.682
- Stichting DRU-Industriepark, € 20.000
- Stichting Festival Circolo, € 19.500
- Stichting Great Wide Open, € 19.000
- Stichting Groninger Museum voor Stad en Lande, € 14.823
- Stichting Hart, € 15.840
- Stichting Herinneringscentrum Kamp Westerbork, € 16.170
- Stichting Het Achterland, € 19.897
- Stichting Huis der Kunsten (Bloos), € 20.000
- Stichting Imagine Film Festival, € 4.292
- Stichting Kaboom Animation Festival, € 20.000
- Stichting Keunstwurk, € 20.000
- Stichting Koninklijk Kabinet van Schilderijen Mauritshuis, € 19.747
- Stichting Liox, € 19.965
- Stichting Media and Moving Art (MaMA), € 12.000
- Stichting Motel Mozaïque, € 14.472
- Stichting Movies that Matter, € 18.000
- Stichting museum van Bommel van Dam, € 20.000
- Stichting Muzehof Centrum voor de Kunsten, € 10.588
- Stichting Nieuwe Helden Next Level, € 20.000
- Stichting Openbare Bibliotheken en Volksuniversiteit Hilversum, € 8.576
- Stichting personeel De Nieuwe Kerk / H'art Museum, € 20.000
- Stichting Plein C, € 8.000
- Stichting Raymi Sambo Maakt, € 13.500
- Stichting Rijksmuseum Slot Loevestein, € 19.977

Bijlage 4
Subsidiebesluiten

Jaarverslag

p.119

- Stichting Ruimtekoers, € 20.000
- Stichting Samenleving & Kunst, € 14.000
- Stichting Stadsmuseum Harderwijk, € 11.250
- Stichting Summer Dance Forever, € 20.000
- Stichting Theatergroep MES, € 19.965
- Stichting Urland, € 20.000
- Stichting VESTROCK, € 20.000
- Stichting Vis à Vis, € 14.918
- Stichting Wintertuin (voor VLAM21), € 56.847
- Stichting Zaantheater, € 7.500
- Stichting ZID, € 19.500
- Stroom Den Haag, € 20.000
- Theater De Vaillant, € 20.000
- Theatergroep Suburbia, € 19.197
- Tijd van de Wolf, € 5.500
- Westland Cultuurweb, € 20.000

De Raad van advies bestaat uit maximaal 50 leden. Bij elkaar vormen zij de pool van deskundigen die adviseren over subsidieaanvragen die bij het Letterenfonds worden ingediend. Uit de Raad van advies worden per regeling adviescommissies gevormd. De leden van de Raad van advies worden benoemd voor twee jaar, met de mogelijkheid van herbenoeming voor twee jaar.

In deze bijlage worden achtereenvolgens de namen en zittingstermijnen van de leden van de Raad van advies genoemd, en daarna per regeling de samenstelling van de betreffende adviescommissie. Bij sommige regelingen wordt daarnaast ook gebruik gemaakt van externe lezers; deze worden ook per regeling genoemd. Tot slot zijn de zogenaamde klankbordgroepen vermeld: zij adviseren het Letterenfonds bij de samenstelling van de internationale brochures.

5.1 Samenstelling Raad van advies
Op 31 december 2024 had de Raad van advies de volgende leden:

- Jesse van Amelsvoort**, benoemd tot 1 januari 2025, herbenoembaar
- Ruben Arnhem**, benoemd tot 1 januari 2026, herbenoembaar
- Jan Baeke**, benoemd tot 1 januari 2026, herbenoembaar
- Dirk Bertels**, benoemd tot 1 januari 2025, herbenoembaar
- Maartje Beukers**, benoemd tot 1 januari 2026, herbenoembaar
- Yolanda Bloemen**, benoemd tot 1 januari 2025, herbenoembaar
- Siebe Bluijs**, benoemd tot 1 januari 2025, niet herbenoembaar
- Sophia Blyden**, benoemd tot 1 januari 2026, niet herbenoembaar
- Wil Boesten**, benoemd tot 1 januari 2026, niet herbenoembaar
- Erica van Boven**, benoemd tot 1 januari 2025, niet herbenoembaar
- Anneke Brassinga**, benoemd tot 1 januari 2026, herbenoembaar
- Ricardo Burgzorg**, benoemd tot 1 januari 2025, niet herbenoembaar
- Anna Eble**, benoemd tot 1 januari 2026, herbenoembaar
- Judith Eiselin**, benoemd tot 1 januari 2026, niet herbenoembaar
- Mojdeh Feili**, benoemd tot 1 januari 2026, niet herbenoembaar
- Lieneke Frerichs**, benoemd tot 1 januari 2026, herbenoembaar
- Hélène Gelèns**, benoemd tot 1 januari 2026, herbenoembaar
- Renate Heru Utomo** benoemd tot 1 januari 2026, herbenoembaar
- Hilde Keteleer**, benoemd tot 1 januari 2025, herbenoembaar
- Siuli Ko**, benoemd tot 1 januari 2025, niet herbenoembaar
- Cees Koster**, benoemd tot 1 januari 2026, herbenoembaar
- Nienke van Leverink**, benoemd tot 1 januari 2025, herbenoembaar
- Arjen van Meijgaard**, benoemd tot 1 januari 2025, niet herbenoembaar
- Tia Nutters**, benoemd tot 1 januari 2026, herbenoembaar

Miriam Piters, benoemd tot 1 januari 2026, herbenoembaar
Anouk Prins, benoemd tot 1 januari 2025, herbenoembaar
Henk Pröpper, benoemd tot 1 januari 2026, niet herbenoembaar
Roos de Ridder, benoemd tot 1 januari 2026, herbenoembaar
Femke Schavemaker, benoemd tot 1 januari 2025, niet herbenoembaar
Bart Slijper, benoemd tot 1 januari 2026, herbenoembaar
Tonya Sudiono, benoemd tot 1 januari 2025, herbenoembaar
Ronnie Terpstra, benoemd tot 1 januari 2025, niet herbenoembaar
Manon Uphoff, benoemd tot 1 januari 2025, niet herbenoembaar
Hans van Rompaey, benoemd tot 1 januari 2026, herbenoembaar
Jan Vantoortelboom, benoemd tot 1 januari 2026, herbenoembaar
Dominique van Varsseveld, benoemd tot 1 januari 2025, herbenoembaar
Jabik Veenbaas, benoemd tot 1 januari 2026, niet herbenoembaar
Marc Vekemans, benoemd tot 1 januari 2026, herbenoembaar
Wytske Versteeg, benoemd tot 1 januari 2025, niet herbenoembaar
Johannes Verwoerd, benoemd tot 1 januari 2026, herbenoembaar
Geertjan de Vugt, benoemd tot 1 januari 2025, niet herbenoembaar
Katelijne De Vuyst, benoemd tot 1 januari 2026, niet herbenoembaar
Sanne Walvisch, benoemd tot 1 januari 2025, niet herbenoembaar
Floor Zijlstra, benoemd tot 1 januari 2026, herbenoembaar

5.2 Samenstelling adviescommissies per regeling of programma

Namen met een (*) zijn toegevoegde commissieleden.

Projectsubsidies voor publicaties

Ronde ervaren schrijvers: Jesse van Amelsvoort (voorzitter), Sophia Blyden, Erica van Boven, Judith Eiselin, Hilde Keteleer, Nienke van Leverink, Manon Uphoff en Geertjan de Vugt.
Bureau: Xenia van Diest, Jacques Huiskes en Luuk Maas.

Ronde starters: Jesse van Amelsvoort (voorzitter), Persis Bekkering*, Anne Brassinga, Thomas Heerma van Voss*, Hilde Keteleer, Nienke van Leverink, Jan Vantoortelboom en Wytske Versteeg.

Bureau: Luuk Maas, Raoul Markaban en Tessa Walta.

Ronde oeuvrebouwers: Jesse van Amelsvoort, Sophia Blyden, Anneke Brassinga, Judith Eiselin, Hilde Keteleer, Manon Uphoff, Wytske Versteeg en Geertjan de Vugt (voorzitter).
Bureau: Jacques Huiskes, Luuk Maas, Raoul Markaban en Tessa Walta.

Ontwikkelbeurzen auteurs

Bureau: Xenia van Diest.

Schrijverslevens, biografieregeling

Erica van Boven, Jaap Cohen*, Lieneke Frerichs en Bart Slijper.
Bureau: Luuk Maas en Renate Stalman.

Werkbijdrage theatertekst

Anouk Beugels, Esther Dikkers (voorzitter), Ira Judkovskaja, Rashid Novaire, Selm Merel Wenselaers en Jibbe Willems.
Bureau: Jaïr Buisman, Saskia Driessen, Anjali Goepstar, Jenny Mijnhijmer, Joanna Sarijoen en Ferida Yildiz (Fonds Podiumkunsten) en Jacques Huiskes (Letterenfonds).

Digitale literaire projecten

Siebe Bluijs, Janneke Siebelink* en Nienke Huitenga*.
Medewerkers: Suzanne Meeuwissen en Xenia van Diest.

Makers buiten het boek

Mischa Andriessen, Maria Barnas, Charlotte Van den Broeck, Jan-Bart Claus, Maarten Dessing, Daan Doesborgh, Max Greyson, Daphne de Heer, Manu van Kersbergen, Elten Kiene, Renée van Marissing, Rashid Novaire, Roberta Petzoldt, Manon Uphoff, Thomas Verbogt, Nadia de Vries en Dorien de Wit.
Bureau: Raoul Markaban.

Productiekosten bijzondere uitgaven

Bureau: Lucette Châtelain, Agnes Vogt en Tessa Walta.

Projectsubsidies literaire en literatuur-educatieve organisaties

Eerste ronde: Jan Baeke, Hélène Gelèns, Willemijn Lindhout (voorzitter) en Dominique van Varsseveld.
Bureau: Liz Kruisheer, Renate Stalman en Pieter Jan van der Veen.

Tweede ronde: Jan Baeke, Ricardo Burgzorg (voorzitter), Hélène Gelèns en Arjen van Meijgaard
Bureau: Renate Stalman en Pieter Jan van der Veen.

Advisering PEN Nederland 2024

Ricardo Burgzorg.
Bureau: Pieter Jan van der Veen.

Adviseurs aanvraag IBBY Nederland 2024

Maartje Beukers en Arjen van Meijgaard.
Bureau: Pieter Jan van der Veen.

Vierjarige subsidies literaire organisaties 2025-2028

Ricardo Burgzorg (voorzitter), Berend Schans, Tonya Sudiono, Lies Wijnterp en Floor Zijlstra.
Financieel advies: Jaco Oskam.
Bureau: Lucette Châtelain, Renate Stalman en Pieter Jan van der Veen.

Vierjarige subsidies literair-educatieve organisaties 2025-2028

Ruben Arnhem, Arjen van Meijgaard, Miriam Piters, Anouk Prins (voorzitter) en Roos de Ridder.
Bureau: Sanna Bolt, Xenia van Diets en Pieter Jan van der Veen.

Evaluatiebijeenkomst Vierjarige subsidies literaire organisaties 2025-2028 en Projectsubsidies literaire en literair-educatieve activiteiten

Jan Baeke, Ricardo Burgzorg, Hélène Gelèns, Arjen van Meijgaard, Anouk Prins, Hans van Rompaey, Tonya Sudiono, Lies Wijnterp en Floor Zijlstra.
Bureau: Christiaan Boesenach, Sanna Bolt, Renate Stalman en Pieter Jan van der Veen.

Literaire tijdschriften 2025-2028

Siebe Bluijs (voorzitter), Mojdeh Feili, Wiegertje Postma*, Hans van Rompaey en Sabine Verhulst*.
Bureau: Sanna Bolt, Xenia van Diest, Suzanne Meeuwissen en Pieter Jan van der Veen.
Literaire uitwisselingen
Dean Bowen, Vincent Coomans, Ange Jessurun, Tessa Leuwsha en Lies Wijnterp (voorzitter).
Bureau: Adinda Aryanto en Arman Erdil (Literatuur Vlaanderen) en Pieter Jan van der Veen (Nederlands Letterenfonds).

Pilotregeling Leesbevordering

Ruben Arnhem, Dirk Bertels, Maartje Beukers, Ricardo Burgzorg, Vincent Coomans*, Michelle van Dijk*, Iris van Erve*, Mojdeh Feili, Annelies Fontijne*, Renate Heru Utomo, Maarten van Hinte*, Marja Kass*, Jana Kerremans*, Joost Maes*, Nora Mahammed*, Pieter Malengier*, Arjen van Meijgaard, Silvie Moors*, Anouk van der Pas*, Coen Peppelenbos*, Miriam Piters, Eefje Raets*, Berend Schans*, Nienke Sijm*, Geerke van 't Veer*, Johannes Verwoerd*, Femke Schavemaker, Marlijn Wagenaar*, Letty Wijma*, Zahira Zaandam* en Floor Zijlstra.
Bureau: Ingrid Beer (extern), Sanna Bolt, Xenia van Diest, Luuk Maas en Flore Nederpelt (extern).

Literatuur Caribe

Gershwin Bonevacia, Loulou Drinkwaard, Nathifa Elshot, Quinsy Gario, Nienke Huitenga, Onias Landveld, Sayonara Stutgard, Ebissé Wakjira en Zahira Zaandam.

Bureau: Lucette Châtelain, Suzanne Meeuwissen, Eva Prakken, Tessa Walta en Gyonne Zafira (extern).

Slow Writing Lab

Selectie: Frank Tazelaar (Creative Writing, ArtEZ), Vere van der Veen (Image & Language, Gerrit Rietveld Academie), Mathijs Verboom (HKU, Writing for Performance), Rik d’Hiet (Schrijven, RITCS Brussel), Jurgen Delnaet en Lara Taveirne (Conservatorium Antwerpen, Woordkunst), Mohamed Mahdi (El Hizjra), Lin An Phoa, Jona Dekker en Michel de Rooij (Poetry Circle Nowhere) en Alyssa Saro (TRILL).

Bureau: Noa Heyndrickx en Lara Rogiers (Literatuur Vlaanderen) en Raoul Markaban en Pieter Jan van der Veen (Nederlands Letterenfonds).

#NieuweStukken

Bureau: Eva Prakken.

Literatuur op het Scherm

Bureau: Suzanne Meeuwissen en Eva Prakken.

Basiscursus Literair podcasten

Bureau: Suzanne Meeuwissen en Eva Prakken.

Schrijversresidentie Amsterdam

Bureau: Eva Prakken.

Jan van Eyck Academie

Bureau: Raoul Markaban.

Amsterdam Vluchtstad

Bureau: Eva Prakken.

Van Doesburghuis

Bureau: Eva Prakken.

NIAS

Bureau: Eva Prakken.

Ledig House

Bureau: Eva Prakken.

Eregelden

Bureau: Jacques Huiskes.

Algemeen reglement (talentontwikkeling/diversiteit)

Bureau: Suzanne Meeuwissen.

Projectsubsidies voor literaire vertalingen

Eerste ronde: Yolanda Bloemen, Wil Boesten, Anna Eble, Cees Koster, Jabik Veenbaas en Katelijne De Vuyst (voorzitter).

Bureau: Anne Lopes Michiels en Lisa Thunnissen (Engels), Camilla Pargentino (Frans, Italiaans, Slavische talen en overige talen) en Petra Schoenmaker (Duits, Spaans en Scandinavische talen).

Tweede ronde: Wil Boesten, Anna Eble, Tia Nutters, Jabik Veenbaas en Katelijne De Vuyst (voorzitter).

Bureau: Hanneke Marttin (Spaans); Camilla Pargentino (Frans, Italiaans, Slavische talen en overige talen), Petra Schoenmaker (Duits en Scandinavische talen), Neeke Scheers en Lisa Thunnissen (Engels).

Derde ronde: Yolanda Bloemen, Wil Boesten, Cees Koster, Tia Nutters en Katelijne de Vuijst (voorzitter).

Bureau: Fleur van Koppen en Lisa Thunnissen (Engels), Hanneke Marttin (Duits en Spaans), Camilla Pargentino (Italiaans, Slavische talen en overige talen) en Petra Schoenmaker (Frans en Scandinavische talen).

Starters- en ontwikkelbeurzen literair vertalers

Bureau: Lisa Thunnissen.

Schwob
Yolanda Bloemen, Henk Pröpper en Ronnie Terpstra.
Bureau: Alexandra Koch, Fleur van Koppen en Hanneke Marttin.

Translation Grants for Foreign Publishers
Bureau: Jane Dinmohamed.

Reiskosten buitenland (promotiereis)
Bureau: Jan Steinz.

Algemeen regelement
Arjen van Meijgaard en Anouk Prins.

Steunfonds Oekraïense makers 2024
Bureau: Eva Prakken en Tessa Walta.

Steunfonds Russische dissidente makers 2024
Bureau: Eva Prakken en Tessa Walta.

5.3 Externe lezers

Projectsubsidies voor publicaties
Fries: Arjan Hut en Klaas van der Hoek.

Graphic novels: Hans Maarten van den Brink, Stefan Nieuwenhuis en Jeroen Vullings.

Kinder- en jeugdliteratuur: Linda Ackermans, Jan Van Coillie, Lien Fret, Jaap Friso, Jos van Hest, Mireille Geus, Mohanna van den Krooneneberg, Marco Kunst, Benny Lindelauf, Mirjam van Noorduijn, Anna van Praag, Daan Remmerts de Vries, Jowi Schmitz, Katrien Temmerman, Henk van Viegen en Floortje Zwigtmán.

Non-fictie: Manu van der Aa, Jutta Chorus, Hans Cottyn, Maarten Dessing, Regine Dugardyn, Yolanda Entius, Sjoerd van Faassen, Kester Freriks, Frank Hellemans, Pieter Hoexum, Leen Huet, Lotte Jensen, Atte Jongstra, Lieve Joris, Maite Karssenbergh, Sara Kee, Sandra Langereis, Thijs Lijster, Dik van der Meulen, Ivo Nieuwenhuis, Cyrille Offermans, Jan Postma, Marja Pruis, Rob Schouten, Anja Sicking, Monica Soeting, Lieselot De Taeye, Aleid Truijens, Maria Vlaar, Nadia de Vries en Kenneth van Zijl.

Poëzie: Obe Alkema, Anneke Brassinga, Daan Doesborgh, Hamide Dogan, Gillis Dorleijn, Anna Enquist, Edwin Fagel, Dirk De Geest, Hélène Gelèns, Erwin Jans, Asha Karami, Frank Keizer, Hester Knibbe, Ton Naaijken, Roberta Petzoldt en Nadia de Vries.

Proza: Obe Alkema, Arie Altena, Karin Amatmoekrim, Mischa Andriessen, Jörgen Apperloo, Alma Apt, Sander Bax, Liang de Beer, Harry Bekkering, Persis Bekkering, Fiep van Bodegom, Daan Borloo, Elke Brems, Hans Maarten van den Brink, Jan-Bart Claus, Michiel Cox, Maarten Dessing, Hans Enters, Femke Essink, Christophe van Gerrewey, Sofie Gielis, Jaap Goedegebuure, Sanneke van Hassel, Daphne de Heer, Valentijn Hoogenkamp, Bo van Houwelingen, Atte Jongstra,

Maite Karssenberg, Frank Keizer, Shira Keller, Emy Koopman, Sebastiaan de Kort, Maartje Kroonen, Nienke van Leverink, Dirk Leyman, Jannah Loontjens, Renée van Marissing, Emma van Meyeren, Nicole Montagne, Dries Muus, Rashid Novaire, Miriam Piters, Stefan Popa, Wanda Reisel, Floor van Renssen, Bennie Roeters, Tom Rummens, Rob Schouten, Evelyne Shamier, Pauline Slot, Sofie De Smyter, Lisanne Snelders, Daan Stoffelsen, Bart Temme, Jan Vantoortelboom, Thomas Verbogt, Ivo Victoria, Maria Vlaar, Nadia de Vries, Jeroen Vullings, Dirk van Weelden, Janneke Weijermars, Gerwin van der Werf, Esther Wils en Kenneth van Zijl.

Theater: Daan Borloo, Maxine Palit de Jongh, Wanda Reisel en Bennie Roeters.

Schrijverslevens, biografieregeling
Thomas van den Bergh, Rob Schouten en Maria Vlaar.

Productiekosten bijzondere uitgaven
Manu van der Aa, Jan Van Coillie, Hans Cottyn, Maarten Dessing, Babs Gezelle Meerburg, Jos van Hest, Arjan Hut, Atte Jongstra, Marita Mathijssen, Hylke Tromp, Rudy Vrooman, Dirk van Weelden, Marjoleine Wolf en Floortje Zwigtman.

Externe bezoekers gesubsidieerde Literaire festivals en activiteiten
Jan Bert Kanon en Marlon Reina.

Literaire tijdschriften 2025-2028
Maartje Beukers, Goffe Jensma, Babs Gezelle Meerburg en Maya Shamir.

Projectsubsidies voor literaire vertalingen
Afrikaans: Ingrid Glorie en Rob van der Veer.
Albanees: Andrea Grill.
Bulgaars: Maria Encheva en Jan Paul Hinrichs.
Catalaans: Fedde van Santen en Helena Overkleeft.
Chinees: Daan Bronkhorst en Anne Sytske Keijser.
Deens: Anders Bay.

Duits: Henri Bloemen, Sander Brouwer, Kris Lauwerys, Barbara Mariacher, Liesbeth van Nes, Monica Soeting, Jabik Veenbaas en Geertjan de Vugt.
Engels: Janne Van Beek, Fiep van Bodegom, Theo Bögels, Astrid Bracke, Peter Claessens, Sjaak Commandeur, Odin Dekkers, Herman Duchenne, Aleid van Eekelen-Benders, Hans Enters, Aleid Fokkema, Molly van Gelder, Lisette Graswinckel, Nico Groen, Toef Jaeger, Joost Krijnen, Nan Lenders, Maydo van Marwijk Kooy, Rob Kuitenbrouwer, Kathy Mathys, Niek Miedema, Jelle Noorman, Tia Nutters, Barber van de Pol, Sarah Posman, Els de Roon Hertoge, Tjadine Stheeman, Jabik Veenbaas, Han van der Vegt, Nadia de Vries en Mia You.
Fins: Adriaan van der Hoeven en Sophie Kuiper.
Frans: Rebecca van Raamsdonk, Liesbeth van Nes, Martin de Haan, Katrien Lievois, Desirée Schyns en Sabine Verhulst.
Hebreeuws: Hannah Neudecker.
Italiaans: Yolanda Bloemen, Lies Lavrijsen en Reinier Speelman.
IJslands: Thorgeir Gudlaugsson, Kim Liebrand en Arend Quak.
Japans: Luk van Haute, Maarten Liebrechts en Ivo Smits.
Koreans: Jihie Moon en Elmer Veldkamp.
Kroatisch: Stasa Pavlovic.
Lets: Katarina Hartgers en Eric Metz.
Noors: Janke Klok, Edith Koenders, Femke Muller, Paula Stevens en Lucy Pijttersen.
Oekraïens: Yolanda Bloemen, Jan Paul Hinrichs en Aai Prins.
Pools: Alicja Oczko en Stasa Pavlovic.
Roemeens: Cristina Mecklenfeld.
Russisch: Yolanda Bloemen, Olaf Koens en Aai Prins.
Spaans: Brigitte Adriaensen, Luna Carrasquer, Laia Fàbregas, Hub Hermans, Jacqueline Hulst, Ilse Logie, Berthold van Maris, Joke Mayer, Tia Nutters, Maarten Steenmeijer en Jasper Vervaeke.
Tsjechisch: Edgar de Bruin, Eva Drion, Veronika ter Hamsel Havlíková en Irma Pieper.
Turks: Margreet Dorleijn en Kadir Turkmen.
Zweeds: Petra Broomans, Ester Jiresch, Kim Liebrand en Maydo van Marwijk Kooy.

Schwob
Hans Enters, Andrea Grill, Rokus Hofstede, Bartho Kriek, Barbara de Lange, Kim Liebrand, Anne Lopes Michielsen, Suze van der Poll, Elly Schippers, Reinier Speelman, Daan Stoffelsen, Kader Türkmen en Peter de Voogd.

5.4 Klankbordgroepen
De brochures voor het buitenland worden samengesteld in overleg met klankbordgroepen. Deze bestaan uit adviseurs die gespecialiseerd zijn in Nederlandse literatuur en die vanuit hun professionele achtergrond een inschatting kunnen maken van de meest geschikte titels voor de buitenlandse markt. In 2024 zijn vijf brochures samengesteld door de volgende klankbordgroepen:

- Fictie (inclusief thrillers en graphic novels):** Esther Op de Beek, Margot Dijkgraaf, Arjen Fortuin, Tim van den Hoed en Andrea Kluitmann.
- Non-fictie:** Lynn Berger, Regine Dugardyn, Michele Hutchison, Haico Kaashoek en Bertram Mourits.

Kinder- en jeugdliteratuur: Pjotr van Lenteren, Bas Maliepaard, Mirjam Noorduijn en Laura Watkinson.

Bijlage 6

Private stichtingen

Jaarverslag

p.127

Het Nederlands Letterenfonds voert met publiek geld een publieke taak uit. Los daarvan draagt het Letterenfonds verantwoordelijkheid voor twee stichtingen die privaat geld beheren: de Stichting Steunfonds Nederlandse Literatuur (Steunfonds) en het Bert Schierbeekfonds (BSF). De directeur-bestuurder van het Letterenfonds en de leden van de Raad van Toezicht zijn ambtshalve tevens directeur-bestuurder respectievelijk lid van de Raad van Toezicht van deze stichtingen. Het Steunfonds en het BSF zijn erkend als culturele Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

Steunfonds Stimulering Nederlandse Literatuur

Het Steunfonds beheert een legaat van de Engelse dichter, vertaler en criticus James Brockway (1916–2000). Brockway liet de helft van zijn financiële nalatenschap na aan een rechtsvoorganger van het Nederlands Letterenfonds.

Het Steunfonds kent eens in de twee jaar de Brockway Prize van € 5.000 toe aan een bijzondere en excellente poëzievertaling uit het Nederlands. De eerstvolgende uitreiking vindt plaats in 2025.

Het Steunfonds droeg ook in 2024 bij aan de instandhouding van de schrijversresidentie Roland Holsthuis in Bergen door de Stichting Bert Schierbeekfonds.

In januari 2021 ontving het Steunfonds een bedrag van € 35.000 van de gemeente Amsterdam, dat in 2023 deels is besteed aan Shelter City gast Q4. Het restant van € 16.758 is in 2024 besteed aan de Amsterdam Vluchtstad-residentie van het Letterenfonds.

Bert Schierbeekfonds

Het BSF is in 1998 opgericht door een rechtsvoorganger van het Nederlands Letterenfonds. Het vermogen van de stichting, vernoemd naar de in 1996 overleden dichter Bert Schierbeek, is onder meer afkomstig uit de erfenis van schrijver en docent Barend Rijdes (1910-1975). In 2022 opende het BSF in samenwerking met de Stichting Adriaan Rolands Holst Fonds het Roland Holsthuis in Bergen, waar schrijvers, dichters en

vertalers tegen een gereduceerde huurprijs aan hun oeuvre kunnen werken.

In 2024 waren er 12 residenties van ieder één maand: Mohana den Kroonenberg, Jaap Kranenborg, Luuk Imhann (als winnaar van BNG Bank Lezersjuryprijs 2022), Gregor Verwijmeren, Annejan Mieras, Joke Hermsen, Pim Lammers, Marjoleine de Vos, Yra van Dijk, Erik Rozing, Jacques Klöters en Rob Schouten.

De jaarlijkse open dag van het Roland Holsthuis vond op 27 oktober 2024 plaats met medewerking van Annejan Mieras, Mohana den Kroonenberg en Jan van der Vegt.

Sinds 2017 werkt het Bert Schierbeekfonds samen met het BNG Cultuurfonds: de jaarlijkse winnaar van de BNG Bank Lezersjuryprijs krijgt een verblijfsmaand naar keuze in het Roland Holsthuis aangeboden. Het BNG Cultuurfonds betaalt het Bert Schierbeekfonds daarvoor een vergoeding. In 2024 verbleef prijswinnaar Luuk Imhann in het huis. In 2023 was de prijswinnaar Daan Heerma van Voss. Hij zal in 2025 een maand in het Roland Holsthuis verblijven.

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

Nieuwe Prinsengracht 89
1018 VR Amsterdam

Postbus 16588
1001 RB Amsterdam

t +31 (0)20 520 73 00
post@letterenfonds.nl
www.letterenfonds.nl